

Voorwoord

Hierbij bieden wij u de programmabegroting 2009 en de meerjarenraming 2010-2012 aan. De beleids- en financiële kaders hiervoor zijn door uw raad gegeven bij de vaststelling van de voorjaarsnota 'In Balans' in juni dit jaar. Met de vaststelling van deze begroting wijst u middelen toe aan de programma's en autoriseert u per programma bedragen die het college wil inzetten voor de uitvoering van het geformuleerde beleid. Daarmee is deze begroting kaderstellend voor het beleid in 2009 en de jaren daarna.

Ons collegeprogramma 'Zichtbaar werken aan vertrouwen' ligt ten grondslag aan de begrotingen in deze periode. Wij kunnen er tevreden over zijn dat we met de voorliggende begroting weer een flinke stap verder komen in het realiseren van de allereerste opdracht uit het collegeprogramma: het gezond maken van de financiële gemeentelijke huishouding. Het door de provinciale toezichthouder zonder voorwaarden goedkeuren van de lopende begroting is in dit opzicht een duidelijk positief en bemoedigend signaal. Ook de jaarrekening is door de toezichthouder zeer positief ontvangen.

Met de voorliggende sluitende meerjarenbegroting gaan wij op deze weg verder.

De meerjarenbegroting sluit met de volgende saldi:

- 2009: € 1.021.960
- 2010: € 1.521.435
- 2011: € 1.248.016
- 2012: € 1.374.111

De afnemende economische groei en de mondiale kredietcrisis zijn in belangrijke mate debet aan minder positieve economische verwachtingen op de korte termijn. Door middel van forse bestedingen tracht het Rijk een impuls te geven aan de Nederlandse economie. Daar het gemeentefonds groeit of krimpt met de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven heeft dit een aanzienlijke groei van het gemeentefonds tot gevolg. De kabinetsplannen voorzien in een afvlakking van de investeringen in de jaren na 2009.

De economische ontwikkelingen op de korte- en de middellange termijn zijn, mede gezien het grillige verloop van de kredietcrisis, onvoorspelbaar. Dit noopt tot een gematigd beleid ten aanzien van de bestedingen van De Bilt, ondanks de stijging van de algemene uitkering.

Wij zijn van mening dat een sterke begrotingsdiscipline aan de orde blijft.

College van burgemeester en wethouders gemeente De Bilt,

de secretaris,
R.A.K. Huijbregts

de burgemeester,
A.J. Gerritsen

INHOUD

Voorwoord	
Leeswijzer	6
1 Algemeen	8
1.1 De Programmabegroting	8
1.2 Het financiële beleid 2009-2012 op hoofdlijnen	8
1.3 Beleidsaanpassingen	8
1.4 Beslispunten	10
2 Programma's	12
1 Bestuurlijke Aangelegenheden	12
2 Dienstverlening	13
3 Openbare Veiligheid	15
4 Economische Zaken	16
5 Verkeer en Bereikbaarheid	18
6 Ruimtelijke Ordening	19
7 Volkshuisvesting	21
8 Beheer Openbare Ruimte	22
9 Milieu	24
10 Watertaken	26
11 Onderwijs	27
12 Jeugd	29
13 Maatschappelijke Ondersteuning	31
14 Werk en Inkomen	33
15 Kunst, Cultuur en Cultuurhistorische Waarden	35
16 Sport en Sportaccommodaties	37
Overzicht algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	39
3 Paragrafen	42
3.1 Lokale heffingen	42
3.2 Weerstandsvermogen	45
3.3 Onderhoud kapitaalgoederen	52
3.4 Financiering	56
3.5 Bedrijfsvoering	59
3.6 Verbonden partijen	63
3.7 Grondbeleid	77
3.8 Welzijnssubsidies	82

4	Financiële begroting	86
4.1	Overzicht van baten en lasten per programma	87
4.2	Toelichting op de verschillen met begroting 2008	90
4.3	Financiële ontwikkelingen	94
4.4	Overige financiële toelichtingen inclusief investeringsplan	96
	Bijlagen	100
1	Samenstelling Bestuur	100
2	Kerngegevens	101
3	Algemene uitkering op basis van de Meicirculaire 2008	102
4	EMU-saldo	104
5	Overzicht producten	105
6	Overzicht lopende investeringen	118
7	Specificatie Investerings 2009-2012	119
8	Nieuw beleid (inclusief Voorjaarsnota 2008)	121
9	Gehanteerde begrippen	124
10	Gebruikte afkortingen	127

Leeswijzer

De informatie die in deze begroting is opgenomen is geordend in 4 hoofdstukken en een aantal bijlagen.

In hoofdstuk 1 Algemeen vindt u een toelichting op de programmabegroting en een schets van het financiële perspectief voor de komende jaren op hoofdlijnen. Vervolgens lichten wij toe welke beleidsaanpassingen ten opzichte van de Voorjaarsnota wij voorstellen op basis van dit perspectief. In de laatste paragraaf van dit hoofdstuk hebben wij de punten waarover uw raad moet beslissen kort toegelicht.

Hoofdstuk 2 bevat het programmaplan met daarin de 16 programma's. In elk programma wordt, naast een omschrijving van het programma, antwoord gegeven op drie 'W- vragen':

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Wat gaat dat kosten?

Per programma zijn totaalbedragen opgenomen. Een specificatie per product treft u aan in bijlage 5.

Wij wijzen erop dat vergelijkingen in de ontwikkeling van de lasten en baten voor het jaar 2008 en 2009 niet altijd goed te maken zijn. Deze verschillen worden ten dele veroorzaakt door verschuivingen in de toerekening van de apparaatskosten. De belangrijkste verschillen zijn in hoofdstuk 4 toegelicht.

In hoofdstuk 3 worden de paragrafen behandeld. Het doel van een paragraaf is onderwerpen die versnipperd in de begroting (programma's) staan te bundelen waardoor de raad beter zicht krijgt op deze onderwerpen. Zowel het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) als de Financiële Verordening ex art. 212 GW stellen eisen aan deze paragrafen. In onze financiële verordening is opgenomen dat in de begroting de verplichte paragrafen van het BBV moeten worden opgenomen en een paragraaf die een beeld geeft van de verstrekte subsidies.

In hoofdstuk 4 staan diverse overzichten die verplicht zijn vanuit het BBV. U vindt hier een overzicht van de baten en lasten per programma met een toelichting op de voornaamste verschillen, de algemene dekkingsmiddelen, een overzicht van de incidentele baten en lasten, de ombuigingen, de ontwikkeling van het eigen vermogen en de voorzieningen en tot slot het investeringsplan. De kapitaallasten van dit plan zijn verwerkt in de meerjarenramingen.

Tevens staan hier de financiële ontwikkelingen beschreven die zijn opgetreden vanaf de vaststelling van de voorjaarsnota tot de opmaak van deze begroting. Ook komen de gehanteerde uitgangspunten voor de opstelling van deze begroting, de algemene uitkering en de lastenontwikkeling aan de orde. Dit alles mondt uit in het financieel perspectief 2009-2012.

Tot slot zijn er nog diverse bijlagen toegevoegd om u zo goed mogelijk te informeren over de onderbouwing en besluitvorming van de begroting 2009 en de meerjarenraming 2010 - 2012.

1 Algemeen

1.1 DE PROGRAMMABEGROTING

Het programmaplan ziet er als volgt uit:

Programma 1 – Bestuurlijke aangelegenheden
Programma 2 – Dienstverlening
Programma 3 – Openbare veiligheid
Programma 4 – Economische zaken
Programma 5 – Verkeer en bereikbaarheid
Programma 6 – Ruimtelijke ordening
Programma 7 – Volkshuisvesting
Programma 8 – Beheer openbare ruimte
Programma 9 – Milieu
Programma 10 – Watertaken
Programma 11 – Onderwijs
Programma 12 – Jeugd
Programma 13 – Maatschappelijke ondersteuning
Programma 14 – Werk en inkomen
Programma 15 – Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden
Programma 16 – Sport en sportaccommodaties

Per programma zijn de baten en lasten en de benodigde investeringen opgenomen. Het autorisatieniveau van uw raad ligt op programmatotaal. Met het vaststellen van het programma stelt u het financiële kader (baten en lasten, investeringen en dekking) vast.

1.2 HET FINANCIËLE BELEID 2009-2012 OP HOOFDLIJNEN.

In de voorjaarsnota is het volgende financiële beeld gegeven:

Financiële beeld voorjaarsnota 2008 gemeente De Bilt

	2009	2010	2011	2012
Begroot resultaat ongewijzigd beleid	817.435	780.800	712.936	1.265.012
Voorstellen nieuw beleid	730.615	707.460	699.981	561.694
BEGROOT RESULTAAT NA NIEUW BELEID	86.820	73.340	12.955	703.318

Het nieuwe beleid van de voorjaarsnota is in de begroting verwerkt. Een overzicht hiervan vindt u in bijlage 8.

In de aanloop tot deze begroting hebben zich vanaf de vaststelling van de voorjaarsnota diverse ontwikkelingen voorgedaan. In hoofdstuk 3 gaan we hierop dieper in. De OZB-tarieven zullen in ons voorstel, in afwijking van de trendmatige stijging van 3,2%, met 2% stijgen.

In het resultaat zijn verwerkt de "Te realiseren ombuigingen". In deze meerjarenbegroting zijn diverse budgetten hierop aangepast waardoor enerzijds van realisatie sprake is en anderzijds de stand van zaken van de nog te realiseren opgave is veranderd. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de ontwikkeling. Per saldo staat er nog de volgende opgave van te realiseren ombuigingen:

- 2009: € 515.303
- 2010: € 521.608
- 2011: € 521.608
- 2012: € 621.608

Het is van belang om hier rekening mee te houden bij het beoordelen van het resultaat.

1.3 BELEIDSAANPASSINGEN

Met de vaststelling van de voorjaarsnota zijn ook de voorstellen nieuw beleid vastgesteld. Deze besluiten zijn verwerkt in deze begroting. Aanvullend op het in het voorjaar vastgestelde nieuwe beleid achten wij een achttal beleidsaanpassingen noodzakelijk.

Uitbreiding formatie DIV met 1FTE

De formatie van de unit DIV (Documentatie- en Informatie Voorziening) is te krap om alle DIV/archiefwerkzaamheden naar behoren uit te kunnen voeren. Hierdoor zijn aanzienlijke achterstanden ontstaan in de dossiervorming en heeft de unit DIV te weinig grip op de archiefvorming bij projecten. Ook is er een achterstand ontstaan in de toegankelijkheid en de materiële verzorging van de semi-statische archieven.
Lasten: € 50.000 structureel.

Haalbaarheidsonderzoek herontwikkeling scholeneiland Maartensdijk

In het Integraal Huisvestingsplan 2007 is als scenario opgenomen de herontwikkeling van het schoolterrein en mogelijk dat van de Vierstee. Bij de behandeling van het IHP is aangekondigd dat o.a. dit scenario op korte termijn zal worden onderzocht.

Het voornemen is om allereerst een haalbaarheidsonderzoek te doen aan de hand waarvan bepaald kan worden of een dergelijke ontwikkeling voordelen biedt en wat de omvang van het project moet zijn.

Lasten 2009: € 25.000 incidenteel.

Uitbereiding formatie OOV met 1 FTE

De unit OOV (Openbare Orde en Veiligheid) heeft een formatie-uitbreiding nodig van 1 FTE om een BOA (Buitengewoon Opsporings Ambtenaar) aan te nemen.

Lasten: € 50.000 structureel.

Subsidie Masquerade

De Jeugdtheaterschool Masquerade heeft in korte tijd een snelle groei doorgemaakt. Aanvankelijk is gestart zonder subsidie, maar duidelijk is dat de school in de huidige omvang zonder vaste subsidie niet goed kan functioneren. Berekend is dat voor het huidige activiteitenprogramma een subsidie van € 30.500 per jaar noodzakelijk is. De financiële nood bij Masquerade is toegenomen door het wegvallen van een grote sponsor in combinatie met hogere huisvestingslasten. In de reguliere begroting is reeds een bedrag opgenomen van € 15.500. Via de Voorjaarsnota 2008 was het subsidiebedrag voor 2009 al opgehoogd naar € 31.000.

Lasten: € 15.500 structureel.

Harmonisatie gemeentelijk minimabeleid

In de Nibudrapporten, waarin opgenomen een benchmark met de RSD-gemeenten, staan aanbevelingen om het gemeentelijk minimabeleid van De Bilt te verbeteren. Verder is een klanttevredenheidsonderzoek over het gebruik van de U-pas in De Bilt uitgevoerd. Hieruit volgt een beleidsactualisatie waarbij vooraf de georganiseerde belangenbehartigers en de politiek zijn betrokken. Het nieuwe beleid krijgt in 2009 zijn beslag.

Het nieuwe beleid wordt deels gedekt door extra middelen van het rijk voor armoedebestrijding en deels uit de eigen begroting.

Lasten:

2009: € 91.574

2010: € 51.394

2011: € 22.126

2012: € 22.126

Kunstgrasveld hockeyvereniging SCHC

Uit de inventarisatie van knelpunten op de gemeentelijke sportaccommodaties (2006) blijkt een tekort aan speelvelden bij de Stichtse Cricket en Hockeyclub (SCHC). Dat tekort is nog steeds actueel. De gemeente beschikte in 2006 over onvoldoende geldmiddelen om alle knelpunten op te lossen.

Met SCHC is in 2006 afgesproken om in ieder geval de ruimtelijke (on-)mogelijkheden van de uitbreiding van het aantal speelvelden te onderzoeken. Dat onderzoek is positief afgerond. In het inrichtingsvoorstel voor de nieuwe kunstgrasvelden van SCHC is gekozen voor het aanleggen van een nieuw kunstgrasveld op de locatie ten westen van de Kees Boekelaan waar momenteel natuurgrasvelden liggen. De ruimtelijke consequenties worden meegenomen in het voorontwerp bestemmingsplan buitengebied De Bilt Noord/Oost.

Na aanleg van het extra veld levert de huur van zes kunstgrasvelden een bedrag op van € 23.000 (afgerond). Hierdoor komt ongeveer € 9.250 aan huurpenningen extra beschikbaar. Dat bedrag is slechts een fractie van de jaarlijkse investeringslasten. Het resterende deel van de kapitaallasten dient te worden bekostigd.

Lasten:

2009: € 53.250

2010: € 51.317

2011: € 49.444

2012: € 47.541

Milieu (duurzaamheidsbeleid)

Er is een duurzaamheidsnotitie opgesteld. Voor de uitwerking daarvan wordt structureel € 30.000 uitgetrokken. Samen met de bedragen die reeds in de voorjaarsnota waren voorzien levert dit een goede basis voor het duurzaamheidsbeleid.

Lasten: € 30.000 structureel.

Lastenverlichting OZB

De Bilt heeft zichzelf de restrictie opgelegd dat de OZB-tarieven niet meer dan trendmatig mogen stijgen. Het Centraal Plan Bureau heeft onlangs de verwachte inflatiecijfers naar boven bijgesteld. Hieruit volgt dat de trendmatige verhoging van de OZB-tarieven in 2009 neer zou komen op 3,2%. De begroting 2009 biedt ruimte voor een geringere stijging. Voorgesteld wordt een stijging van 2%. Dit betekent vooralsnog een bescheiden lastenverlichting van 1,2%.

Lasten: € 99.047 structureel.

1.4 BESLISPUNTEN

Hieronder zetten wij de beslispunten kort uiteen.

1. Vaststellen van de Programmabegroting 2009

Met de vaststelling van de programma's stelt u het beleid vast dat het college gaat uitvoeren.

2. Vaststelling Investeringsplan en hiermee het beschikbaar stellen van kredieten 2009

In het kader van de administratieve lastenverlichting stellen wij voor om tegelijk met de vaststelling van de programmabegroting de kredieten beschikbaar te stellen voor de investeringen voor het jaar 2009 (zie pagina 112). Dit betekent dat we voor deze zaken niet meer met een apart raadsvoorstel bij u komen. Uiteraard zullen wij over de voortgang op de gebruikelijke wijze met u communiceren. Mochten er investeringen tussen staan die u apart en later wilt behandelen dan verzoeken wij u hiertoe expliciet te besluiten.

Een specificatie van de voorgenomen investeringen is opgenomen in bijlage 7.

3. Instemmen met de beleidsaanpassingen en aanwenden van de budgetten hiervoor

In paragraaf 1.3 doen wij voorstellen voor beleidsaanpassingen. Na vaststelling hiervan mag het college over gaan tot aanwending van deze budgetten voor de voorgestelde beleidsaanpassingen. Voor de goede orde wijzen wij u er op dat dit bedrag nog niet in de begroting is opgenomen. Verwerking van uw besluit vindt plaats in begrotingswijziging nr. 1.

4. Instemmen met de meerjarenbegroting en het investeringsplan 2010-2012

De autorisatie vindt plaats bij de desbetreffende begroting.

2 PROGRAMMA'S

PROGRAMMA 1 – BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma gaat over de relatie tussen burgers, politiek en bestuur en hoe het gemeentebestuur hier vorm en inhoud aan geeft.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Waardering door de inwoners van het woon- en leefklimaat in de gemeente. (Volgens de Burgerpeiling 2007 bedroeg de gemiddelde waardering 7,4).
- 2 Tevredenheid van de inwoners over het gemeentebestuur (uitgangspunt hierbij is de score van 6,3 volgens de Burgerpeiling van 2007).
- 3 De betrokkenheid van de inwoners bij beleidsontwikkeling en planvorming voor hun eigen woonomgeving, hetgeen blijkt uit betrokkenheid bij de eigen woonkern (Volgens de burgerpeiling 2007 bedroeg de gemiddelde betrokkenheid bij de eigen kern 81%).
- 4 Vermindering van administratieve lasten van gemeentelijke regelgeving voor burgers, bedrijven en instellingen.
- 5 Tevredenheid van de inwoners over de gemeentelijke informatievoorziening. (De score volgens de Burgerpeiling 2007 was 6,4).

2B Operationele doelstellingen

- 1 Versterking van de volksvertegenwoordigende en kaderstellende rol van de raad door agendavoering van de raad op voor de gemeente strategische beleidsdoelen (lange termijn doelen).
 - 2 De raads- en commissievergaderingen toegankelijker maken voor burgers en de manier van werken van de raad en de commissies meer naar buiten toe richten.
 - 3 Transparanter maken van het werk van de raad, de commissies en andere werkvormen van de raad.
 - 4 Versterken van de samenwerking tussen raad, college en gemeentelijke organisatie.
 - 5 Het verbeteren van de toegankelijkheid en kwaliteit van de informatie via de gemeentelijke website en de huis-aan huis-bladen.
 - 6 Het verhogen van de burgerparticipatie in het kader van het wijk- en dorpsgericht werken.
 - 7 Het versterken van de positie van de gemeente De Bilt binnen de regio door bestuurlijke samenwerking binnen BRU-verband en andere gemeentelijke regelingen of samenwerkingsverbanden.
-

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Communicatie:* Communicatie is van groot belang bij het verder uitbouwen en versterken van de relatie met inwoners, bedrijven, instellingen en andere belanghebbenden. Daarbij wordt gewerkt volgens de Participatiewijzer. In 2009 zullen wij de Nota gemeentelijke communicatie implementeren. Verder zullen wij inzetten op participatiemogelijkheden via digitale communicatiemiddelen.
Een en ander is mede ter uitvoering van aanbeveling 3 uit de Burgerpeiling 2007: "Stimuleer de betrokkenheid en de participatie van bewoners".
- 2 *Wijk- en dorpsgericht werken:* Eind 2007 heeft een derde evaluatie plaatsgevonden. Het onderzoek heeft betrekking op de periode 2005–2007, waarbij het accent ligt op het laatste jaar. Uit de 3^e evaluatie blijkt dat betrokkenen positief zijn over het wijk- en dorpsgericht werken. De relatie tussen burger en politiek is beter geworden dan bij aanvang in 2003. De gemeente en burgers weten elkaar dus beter te vinden. Ten aanzien van het wijk- en dorpsgericht werken zal uitvoering worden gegeven aan aanbeveling 3.3 uit de Burgerpeiling 2007: "Zet in op de bewonersgroepen als motoren voor participatie".
- 3 *Deregulering:* Deregulering is een belangrijk punt uit het collegeprogramma. Na het plan van aanpak en een gewijzigde Algemene Plaatselijke Verordening (APV), inclusief vereenvoudigd kapvergunningenregime, is nu de versoering van het welstandsbeleid in voorbereiding. Een voorstel in het kader van de evaluatie van de Welstandsnota zullen wij u nog in 2008 aanbieden.

Alle gemeentelijke verordeningen en beleidsregels kunnen via de gemeentelijke website worden geraadpleegd. Onze inwoners en de instellingen betrekken wij actief bij de dereguleringsoperatie. Verder nemen wij als pilotgemeente deel aan het project Deregulering van de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG). De gedereguleerde modelverordeningen van de VNG gebruiken wij als voorbeeld bij de aanpassing van onze verordeningen.

Naast het dereguleren van de bestaande gemeentelijke regelgeving, zetten wij in op het voorkomen van nieuwe regelhinder. Wij toetsen daarom elk voorstel tot nieuwe regelgeving dan wel nieuw beleid op uitvoerbaarheid, handhaafbaarheid en naleefbaarheid (dereguleringstoets).

- 4 *Organisatieontwikkeling*: Zie paragraaf Bedrijfsvoering.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Burgerpeiling De Bilt 2007
- Burgerverslag 2007
- Collegeprogramma 'Zichtbaar werken aan vertrouwen'
- Gedragscode gemeentebestuur De Bilt
- Evaluatie Wijk- en dorpsgericht werken, derde evaluatie 'Vertrouwen'.

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	4.435.172	5.108.266	5.650.426	5.650.426	5.650.426	5.650.426
TOTAAL LASTEN	4.435.172	5.108.266	5.650.426	5.650.426	5.650.426	5.650.426
BATEN						
Bestaand beleid	53.488					
TOTAAL BATEN	53.488					
SALDO PROGRAMMA	-4.381.684	-5.108.266	-5.650.426	-5.650.426	-5.650.426	-5.650.426

PROGRAMMA 2 – DIENSTVERLENING

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Voorheen heette dit programma "Burgerzaken". Dit programma richt zich op de dienstverlening van de gemeente aan de inwoners van onze gemeente.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Een adequate en klantgerichte dienstverlening van onze gemeente aan de burger.

2B Operationele doelstellingen

- 1 *Adequate dienstverlening*: voldoen aan onze servicenormen (meten van 12 verschillende servicenormen).
Klantgerichte dienstverlening: tevredenheid van bezoekers van Publiekszaken over correcte behandeling.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

1 Verbeteren gemeentelijke dienstverlening:

- Het verbeteren van de gemeentelijke dienstverlening is een continue proces: het werken met servicenormen wordt daarom voortdurend doorontwikkeld. Hiertoe wordt het dienstverleningsconcept 2008-2011 gebruikt. Wij willen de kwaliteit van de dienstverlening via de verschillende kanalen (aan de balie, via de telefoon, per brief, e-mail en digitaal) optimaliseren. Hierbij moet gedacht worden aan:
- Telefoon: het verbeteren van de telefonische dienstverlening (wijziging introductiemenu, opstellen van een telefoonprotocol)
- Balie: het verbeteren van bereikbaarheid (door onderzoek naar en zonodig aanpassing van openingstijden) en het doen van onderzoek ontwikkelen van een Klant Contact Centrum
- Digitaal: stimuleren van het gebruik van digitale dienstverlening (via website aanbieden van meer digitale producten). Daarnaast via krant, folders en website aandacht vragen voor de nieuwe digitale producten.
- Fysiek: werken met dienstkleding voor het Informatiecentrum, uitbouwen en uitstraling publiekshal.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te kunnen bewaken hebben wij duidelijke servicenormen gesteld in ons Kwaliteitshandvest; om deze te meten zullen Burgerpeiling en het klanttevredenheidsonderzoek tezamen worden uitgevoerd.

2 Digitale dienstverlening (gemeentelijke website):

In 2009 zal de gemeentelijke website worden vernieuwd. De digitale dienstverlening wordt aangepast aan landelijke ontwikkelingen (andere overheid).

3 Verkiezingen:

Er is een wettelijke verplichting uitgaven te doen omwille van een deugdelijk verloop van in de Kieswet voorgeschreven verkiezingen. In de komende jaren zijn de volgende verkiezingen gepland:

- 2009: Verkiezingen Europees Parlement,
- 2010: Verkiezingen Gemeenteraad,
- 2011: Verkiezingen Tweede Kamer,
- 2011: Verkiezingen Provinciale Staten.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Kwaliteitshandvest
- Servicenormen
- Burgerpeiling 2007
- Klanttevredenheidsonderzoek 2008
- Dienstverleningsconcept 2008
- Informatiebeheerplan 2008-2012

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	1.305.582	1.148.800	1.027.212	1.033.090	1.056.966	996.843
TOTAAL LASTEN	1.305.582	1.148.800	1.027.212	1.033.090	1.056.966	966.843
BATEN						
Bestaand beleid	736.283	531.929	528.884	528.884	528.884	528.884
TOTAAL BATEN	736.283	531.929	528.884	528.884	528.884	528.884
SALDO PROGRAMMA	-569.299	-616.871	-498.328	-504.206	-528.082	-467.959

PROGRAMMA 3 – OPENBARE VEILIGHEID

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma Openbare Veiligheid heeft als doel een zodanig beleid te voeren dat de inwoners van gemeente De Bilt veilig zijn en zich veilig voelen. De zorg voor veiligheid is een kerntaak van de gemeentelijke overheid. Deze kerntaak kan niet zonder een integrale aanpak. De gemeente kan de objectieve en subjectieve veiligheid echter niet alleen verbeteren. Daar zijn ook anderen voor nodig, waaronder de inwoners zelf.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Uit de Politiemonitor Bevolking 2006 blijkt dat het percentage van de inwoners dat aangeeft zich in de buurt veilig te voelen 91,7% bedraagt. Het streven is het percentage het komend jaar op een gelijk niveau te houden.
- 2 Optimale dekking van brandweezorg. Hierbij is de landelijke norm uitgangspunt; in stedelijk gebied moet binnen 6 minuten na een melding een tankautospuiter aanwezig zijn en in landelijk gebied binnen 15 minuten.
- 3 Een optimale waarborging van de kwaliteit van brandbestrijding en hulpverlening die direct ten goede komt van de bevolking van de gemeente De Bilt.

2B Operationele doelstellingen

- 1 *Brandweezorg en hulpverlening:* Een adequate invulling van de basisbrandweezorg conform de Brandweerwet 1985 en de Verordening Brandveiligheid en Hulpverlening. Het uitbreiden van beroepsformatie om de vrijwillige brandweermensen maximaal te kunnen ondersteunen en de optimale dekking van brandweezorg te kunnen garanderen. Borging van de (brand)veiligheid van de burgers van de gemeente De Bilt. Een mogelijkheid om collega's na een traumatische ervaring goed op te vangen. Optimale dekking van brandweezorg wordt behaald door een goed niveau van oefening en opleiding en materiaal dat aan de normen voldoet. Het zorgen voor voldoende vrijwillig- en beroepsbrandweerpersoneel.
- 2 *Rampenbestrijding en crisisbeheersing:* De doelstelling van deze functie is het coördineren, ondersteunen en versterken van de gemeentelijke processen rampenbestrijding/crisisbeheersing.
- 3 *Openbare orde:* Door het verlenen van vergunningen en ontheffingen wordt de veiligheid van bezoekers op feesten, markten, evenementen, kermis etc. gewaarborgd. Door handhaving kan er aan onveilige situaties een einde worden gemaakt. Daarnaast moet de gemeente voldoen aan wettelijke zorgplicht voor gevonden dieren. Adequate dienstverlening: voldoen aan onze servicenormen (meten van 12 verschillende servicenormen). Klantgerichte dienstverlening: 5% grotere tevredenheid van bezoekers van Publiekszaken over correcte afhandeling van de vraag ten opzichte van het burgeronderzoek 2005.
- 4 Het realiseren van een nieuw oefen- en opleidingsbeleidsplan Brandweer conform de nieuwe Leidraad Oefenen en het nieuwe competentiegerichte opleiden. Beide zaken zijn bindende richtlijnen van het ministerie van BZK. Gevolg is waarborging van de kwaliteit van hulpverlening.
- 5 Tevens wordt door het jaarlijkse uitvoeringsprogramma van het Integraal Veiligheidsplan gezorgd dat concreet uitvoering wordt gegeven aan het veiligheidsbeleid in de gemeente.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Buurtbemiddeling:* Uit de kerntakendiscussie bij de politie is naar voren gekomen dat zij niet langer bemiddelen bij ruzie tussen burgers. De politie treedt alleen nog op bij strafrechtelijke overtredingen. Wij zetten buurtbemiddeling in om escalatie bij ruzie tussen burgers te voorkomen daartoe is een voorlopig contract afgesloten met de gemeente Zeist. Voor de periode 2007 tot en met 2009 is € 80.000 beschikbaar. Na deze periode evalueren wij en kunnen wij bepalen of wij structureel verder gaan en welke middelen bij deze inzet horen.
- 2 *Hennepconvenant:* Tot op heden is er geen regionaal concept wanneer wel is nog onduidelijk voor de gehele politieregio Utrecht. De gemeentelijke inbreng, te weten de bestuurlijke handhaving, is hiermee voorlopig opgeschort.
- 3 *Achterstallig onderhoud brandputten:* De lasten zijn inmiddels structureel toegevoegd aan de productenbegroting. In 2009 zullen de werkzaamheden zich concentreren op het beter zichtbaar maken van de bluswatervoorzieningen en het opwaarderen van een aantal putten bij het bosgebied.

- 4 Het structureel vanaf 2008 in de begroting vastgestelde bedrag voor werving- en selectie van vrijwilligers voldoet. In 2009 zal de brandweer deelnemen aan diverse evenementen in de gemeente teneinde daar nieuwe leden te werven. Denk daarbij aan jaarmarkten, braderieën enz. Daarnaast zal actief gebruik worden gemaakt van multimedia om de doelgroep te bereiken.
Voor wat betreft het beheerplan zullen de daarin genoemde vervangingen en aanschaffingen worden uitgevoerd, inclusief de doorschuivingen uit 2008, mits goedkeuring plaatsvindt.
- 5 Het daadwerkelijk realistisch oefenen op een speciaal oefencentrum en het opleiden van nieuw en doorstromend brandweerpersoneel.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Beheerplan brandweer;
- Integraal Veiligheidsplan;
- Crisisbeheersingsplan;
- Jaarlijkse uitvoeringsprogramma's van het IVP;
- Opleidingsplan vrijwillige brandweer 2006-2010;
- Oefenbeleidsplan brandweer 2004

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	2.875.093	3.145.512	3.376.661	3.532.596	3.477.026	3.447.675
Uitbreiding formatie (BOA)			50.000	50.000	50.000	50.000
TOTAAL LASTEN	2.875.093	3.145.512	3.426.661	3.582.596	3.527.026	3.497.675
BATEN						
Bestaand beleid	67.084	92.150	54.950	54.950	54.950	54.950
TOTAAL BATEN	67.084	92.150	54.950	54.950	54.950	54.950
SALDO PROGRAMMA	-2.808.009	-3.053.362	3.371.711	-3.527.646	-3.472.076	-3.442.725

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Beheerplan begroting 2008	96.000	39.000		
Bevelvoerdersondersteuningssystemen	100.000			
Aanvulling tankautospuut 612	20.000			
Warmtebeeldcamera's	78.000			

PROGRAMMA 4 – ECONOMISCHE ZAKEN

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het versterken van de economische infrastructuur teneinde ruimte te maken voor ondernemerschap en ontwikkeling van werkgelegenheid. Het geheel staat daarmee uiteindelijk ten dienste van het behouden en versterken van het draagvlak onder maatschappelijke voorzieningen.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Een groei van de werkgelegenheid tot aan 2020 met 1000 arbeidsplaatsen (van 18.000 in 2007 naar 19.000 in 2020).
- 2 Verbetering van de koopkrachtbinding van de gemeente.
- 3 Een vitaal platteland waar ook nieuwe economische dragers worden gevonden naast of in de plaats van de agrarische bedrijvigheid. Een kwaliteitsimpuls op het gebied van recreatie en toerisme.
- 4 De huidige dienstensector op niveau te houden en de life-science-as met de Uithof te versterken.
- 5 Verrommeling van bestaande bedrijvenlocaties tegengaan.
- 6 Versterken van de creatieve sector.
- 7 Een constructieve wederzijdse relatie tussen gemeente en bedrijfsleven.
- 8 Het hebben van een goede lokale informatievoorziening.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Uitvoering geven aan het economisch beleid, zoals neergelegd in de nota Economisch Beleid 2020; "Dynamiek binnen groene kaders".
- 2 Bevorderen van toerisme in de gemeente.
- 3 Ontwikkelen van revitaliseringsplannen voor winkelcentra.
- 4 Intensiveren van de contacten met de belangenorganisatie in het bedrijfsleven en individuele bedrijven en 5 keer een sterkere profilering van de bedrijfscontactfunctionaris.
- 5 Bedrijven en burgers via de lokale omroep op de hoogte houden van nieuws en ontwikkelingen in de gemeente.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 De nota Economisch beleid 2020 vertalen binnen de te ontwikkelen structuurvisie.
- 2 Herstructurering Kwinkelier en Vinkenplein.
- 3 Onderzoek naar leegstand winkelcentrum Maertensplein.
- 4 Realisering van bedrijvenpark Larenstein.
- 5 Formuleren van het detailhandelsbeleid als uitwerking van de Nota Economisch Beleid 2020.
- 6 Het in het kader van de Structuurvisie verkennen van de mogelijkheden van nieuwe groene werklandschappen.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Ruimte voor een Vitaal platteland
- Detailhandelsnota 1997
- Bestemmingsplan Larenstein en het Plan van aanpak voor de ontwikkeling van Larenstein van 2005
- Nota Economisch beleid 2020 "Dynamiek binnen groene kaders".

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	96.563	97.911	117.931	77.467	76.966	76.717
TOTAAL LASTEN	96.563	97.911	117.931	77.467	76.966	76.717
BATEN						
Bestaand beleid	25.964	21.407	21.407	21.407	21.407	21.407
TOTAAL BATEN	25.964	21.407	21.407	21.407	21.407	21.407
SALDO PROGRAMMA	-70.599	-76.504	-96.524	-56.060	-55.559	-55.310

PROGRAMMA 5 – VERKEER EN BEREIKBAARHEID

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma richt zich op het verantwoord en veilig maken van het personen- en goederenverkeer. In dit programma besteden we aandacht aan het aanleggen van infrastructuur en het reguleren van verkeers- en vervoerstromen. De hoofddoelstellingen van dit programma zijn het verbeteren van het verblijfsklimaat in woongebieden, het handhaven van de bereikbaarheid voor het gemotoriseerd verkeer en het verbeteren van de verkeersstructuur gericht op doorstroming van het verkeer op de verkeersaders.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Het verbeteren van de bereikbaarheid van gemeente De Bilt voor alle mensen. Inwoners en bezoekers van gemeente De Bilt moeten zich veilig en zonder al te veel oponthoud kunnen verplaatsen.
- 2 Verbeteren verkeersveiligheid.
- 3 Stimuleren en faciliteren langzaam verkeer.
- 4 Stimuleren en faciliteren van het openbaar vervoer.
- 5 Verbeteren verkeersaders voor veiligheid en verkeersafwikkeling.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Een daling van het aantal verkeersslachtoffers met ten minste 20% (t.o.v. 2002) uiterlijk in 2015.
 - 2 Verbeteren doorstroming, o.a. bij spoorwegovergangen en bij vervanging van verkeerslichten.
-

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 De spoorondertunneling aan de Soestdijkseweg wordt verder voorbereid. In 2009 worden de diverse procedures in het kader van de ruimtelijke ordening en monumentenwetgeving doorlopen. Verder wordt het werk technisch voorbereid en zullen aanbestedingen gaan plaatsvinden. De planning is dat realisatie van de spoortunnel in 2011 wordt afgerond.
Vooruitlopend op de spoorondertunneling zal in 2009 de fietsenstalling bij het station verder worden uitgebreid. Ten tijde van de reconstructie zal deze uitbreiding een uitwijkmogelijkheid bieden voor het stallen van fietsen.
- 2 Het onderhouden van verkeersinstallaties het treffen van verkeersvoorzieningen en het uitvoeren van verkeersmaatregelen (voorbeeld verbetering verkeersveiligheid schoolomgeving, verbeteren fietsvoorziening noordelijk gedeelte Gezichtslaan, het BOR-project Utrechtseweg, reconstructie van de Bernardlaan, de Waterweg en de 1^e Brandenburgerweg).
Het reguliere onderhoud van verkeersregelinstanties verloopt conform planning. Verkeersvoorzieningen en verkeersmaatregelen worden uitgevoerd op basis van het VCP (Verkeers Circulatie Plan). Hieronder wordt de voortgang aangegeven.
Op drie manieren zijn werkzaamheden in het VCP opgenomen. Ten eerste zijn er werkzaamheden die voortvloeien uit algemene doelen, zoals het veiliger maken van verblijfsgebieden en verkeersaders. Dat gebeurt in samenhang met riool- en wegbeheerprojecten of in het kader van RO-ontwikkelingen. Die werkzaamheden worden uitgevoerd als de gelegenheid zich aandient. Ten tweede zijn er 19 concrete voorstellen/actiepunten opgenomen. Tenslotte worden 32 projecten genoemd.

Werken in voorbereiding (18)

18 reconstructies/maatregelen zijn in verschillende stadia van voorbereiding, maar is afronding nog niet mogelijk, vooral doordat extra tijd nodig is voor de technische voorbereiding, het afhandelen van RO-procedures, van vergunningen of bezwaar- en beroep. Voorbeelden hiervan zijn de aanpassingen bij de spoorwegovergang Soestdijkseweg, de rotonde Larenstein in de Groenekanseweg en de spitsafsluiting van Westbroek.

(Nog) niet begonnen werken (19)

19 in het VCP benoemde projecten zijn (nog) niet gestart. Deels is dat ingecalculeerd. Het VCP heeft voor de uitvoering immers een doorlooptijd tot 2014. Overigens zijn er twee belangrijke redenen die de voortgang

beïnvloeden: de begrensde beschikbaarheid van middelen (menskracht en geld) en de samenhang met weg- en rioolbeheer en RO- projecten.

Dat laatste geeft aan dat verkeersprojecten geen geïsoleerde projecten zijn. Het zou immers kapitaalvernietiging zijn om nu een weg te reconstrueren als vijf jaar later het riool vervangen moet worden. Hetzelfde geldt als de ruimtelijke planvorming nog niet voltooid is. Met andere woorden: de prioriteiten van VCP-projecten worden niet alleen bepaald door de urgenties vanuit verkeer, maar ook door urgenties elders.

Aanpassing en verbetering bushaltes

Overleg met BRU loopt in verband met subsidie aanpassing en verbetering bushaltes.

Op dit moment is de planning van werkzaamheden voor 2009 nog niet bekend. Een aantal projecten in het kader van het VCP hebben extra voorbereidingstijd nodig vanwege afhandeling van RO-procedures, vergunningaanvragen en/of bezwaar- en beroepsprocedures.

- 3 In 2008 is het verkeerscirculatieplan uit 2002 geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie en de hierbij geformuleerde aanbevelingen zal in 2009 het VCP worden geactualiseerd of vernieuwd.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Verkeerscirculatieplan 2002

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	660.335	1.034.875	675.874	624.412	581.028	580.844
TOTAAL LASTEN	660.335	1.034.875	675.874	624.412	581.028	580.844
BATEN						
Bestaand beleid	8.808	12.008	12.008	12.008	12.008	12.008
TOTAAL BATEN	8.808	12.008	12.008	12.008	12.008	12.008
SALDO PROGRAMMA	-651.526	-1.022.867	-663.866	-612.404	-569.020	-568.836

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Uitbreiding fietsenstalling station Bilthoven	35.000			

PROGRAMMA 6 – RUIMTELIJKE ORDENING

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het in stand houden en waar mogelijk bevorderen van de ruimtelijke kwaliteit.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 In beeld brengen van de ruimtelijke kwaliteiten en de te versterken noodzakelijke kwaliteiten die we in de toekomst willen behouden. Denk hierbij aan kwaliteiten als een groene- en dorpse woonomgeving en voor het landelijk gebied de nodige ecologische en recreatieve voorzieningen.

2B Operationele doelstellingen

- 1 De ambities voor de toekomstige ontwikkeling van de gemeente formuleren.
- 2 Een goede ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente waarbij nieuwe ontwikkelingen voorzien worden van ruimtelijke kaders.
- 3 Actuele en gedigitaliseerde bestemmingsplannen voor het gehele plangebied.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 Op basis van het vastgestelde ambitiedocument een structuurvisie opstellen waarin de ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente worden vastgelegd. Per kern een ontwikkelingsstrategie bepalen om de ruimtelijke kwaliteiten verder te versterken en voorwaarden te scheppen om tot de noodzakelijke ontwikkeling te komen.
De structuurvisie is op grond van de op 1 juli 2008 in werking getreden nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening een verplicht instrument voor het vastleggen van het gemeentelijk ruimtelijk beleid. In de structuurvisie al mede aandacht worden besteed aan de mogelijkheden van inbreiding om ook in de periode tot 2015 te kunnen voorzien in de woningbehoefte.
- 2 Een planmatige aanpak van de grote projecten volgens de vastgestelde prioritering waarbij een goede beheersing van de financiële aspecten mogelijk is en waarover de raad periodiek een projectrapportage ontvangt.
- 3 De projecten en activiteiten die moeten bijdragen aan de doelstelling uit het Meerjarenontwikkelingsprogramma Stedelijke Vernieuwing voor 2010 uitvoeren.
- 4 Uitvoering geven aan de nota Ruimte voor een Vitaal Platteland. Onder meer door het ontwikkelen van een Landschapsontwikkelingsplan. Dit zal gecombineerd worden met de totstandkoming van een Cultuurhistorische waardekaart (zie programma 15).
- 5 Het verder actualiseren en digitaliseren van bestemmingsplannen.
- 6 Realiseren van het project Melkweg. In het project Melkweg gaat woningbouw, een brede school en een cultuurhuis worden gerealiseerd
In het eerste kwartaal van 2009 wordt door de woningstichting SSW voor de Melkweg een definitief stedenbouwkundig plan opgesteld. Het plan wordt vergezeld van een exploitatiebegroting. Vervolgens maken de gemeente en SSW afspraken die in een samenwerkingsovereenkomst worden vastgelegd. Eind 2008 is door de beoogde gebruikers van het Cultureel Educatieve Centrum (CEC) overeenstemming bereikt over het programma en de functies die straks in het nieuwe gebouw een plek krijgen. Deze overeenstemming zal begin 2009 vertaald worden in een gezamenlijk te ondertekenen participatieovereenkomst.
- 7 In het kader van de herontwikkeling van het centrumgebied Bilthoven wordt er gewerkt aan het verder uitwerken van het masterplan en de voorbereidingen voor de ontwikkelingen rondom het spoor. Het masterplan behelst het stationsgebied, het Emmapplein, het Vinkenplein en de Kwinkelier. De verwachting is dat het masterplan rond de jaarwisseling gereed zal zijn. Na het masterplan zullen de deelgebieden worden uitgewerkt.

4 KADERSTELLENDENOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Ruimte voor een Vitaal Platteland
- Bestemmingsplannen
- Meerjarig Ontwikkelingsprogramma Stedelijke vernieuwing.
- Nota Economisch Beleid 2020 "Dynamiek binnen groene kaders".

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	2.395.057	11.684.582	7.463.967	10.950.781	3.366.130	2.467.592
TOTAAL LASTEN	2.395.057	11.684.582	7.463.967	10.950.781	3.366.130	2.467.592
BATEN						
Bestaand beleid	1.673.877	9.980.262	5.898.407	9.385.220	1.800.569	902.032
TOTAAL BATEN	1.673.877	9.980.262	5.898.407	9.385.220	1.800.569	902.032
SALDO PROGRAMMA	-721.180	-1.704.320	-1.565.560	-1.565.561	-1.565.561	-1.565.560

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Bedrijvenpark Larenstein	1.604.000	-8.059.000	878.000	
Voormalige gemeentewerf Maartensdijk	8.000			
Voormalige sportpark Brandenburg	410.000			

PROGRAMMA 7 – VOLKSHUISVESTING

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het zorgen voor een optimale woonsituatie voor alle inwoners en voor woningzoekenden die aanspraak op woonruimte in de gemeente De Bilt kunnen maken. Dit doen we door een initiërende, regisserende en begeleidende rol te spelen bij nieuwbouw en herstructurering, bevordering van doorstroming en woonruimteverdeling.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Minimaal 25% sociale woningvoorraad in de gemeente.
- 2 Meer keuzemogelijkheden voor zowel starters als jonge gezinnen op de Biltse woningmarkt met als doel een gedifferentieerde opbouw van de samenleving. Versterking van de kleine kernen door het vergroten van de huisvestingsmogelijkheden in die kernen.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Goede en efficiënte exploitatie van woningen.
- 2 Een adequate woonruimteverdeling faciliteren.
- 3 Het op verantwoorde wijze bouwen door te letten op veiligheid, gezondheid, bruikbaarheid, energiezuinigheid en welstand. Het voorkomen van illegale bouwactiviteiten en het illegaal gebruik van gebouwen en terreinen. Het verbeteren van de leefomgeving. Het bevorderen van maatregelen ter beperking van het energiegebruik, in relatie tot het terugbrengen van de CO²-emissie.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 De Woonvisie in relatie brengen met de particuliere ontwikkelingen in de gemeente om de doelstellingen te realiseren.
- 2 Uitbreiding van de woningvoorraad met circa 1.200 woningen. Minimaal 30% van de nieuwbouwwoningen is een sociale huur- of sociale koopwoning. Uitbreiden van de woonzorgcombinaties. Uitvoering geven aan het Regionaal structuurplan.

- 3 Op basis van het onderzoek naar inbreidingslocaties, zoals dat binnen de totstandkoming van de Structuurvisie wordt uitgevoerd, komen tot de aanwijzing van nieuwe woningbouwlocaties.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Samenwerken aan Wonen - woonvisie gemeente De Bilt 2006-2015
- Uitvoeringsprogramma Regionaal Structuurplan
- Samenwerkingsagenda provincie Utrecht; "Samen maken wij Utrecht mooier".
- Nota duurzaamheid

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	2.749.656	2.900.954	2.838.488	2.763.907	2.702.997	2.682.127
Ombuigingen			-6.000	-6.000	-6.000	-6.000
TOTAAL LASTEN	2.395.057	2.900.954	2.832.488	2.757.907	2.696.997	2.676.127
BATEN						
Bestaand beleid	2.647.338	1.852.156	1.945.570	1.746.728	1.732.902	1.732.902
TOTAAL BATEN	2.647.338	1.852.156	1.945.570	1.746.728	1.732.902	1.732.902
SALDO PROGRAMMA	-102.318	-1.048.798	-886.918	-1.011.179	-964.095	-943.225

PROGRAMMA 8 – BEHEER OPENBARE RUIMTE

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma richt zich op het beheer en onderhoud van de gehele infrastructuur van de openbare ruimte. Het gaat dan om de zorg voor de wegen en de bijbehorende wegvoorzieningen zodat deze hun functie adequaat kunnen blijven vervullen. Daarnaast gaat het om betrokkenheid bij en verantwoordelijkheid over beheer en onderhoud van groen, bomen, speelplaatsen, natuur & landschap en een deel van de ondergrondse infrastructuur, zoals kabels en leidingen van openbare verlichting.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Realiseren en instandhouden van de openbare ruimte zodat bewoners, ondernemers en bezoekers zich prettig en thuis voelen.
- 2 Optimaal beheer van de openbare ruimte in relatie tot de gewenste ruimtelijke kwaliteiten.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Realisering van de gewenste kwaliteits- en onderhoudsniveaus voor de voorzieningen in de buitenruimte zoals deze zijn vastgelegd in de beheerplannen voor groen, wegen, rioleringen, verlichting, kunstwerken en speelvoorzieningen. Samen vormen deze IBOR; Integraal Beheer Openbare Ruimte.
- 2 Het versterken en verbeteren van de ecologische hoofdstructuur en het instandhouden van de gemeentelijke bossen.
- 3 Het berijdbaar houden van wegen en bermen.
- 4 Vermindering van energieverbruik met 10% voor openbare verlichting in 2010 ten opzichte van 2000.
- 5 Duurzaam beheer van gemeentelijke bomen.
- 6 Veilige, schone en zo mogelijk gevarieerde speelplekken binnen de normafstanden van de doelgroepen.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 Planning, voorbereiding en uitvoering van het totale onderhoud van de buitenruimte. Het omvat ongeveer 500 hectare; dit betreft de wegen, kunstwerken, stedelijk groen, bomen, bos, natuur en speelvoorzieningen. Hieronder valt ook onderhoud van nieuw aangelegde voorzieningen, zoals bij De Werkplaats en de aangrenzende nieuwe woonwijk, de nieuwe wijk Brandenburg en de begroeiing van het spoor scherm. In 2009 is voor deze areaaluitbreidingen € 10.000 extra beschikbaar.
- 2 Opstellen handboek 'Inrichting openbare ruimte' waarin inrichtingseisen en te gebruiken materialen voor renovatie en (her)inrichting van openbare ruimte worden bepaald.
- 3 Intensivering van het bestrijden van graffiti en wildplakken en opruimen van hondenpoep.
- 4 Voor het schoonhouden van de openbare ruimte staan er op diverse plekken in de gemeente afvalbakken. De laatste jaren vindt met name rond de jaarwisseling steeds meer vandalisme plaats waarbij afvalbakken sneuvelen. Voor de vervanging van beschadigde bakken is vanaf 2009 16.000 structureel in de begroting opgenomen.
- 5 - Uitvoeren van aanleg, herstel en onderhoud van kleine landschapselementen.
- Na vaststelling van het plan van toedeling van Landinrichting Noorderpark kunnen ecologische verbindingen onder de Dorpsweg en Vuursche Dreef worden gerealiseerd. Dit wordt volledig gefinancierd door de Landinrichtingsdienst.
De nota Vitaal Platteland en de Ecologiescan worden uitgewerkt in het Landschapsontwikkelingsplan. Hieruit zal onder andere een integrale projectenlijst volgen, waarin samenkomt wat de diverse betrokken partijen (Rijk, provincie, BRU, UL, gemeente) aan natuurprojecten realiseren en/of financieren.
- 6 Uitvoeren van het beheerplan Bos Voordaan, waarvoor structureel € 10.000 extra beschikbaar is gesteld, en het onderhouden van Bos De Leijen en het Heidepark.
- 7 Uitvoeren regulier onderhoud overeenkomstig wegenbeheerplan.
- 8 Uitvoeren bermonderhoud overeenkomstig bermennota. Hiervoor is structureel € 10.000 extra in de begroting opgenomen. Na vaststelling toedeling van Landinrichting Noorderpark zal de gemeente vanaf 2010 een groot oppervlakte aan wegbermen en sloten extra in beheer krijgen. Hiervoor is vanaf 2010 structureel € 70.000 extra in de begroting opgenomen.
- 9 In overleg met eigenaar/beheerder OV-net komen tot energiebesparende alternatieven bij nieuwe aanleg of herstructurering van openbare verlichtingen.
- 10 Uitvoeren van de in het boombeheerplan vastgestelde maatregelen.
- 11 Doorlopend worden bestaande speelvoorzieningen gecontroleerd en onderhouden zodat aan het Attractiebesluit wordt voldaan.
- 12 Daar waar behoefte is/ontstaat worden, voor zover passend binnen budgetten en met behulp van eventuele subsidie en/of sponsorgelden, nieuwe speelvoorzieningen gerealiseerd.
In 2004 is het Speelruimteplan vastgesteld. Destijds is echter vanwege bezuinigingsoverwegingen slechts de helft van het benodigde budget beschikbaar gesteld. Via subsidies en sponsorgelden zijn toch nog meer speelvoorzieningen aangelegd dan waarin eerste instantie geld voor was. In 2009 wordt bekeken wat wel en wat niet gerealiseerd is van het Speelruimteplan uit 2004. Voor de locaties waar nog behoefte is aan speelvoorzieningen wordt extra budget gevraagd.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- IBOR (incl. wegenbeheerplan, groenbeheerplan, boombeheerplan, kunstwerkenbeheersplan)
- Bomenbeleidsplan
- Groenstructuurplan
- Speelruimteplan

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	8.177.071	8.127.598	8.503.325	8.408.862	8.368.831	8.377.405
TOTAAL LASTEN	8.177.071	8.127.598	8.503.325	8.408.862	8.368.831	8.377.405
BATEN						
Bestaand beleid	798.481	727.848	550.125	550.125	550.125	550.125
TOTAAL BATEN	798.481	727.848	550.125	550.125	550.125	550.125
SALDO PROGRAMMA	-7.378.590	-7.399.750	-7.953.200	-7.858.737	-7.818.706	-7.827.280

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Beheerplan wegen	1.060.000	1.100.00	500.000	200.000
Vervanging bestelbus (29-VV-BL)	15.000			
Vervanging bestelbus (30-VV-BL)	15.000			
Vervanging vrachtwagen + laadkraan (BL-VZ-93)		175.000		
Vervanging pick-up + laadkraan (64-BJ-DD)			30.000	
Vervanging pick-up + kieper (29-BJ-PP)			30.000	
Vervanging pick-up + kieper (17-BJ-PP)			30.000	
Vervanging bestelbus (63-JJ-DD)			28.000	
Aanhanger containerwagen (WR-35-LP)			30.000	
Grote zoutstrooier tbv vrachtwagen			25.000	
Kleine zoutstrooiers tbv pick-up's			15.000	
Vervanging tractor (Kubota)			35.000	
Compressor unit tpv werkplaats			6.000	
Vervanging pick-up + laadkraan (67-VX-VS)				35.000
Vervanging pick-up + kieper (18-BN-LZ)				28.000
Vervanging bestelbus (27-BN-FD)				28.000
Vervanging bestelbus (54-BN-ZR)				28.000
Vervanging bestelbus (28-BN-FD)				28.000
Vervanging containerwagen (BP-GN-70)				175.000
Vervanging vrachtwagen + laadkraan (BP-HP-19)				175.000
Grote zoutstrooier tbv vrachtwagens				25.000
3 Containers tbv containerwagen				16.000
Hogedrukreiniger unit tpv zoutloods				10.000
Vlakbank tpv werkplaats				20.000

PROGRAMMA 9 – MILIEU

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma richt zich op het in stand houden en verder verbeteren van een veilige en gezonde woon- en werkomgeving met een zo laag mogelijke belasting voor het milieu. De te bereiken resultaten en activiteiten zijn vastgesteld door de raad in het meerjarenbeleidsplan 2006-2009.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Het voorkomen van bodemverontreiniging, het behouden en verbeteren van de bodemkwaliteit door actief bodembeheer en het beheersen van de verontreinigingsproblematiek door middel van sanering.
- 2 Het voorkomen en beheersen van risico's voor de omgeving door risicovolle activiteiten.
- 3 Het verminderen van geluidshinder en van overlast door autowegen en spoorwegen.
- 4 Het verbeteren van de luchtkwaliteit en inzicht krijgen in de relatie gezondheid-luchtkwaliteit.
- 5 Het bevorderen en stimuleren van afvalscheiding, het weren van bedrijfsvuil op de milieustraat en het voorkomen en verminderen van zwerfvuil.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Bij afvalinzameling streven naar het voldoen aan de streefcijfers zoals genoemd in het Landelijk Afvalstoffen Plan.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Bodem:* Handhaven, uitvoeren van bodemprogramma in het kader van Investerings Sociale Voorzieningen, toetsen van bodemonderzoeken voor verlening van bouwvergunningen.
- 2 *Geluid:* Bij ministeries aandringen op initiatieven voor inperking overlast rijks- en spoorwegen, behandelen en oplossen van geluidklachten over bedrijven, actualiseren van de geluidsniveaukaart.
- 3 *Luchtkwaliteit:* Opstellen van een jaarlijkse rapportage luchtkwaliteit, toetsen van ruimtelijke projecten en controleren en handhaven van bedrijven volgens de Nederlandse Emissierichtlijn.
- 4 In 2009 zal de in 2008 gestarte proef voor huis-aan-huis-papierinzameling met behulp van containers worden geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt een advies over de verdere voortgang opgesteld.
- 5 In 2009 wordt naar verwachting gestart met de separate inzameling van plastic verpakkingen. Dit gebeurt in het kader van de producentenverantwoordelijkheid en dient in principe voor de gemeente kostendekkend plaats te vinden. Er is echter een risico dat de afgesproken vergoeding niet toereikend is voor de inzameling. Dit risico is maximaal € 200.000.
- 6 Voor een nader onderzoek naar eventuele verbeteringen van het inzamelen van het zwerfvuil is door de verstrekker Senternovem nog geen subsidie verstrekt op onze aanvraag. Met de subsidie wordt dit onderzoek kostenneutraal uitgevoerd. Zonder subsidie volgt er geen nader onderzoek.
- 7 In 2009 wordt gestart met de in 2008 voorbereide uitbreiding van begraafplaats Brandenburg en met het nader onderzoek naar begraafplaats Westbroek.
- 8 In 2008 zijn voor de vernieuwing van de milieustraat twee varianten uitgewerkt. De renovatie heeft te maken met vervanging door technische slijtage waardoor de milieustraat niet meer voldoet aan de gestelde eisen (milieuvergunning). Dit is opgenomen in de basis-variant. In de service-variant wordt daarnaast de inrichting verbeterd ten aanzien van toegankelijkheid en dienstverlening voor bezoekers. Er dient in 2009 nog een keuze voor 1 van de varianten gemaakt te worden. In 2007 is reeds € 400.000 beschikbaar gesteld voor de basis-variant. De service-variant vergt een investering globaal geraamd op € 1.000.000.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Meerjarenbeleidsplan milieu
- Beheersverordening begraafplaatsen
- Notitie afvalbeleid
- Notitie duurzaamheid

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	6.477.060	5.851.660	5.794.870	5.850.648	5.796.469	5.697.953
Duurzaamheidsnotie			30.000	30.000	30.000	30.000
TOTAAL LASTEN	6.477.060	5.851.660	5.824.870	5.880.648	5.826.469	5.727.953
BATEN						
Bestaand beleid	5.709.816	5.006.125	4.667.809	4.732.000	4.728.949	4.725.562
TOTAAL BATEN	5.709.816	5.006.125	4.667.809	4.732.000	4.728.949	4.725.562
SALDO PROGRAMMA	-767.244	-845.535	-1.157.061	-1.148.648	-1.097.520	-1.002.391

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Afkoopsommen onderhoud graven	195.000					
Milieutaken	-81.350	-81.350	-81.350	-35.230		

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Uitbreiding capaciteit begraafplaatsen	140.000			
Vernieuwing milieustraat Weltevreden	365.000			

PROGRAMMA 10 – WATERTAKEN

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

De wet Verankering en bekostiging van gemeentelijke watertaken betekent een uitbreiding van de zorgplicht van de gemeente voor de watertaken. De zorgplicht bestaat uit een afvalwaterzorgplicht, een hemelwaterzorgplicht en een grondwaterzorgplicht. Omdat het hier om een uitbreiding van taken gaat, zijn de gemeentelijke watertaken ondergebracht in een (tijdelijk) afzonderlijk programma.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Voorkomen dat afvalwater, hemelwater en grondwater nadelige gevolgen hebben voor de gebruiksfunctie van de openbare gronden en de inwoners van de gemeente.
- 2 Het verbeteren van het waterketensysteem, het bevorderen van de ecologische en fysisch-chemische waterkwaliteit en het bestrijden van verdroging.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Optimale en functionele instandhouding van het rioolstelsel. Vermindering van de hoeveelheid regenwater in het rioolstelsel.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 In 2009 worden, integraal met wegen- en verkeersprojecten, op een aantal plaatsen slechte rioleringen vervangen. Verder worden de in het Gemeentelijk Riolerings Plan geplande afkoppelprojecten verder voorbereid en uitgevoerd. Waar mogelijk zal de capaciteit van het net worden vergroot.
- 2 In 2008 is, in samenwerking met Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR) en andere Utrechtse gemeenten, gestart met het inrichten van een meetnet. Hiermee wordt de werking van de riooloverstorten en de invloed op de waterkwaliteit beoordeeld. De HDSR verzamelt en verwerkt de gegevens. In 2009 zullen de eerste resultaten bekend worden en kunnen eventueel benodigde vervolgacties worden voorbereid.
- 3 In 2009 loopt het oude GRP af. Deze zal worden geëvalueerd en geactualiseerd.
- 4 In 2009 zal ook met buurgemeenten worden bekeken in hoeverre projecten in het kader van het waterketenbeleid in samenwerking kunnen worden opgepakt.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Gemeentelijk Rioleringsplan 2005 - 2009

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	3.536.195	4.080.832	4.061.912	4.201.620	4.341.195	4.484.589
TOTAAL LASTEN	3.536.195	4.080.832	4.061.912	4.201.620	4.341.195	4.484.589
BATEN						
Bestaand beleid	3.256.241	3.559.563	3.913.833	4.201.620	4.341.195	4.484.589
TOTAAL BATEN	3.256.241	3.559.563	3.913.833	4.201.620	4.341.195	4.484.589
SALDO PROGRAMMA	-279.954	-521.269	-148.079	0	0	0

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Egalisatiereserve riolering	-863.312	-521.269	-148.079	0	0	0

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Beheerplan riolering	1.395.000	1.301.000	1.301.000	1.301.000

PROGRAMMA 11 – ONDERWIJS

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma omvat de zorg voor de onderwijshuisvesting, het ontwikkelen van lokaal onderwijsachterstandenbeleid en het toezicht op het openbaar onderwijs. Het programma onderwijs gaat over een resultaatgericht en integraal onderwijsbeleid waarbij de leerling centraal staat.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Gelijke kansen op onderwijs voor jongeren en volwassenen.
- 2 Het aanbieden van een breed onderwijsaanbod, gehuisvest in adequaat toegeruste schoolgebouwen.
- 3 Een goede positie op de arbeidsmarkt voor schoolverlaters.

2B Operationele doelstellingen

- 1 *Huisvesting*: Adequate huisvesting van de scholen voor het basisonderwijs en voor het speciaal en voortgezet (speciaal) onderwijs, rekening houdend met onderwijskundige, maatschappelijke, demografische en bouwkundige ontwikkelingen.
- 2 *Onderwijsachterstanden*: Het zo vroeg mogelijk en effectief aanpakken van onderwijsachterstanden, met de nadruk op voor- en vroegschoolse educatie. Dat leidt ertoe dat op 1 augustus 2010 70% van de totale populatie doelgroepkinderen deel neemt aan voorschoolse educatie. Peildatum daarbij is 1 januari 2007.
- 3 *Schoolbegeleiding*: De ontwikkelingskansen van kinderen worden versterkt door ondersteuning van professionals binnen scholen en voorschoolse opvang, met aandacht voor de doorgaande lijn: signaleren, observeren en overdracht, opvoedingsvraagstukken en/of opvoedingsondersteuning en taalontwikkeling.
- 4 *Voortijdig schoolverlaten*: Alle jongeren behalen minimaal een startkwalificatie opdat ze zo goed mogelijk zijn toegerust om zelfstandig in de samenleving te kunnen functioneren. Daarvoor wordt met succes een opleiding op niveau 2 in het middelbare beroepsonderwijs of een diploma in het HAVO of VWO behaald.
- 5 *Leerlingenvervoer*: Alle kinderen die volgens de wettelijke kaders hiervoor in aanmerking komen, kunnen gebruik maken van een passende kostenregeling.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Huisvesting*: In 2009 zal het in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) genoemde scenario nieuwbouw Martin Luther Kingschool/De Kievit worden onderzocht. De Poolster, de Laurenschool, de Jan Ligthartschool en de Stichting Kinderopvang nemen als toekomstige participanten van de Brede School deel aan het project Melkweg. Voor de activiteiten in 2009, zie programma 6, project Melkweg.
- 2 *Onderwijsachterstanden*: In het schooljaar 2008 /2009 wordt in overleg met de nieuwe stichting peuterspeelzaalwerk en Stichting Rijn en Heuvelland gekeken hoe de voorschool bij de Jan Ligthartschool, organisatorisch ondergebracht kan worden bij de nieuwe stichting peuterspeelzaalwerk. Ook wordt er met de stichting gekeken hoe het aantal doelgroepkinderen dat deelneemt aan het Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) programma kan worden uitgebreid. In overleg met de nieuwe stichting peuterspeelzaalwerk en de twee betrokken basisscholen, De Rietakker en de Groen van Prinstererschool, zal worden geprobeerd de begeleidendefunctie die nu nog bij de peuterspeelzaal zit onder te brengen bij die basisscholen. Uitbreiding van formatie en materiaal opdat het aantal deelnemers aan het programma Opstap(je) van 24 in 2007 naar 53 gaat in 2009.
- 3 *Voortijdig schoolverlaten*: Door middel van deskundigheidsbevordering wordt het functioneren van de hulpverleningsnetwerken 12- en 12+, evenals de Zorg Advies teams (ZAT's) verder verbeterd. De afstemming/samenwerking tussen de gemeentelijke zorgstructuur en de ZAT's wordt verder versterkt. Er wordt geïnventariseerd hoe de afstemming tussen de gemeentelijke zorgstructuur en de basisscholen kan worden verbeterd, bijvoorbeeld door het instellen van ZAT's op kernniveau. Op basis van een gemaakte inventarisatie van de zorgstructuren (gemeentelijk en binnen onderwijs) rondom de jeugd in de gemeente De Bilt, worden afspraken gemaakt om te komen tot een verdere afstemming. In de regio wordt gewerkt aan een model om de leerplichtwet efficiënter en effectiever te handhaven, worden meer jongeren toegeleid naar het Jongerenloket en wordt o.a. een speeddate georganiseerd om leerwerkplaatsen voor jongeren te genereren.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs
- Meerjarige Onderhoudsplannen Onderwijs
- Nota "Schoolbegeleiding is onderwijsondersteuning" (2005)
- Nota Onderwijsachterstanden "Aandacht en Overdracht" (2006)

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	4.633.315	5.086.410	5.522.087	5.741.293	5.944.836	5.862.832
scholeneiland Maartensdijk			25.000			
TOTAAL LASTEN	4.633.315	5.086.410	5.547.087	5.741.293	5.944.836	5.862.832
BATEN						
Bestaand beleid	209.350	190.206	184.974	175.631	175.631	175.631
TOTAAL BATEN	209.350	190.206	184.974	175.631	175.631	175.631
SALDO PROGRAMMA	-4.423.964	-4.896.204	-5.362.113	-5.565.662	-5.769.205	-5.687.201

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Onderwijsleerpakket gymlokalen	4.540	2.245	1.859	1.937	2.016	2.095
Meerjarig preventief onderhoud gymlokalen	19.073	-80.903	18.429	18.559	18.689	18.689
Onderwijshuisvesting	-191.686	340.567	285.560	232.666	400.499	540.621

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Integraal Huisvestings Plan	1.078.000	4.625.000	279.000	0

PROGRAMMA 12 – JEUGD

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma jeugd gaat over een resultaatgericht en integraal jeugdbeleid waarbij het kind centraal staat. Dit programma maakt de gemeentelijke verantwoordelijkheid als regisseur in de jeugdketen duidelijk.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Een goede uitgangspositie voor de jeugd van 0 - 23 jaar en een positief uitzicht op de toekomst door risico's van uitval van jeugdigen zoveel mogelijk te beperken en hun ontwikkelingsmogelijkheden en maatschappelijke positie te verbeteren. De rol en de verantwoordelijkheid van de ouders/opvoeders vormen daarbij de basis.

2B Operationele doelstellingen

- 1 *Jeugdbeleid:* In 2010 is de samenhang in het jeugdbeleid verder verbeterd ten opzichte van 2007, is er sprake van wijkgerichte aanpak en van een actieve participatie van de jeugd bij het jeugdbeleid op verschillende niveaus.
- 2 *Bundeling en professionalisering:* In 2010 is ten opzichte van 2007 de versnippering van de voorzieningen voor de jeugd verder verminderd en is de professionaliteit op het gebied van vroegsignalering toegenomen. Er is een doorgaande lijn en overdracht. Ook is er een duurzame samenwerking ontstaan tussen buurtonderwijs en sport bij de organisatie van activiteiten voor de jeugd in het algemeen en kwetsbare jongeren in het bijzonder.
- 3 *Jeugdzorg:* Door de juiste informatie en voorlichting via advies en preventief aanbod, worden opvoed- en opgroei problemen bij ouders en kinderen zoveel mogelijk voorkomen, dan wel wordt voorkomen dat

zwaardere zorg voor kinderen en jongeren moet worden ingezet. In 2010 is daarvoor de zorgstructuur 0 - 19 jarigen verder uitgebouwd tot Centrum voor Jeugd en Gezin.

- 4 *Gezonde leefstijl:* De algemene doelstelling van het gezondheidsbeleid is het ontwikkelen en (doen) uitvoeren van lokaal gezondheidsbeleid om gezondheid van onder andere moeder en kind te bevorderen en ziekten te voorkomen. Gezondheid gaat over het lichamelijk, geestelijk en sociaal welbevinden. Onderdeel hiervan is het stimuleren van kinderen en jongeren tot een gezonde leefstijl.
- 5 *Zinvolle vrijetijdsbesteding:* Kinderen en jongeren krijgen voldoende mogelijkheden aangeboden voor een zinvolle vrijetijdsbesteding. Dat komt ten goede aan hun ontwikkeling en draagt bij aan preventie van overlast.
- 6 *Huisvesting:* Kinderen worden opgevangen in accommodaties voor kinderopvang en buitenschoolse opvang die voldoen aan de wettelijk vastgestelde kwaliteitseisen. Er zijn voldoende adequate accommodaties beschikbaar voor het organiseren van activiteiten voor kinderen en jongeren in de vrije tijd.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Jeugdbeleid:* Om invulling te geven aan de gemeentelijke regiefunctie zal er vanaf 2009 een structurele overlegvorm zijn tussen gemeente en instellingen, op zowel management als bestuurlijk niveau. Aan dat overleg nemen vertegenwoordigers vanuit zowel de gemeente als de instellingen deel. De lokaal educatieve agenda en de afstemming in de zorg zijn belangrijke agendapunten. Ook andere voorstellen zoals genoemd in de nota jeugdbeleid worden in 2009 en volgende jaren uitgevoerd.
- 2 *Bundeling en professionalisering:* De inhoudelijke en financiële afstemming tussen Vitras (0-4 jarigen) en GGD (4-19 jarigen) is eind 2007 gerealiseerd. Over een definitieve organisatiestructuur is nog geen besluit genomen.
- 3 *Centrum voor Jeugd en Gezin:* In 2009 vinden de voorbereidingen plaats om de huidige zorgstructuur 0 – 19 jarigen verder uit te bouwen tot Centrum voor Jeugd en Gezin. In 2009 worden in ieder geval ingevoerd de gezinscoaching, het elektronisch kinddossier en de verwijzindex. Ondersteuning vindt plaats vanuit de Provincie Utrecht op basis van het programma Utrechtse Jeugd Centraal. Vanuit dit programma zal ook aandacht besteed worden aan het veranderingsproces van aanbodgericht naar vraaggericht werken en het vergroten van het bereik van kinderen die nu onvoldoende bereikt worden. In veel gevallen gaat het hierbij om allochtone gezinnen.
- 4 *Gezonde leefstijl:* Voor de breedtesport voert de gemeente projecten uit om kinderen en jongeren te stimuleren om voldoende te bewegen en overgewicht te bestrijden. Net zoals voorgaande jaren zal de gemeente in 2009 voorlichting geven aan het basisonderwijs en scholen voorgezet onderwijs over de risico's van alcohol en drugsgebruik.
- 5 *Huisvesting:*
 - In het najaar van 2007 is het Jongerenactiviteitencentrum in het huidige pand Weltevreden 4 geopend. In 2008 zijn de mogelijkheden onderzocht om te komen tot een multifunctioneel gebouw waar het jongerenactiviteitencentrum een centraal onderdeel van wordt, in combinatie met een sportzaak en buitenschoolse opvang. In 2009 wordt een ontwerp gemaakt voor het multifunctionele pand en start de procedure voor de bouwvergunning.
 - Voor het terrein aan de Buijs Ballotweg (La Plata) is de planvorming voor de herhuisvesting van drie kinderopvanginstellingen in een vergevorderd stadium. Het gaat om kinderdagverblijf Small Society, buitenschoolse opvang De Bonte Kraai en peuterspeelzaal Hans en Grietje. Gefaseerde realisatie tot medio 2010.
- 6 *Zinvolle vrijetijdsbesteding:*
 - Ook in 2009 zet het Actieteam Jongeren zich in om jongeren, omwonenden en ouders nauw te betrekken bij het voorkomen en aanpakken van overlastsituaties en problematisch gedrag van jongeren (vandalisme, alcohol en drugsgebruik). In de nota Jong De Bilt wordt gesproken over alternatieve Jeugd Ontmoetings Plaats die vandalismebestendig zijn en gemakkelijk te verplaatsen.
 - Het BOS Project (Buurt- onderwijs en sport), dat tot en met 2011 loopt, is erop gericht kwetsbare jongeren te stimuleren om op een positieve manier hun vrije tijd in te vullen. Bijvoorbeeld door deel te nemen aan sportactiviteiten en zo mogelijk door te stromen naar sportverenigingen. Deze jongeren worden ook betrokken bij de activiteiten in het Jongerenactiviteitencentrum.

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Kadernota Educatie 2008/2011
- Nota inventarisatie Jeugdbeleid (2007)
- Nota "Het gepeuter voorbij" (2007)
- Kadernota Lokaal Gemeentelijk Gezondheidsbeleid (2003)
- Nota Jong De Bilt (2008)
- Welzijnsprogramma 2009

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	1.478.055	1.691.988	1.564.405	1.627.017	1.637.537	1.564.885
TOTAAL LASTEN	1.478.055	1.691.988	1.564.405	1.627.017	1.637.537	1.564.885
BATEN						
Bestaand beleid	528.168	553.207	657.257	711.972	774.350	477.518
TOTAAL BATEN	528.168	553.207	657.257	711.972	774.350	477.518
SALDO PROGRAMMA	-949.887	-1.138.781	-907.148	-915.045	-863.187	-1.087.367

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Nieuwbouw Weltevreden	350.000			
Aankoopinvoeren verwijzindex	p.m.			
Jeugdvoorziening Westbroek	p.m.			

PROGRAMMA 13 – MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Het programma maatschappelijke ondersteuning geeft aan hoe de gemeente de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) op lokaal niveau gaat uitvoeren. Deze wet is op 1 januari 2007 ingegaan en geeft de gemeente de opdracht om een samenhangend beleid te ontwikkelen om de participatie van alle burgers aan het maatschappelijk verkeer mogelijk te maken en te behouden. Daar waar inwoners er niet in slagen om zelfstandig te functioneren en te participeren, verleent de gemeente ondersteuning. Daarvoor levert en versterkt de gemeente collectieve voorzieningen en vrijwillige hulpverlening. Het belangrijkste uitgangspunt van de wet is dat iedereen meedoet, ongeacht eventuele beperkingen. Daarmee is de WMO zowel een participatiewet, welzijnswet als een zorgwet.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Inwoners in staat stellen zo lang mogelijk zelfstandig te blijven functioneren en deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer; hun gezondheid en de kwaliteit van hun bestaan te verbeteren; en hen gelijke kansen te bieden om aan het maatschappelijke leven deel te nemen.
- 2 Inwoners helpen en ondersteunen elkaar.
- 3 Inwoners zijn actief betrokken bij de samenleving en de leefbaarheid van eigen buurt, wijk of dorp.

- 4 Als inwoners ondanks mantelzorg en vrijwillige hulpverlening niet meer zelfstandig voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen zij een beroep doen op gemeentelijke ondersteuning.
- 5 Inburgeraars zijn sociaal en economisch zelfredzaam.
- 6 Speciale aandacht voor kwetsbare groepen.
- 7 Minder slachtoffers van huiselijk geweld.
- 8 Een gezonde bevolking in een gezonde leefomgeving.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Implementeren van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
- 2 Realiseren van een wijkgerichte aanpak van ondersteuning van inwoners.
- 3 Versterken van de ondersteuningsstructuur voor vrijwilligers(organisaties) en mantelzorgers.
- 4 Zorgen voor een goede organisatie van indicatiestelling voor gemeentelijke ondersteuning.
- 5 Alle Inburgeraars zodanig toerusten dat zij als volwaardige burgers kunnen deelnemen aan de Nederlandse samenleving.
- 6 Opstellen van een toetsingskader voor het verlenen van subsidies aan (welzijns)instellingen voor ondersteuning van zeer kwetsbare groepen.
- 7 Het terugdringen van huiselijk geweld en bijdragen aan de opvang van slachtoffers.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *WMO/WCPV:* Voor zowel de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) als de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid (WCPV) geldt dat er elke vier jaar een beleidsnota moet komen. In 2008 is de beleidsnota Wmo door de raad vastgesteld waarin ook het gezondheidsbeleid is geactualiseerd. Het college is belast met de uitvoering en de implementatie. Deze is eind 2008 in gang gezet en loopt door in 2009 en verder. Vanaf 2009 zijn er jaarlijks uitvoeringsprogramma's.
De Wmo is nog steeds in beweging en de gemeente krijgt er nog wettelijke taken bij. Zo zal per 2009 de ondersteunende begeleiding op psychosociale grondslag aan de Wmo worden toegevoegd. In 2009 zal deze nieuwe taak geïmplementeerd worden.
- 2 *Pilots:* De uitvoering van het projectplan Wonen, welzijn en zorg in de pilotgebieden De Bilt West en Maartensdijk loopt door tot april 2009. De bedoeling is om op basis van een evaluatie begin 2009 de wijkgerichte aanpak in 2009 in de gehele gemeente te implementeren (uitrol project MENS).
- 3 *Vrijwilligersbeleid:*
Gaandeweg de ontwikkeling van het vrijwilligerswerkbeleid is er in 2008 voor gekozen dit breder en op meer interactieve wijze op te pakken. Doel is om via sessies met enkele belangrijke partners een integrale en effectieve ondersteuningsstructuur vorm te geven voor zowel vrijwilligerswerk, mantelzorg, coördinatie vrijwillige hulpverlening als participatie (in de zin van deelname aan sociale activiteiten).
- 4 *Inburgering:* Alle inburgeraars die zich vestigen in de Bilt krijgen een intake en zonodig een aanbod voor een inburgeringstraject. Op grond van de Wet inburgering en het Deltaplan Inburgering heeft de gemeente taken op het gebied van voorlichting, trajectaanbieding en handhaving. Het inburgeringstraject wordt vanuit het Bureau Inburgering van de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug en in samenwerking met onderwijsinstellingen en Vluchtelingwerk uitgevoerd. Dit wordt zoveel mogelijk gecombineerd met toeleiding naar werk omdat dit de zelfredzaamheid in de Nederlandse samenleving bespoedigt.
- 5 *Kwetsbare groepen:* Het proces voor een nieuwe subsidiesystematiek zal in 2009 worden opgepakt. Uitgangspunt van de nieuwe subsidiesystematiek is dat instellingen meer maatwerk moeten leveren en dat zij een vraaggerichte werkwijze hanteren. De wijkservicecentra van de pilots zijn pas per 1 april 2008 gestart en een evaluatie van de werkwijze zal in december 2008 worden opgestart.
- 6 *Vluchtelingenopvang:* Op grond van artikel 60 van de Huisvestingswet en halfjaarlijkse taakstellingen moeten er in 2009 vergunninghouders (ca. 16) en statushouders (47) worden gehuisvest. De laatste is een tijdelijke taakstelling door de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwetvergunninghouders (generaal pardon). De taakstellingrealisatie gebeurt in samenwerking met de Stichting Samenwerking Wooncorporaties (SSW) en VluchtelingenWerk De Bilt.
- 7 *Huiselijk geweld:* In verband met huiselijk geweld is een nieuwe wet "Tijdelijke huisverbod" in voorbereiding. Naar verwachting treedt de wet eind 2008/ begin 2009 in werking. Het snel starten van hulpverlening aan betrokkenen (pleger, slachtoffer, getuigen) is erg belangrijk bij het optimaal gebruik maken van de mogelijkheden die de wet tijdelijk huisverbod biedt. In 2009 zal een goede structuur worden gerealiseerd waarbinnen partijen nauw samenwerken rondom huiselijk geweld.

4 KADERSTELLELENDE NOTAS

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Welzijnsprogramma 2009
- Projectplan Wonen, Welzijn en Zorg (2007)
- Kadernota Lokaal Gemeentelijk Gezondheidsbeleid (2003)
- Notitie Kaders Uitvoering nieuwe Wet Inburgering (2006)
- Notitie Wmo "De Biltse Kleur: Kansen voor de wijken en de dorpen".

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	8.041.048	9.788.805	9.685.580	9.589.744	9.589.712	9.581.278
TOTAAL LASTEN	8.041.048	9.788.805	9.685.580	9.589.744	9.589.712	9.581.278
BATEN						
Bestaand beleid	785.998	984.178	780.788	780.788	780.788	780.788
TOTAAL BATEN	785.998	984.178	780.788	780.788	780.788	780.788
SALDO PROGRAMMA	-7.255.050	-8.804.627	-8.904.792	-8.808.956	-8.808.924	-8.800.490

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Asielzoekers	54.774					
Vrije reserves (WMO pilot)	-150.000	-200.000	-50.000			
Bejaarden alarmeringsysteem	-7.984					
WVG/WMO	-313.779	-116.000				

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Investing 5 wijkservicecentra	45.000			

PROGRAMMA 14 – WERK EN INKOMEN

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma wordt uitgevoerd door de Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug (RSD), de Sociale Werkvoorziening Zeist (SWZ) en het U-pasbureau Utrecht. Het betreft inkomensondersteuning voor inwoners zonder of met een laag inkomen en het bieden van aangepast werk voor speciale doelgroepen.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Meer kansen op betaalde arbeid voor kwetsbare werkzoekende inwoners.
- 2 Bestaanszekerheid voor inwoners die niet op eigen kracht een inkomen kunnen verwerven.
- 3 Inkomensondersteunende voorzieningen voor inwoners met een laag inkomen.

2B Operationele doelstellingen

- 1 Het aanbieden van re-integratievoorzieningen of gesubsidieerde (en zonodig begeleide) arbeid.
 - 2 Inwoners die niet kunnen voorzien in hun eigen levensonderhoud ondersteunen door het verstrekken van inkomen via de WWB, BBZ, Ioaw of Ioaz.
 - 3 Extra inkomensondersteuning bieden aan inwoners met een inkomen op minimumniveau, door kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en heffingen en/of verstrekken van voorzieningen in het kader van het minimabeleid.
-

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Re-integratievoorzieningen en gesubsidieerde arbeid:*
 - Regionaal arbeidsmarktbeleid: starten met een structurele, integrale benadering van arbeidsmarkt vraagstukken voor de regio. Het verbinden van de partijen en het ondernemen van activiteiten komt tot uitdrukking in een actiejaarplan arbeidsmarkt.
 - Dienstverlening volgens concept Toonkamer: het dienstverleningsconcept, waarbij de ketenpartners UWV, CWI en gemeenten samen de cliënt/werkzoekende zo snel mogelijk weer naar werk leiden, draait op volle sterkte.
 - Regionaal Werkgeversservicepunt: een werkgeversgerichte benadering vanuit het Regionaal Werkgeversservicepunt bij de RSD zorgt dat de vraag naar arbeid beter aansluit op het aanbod.
 - Uitstroombesluit RSD: de uitstroombesluitende activiteiten via de RSD bestaan uit:
 - verbeterde dienstverlening aan de poort door persoonlijke begeleiding direct bij de uitkeringsaanvraag;
 - het intensiveren van de controle op de recht- en doelmatigheid van de uitkering;
 - het voortzetten en versterken van het Work First project;
 - het voortzetten en versterken van projecten re-integratie via het projectbureau van de RSD inclusief sociale activering;
 - gecombineerd taal- en werktraject voor inburgeraars.
 - Nieuwe Wsw: de implementatie van de gemoderniseerde Wet sociale werkvoorziening wordt afgerond.
 - Toekomsttraject SWZ: de implementatie van het toekomsttraject van de SWZ wordt vervolgd.
 - 2 *Inkomensondersteuning:*

De RSD zet in op:

 - inkomensondersteunende aanvragen verbeteren door de vereenvoudiging van producten en processen, een snellere afhandeling van de aanvragen en een betere samenwerking met derden;
 - het oplossen van problematische schuldsituaties zodat betrokkenen zelfstandig verder kunnen, de kans op herhaling wordt voorkomen, de baan behouden blijft en maatschappelijke participatie mogelijk blijft.
 - 3 *Gemeentelijk minimabeleid:* het geactualiseerde gemeentelijk minimabeleid wordt geïmplementeerd.
-

4 KADERSTELLEDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Nota Regionaal arbeidsmarktbeleid
- Plan van Aanpak 2008 RSD
- Kadernota beleid Wet sociale werkvoorziening (2006)
- Nota herijking minimabeleid (2008)
- Notitie invoering U-pas (2005)
- Nota Economisch Beleid 2020; "Dynamiek binnen groene kaders"
- Actieplan regionaal arbeidsmarktbeleid 2009.

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	9.365.779	11.118.008	10.589.248	10.589.248	10.589.248	10.589.248
Harmonisatie gem. minimabeleid			91.574	51.394	22.126	22.126
TOTAAL LASTEN	9.365.779	11.118.008	10.680.822	10.640.642	10.611.374	10.611.374
BATEN						
Bestaand beleid	6.323.747	8.483.759	7.991.641	7.991.641	7.991.641	7.991.641
TOTAAL BATEN	6.323.747	8.483.759	7.991.641	7.991.641	7.991.641	7.991.641
SALDO PROGRAMMA	-3.042.032	-2.634.249	-2.689.181	-2.649.001	-2.619.733	-2.619.733

PROGRAMMA 15 - KUNST, CULTUUR EN CULTUURHISTORISCHE WAARDEN

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma omvat voorzieningen en activiteiten op het gebied van kunst en cultuur, recreatie en dorpshuizen

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- 1 Een goed cultureel klimaat en adequate recreatieve voorzieningen.

2B Operationele doelstellingen

- 1 De burger in voldoende mate toegang tot culturele uitingen en informatie bieden.
- 2 Zorgen voor een goed en toegankelijk aanbod van de kunstzinnige vorming en muziekonderwijs.
- 3 Het bevorderen van aandacht voor cultuur op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
- 4 Het beheren van een kunst- en antiekcollectie.
- 5 Ondersteuning en stimulering amateurkunst.
- 6 Zorgdragen voor het instandhouden van monumenten.
- 7 In elke kern een dorps- of buurthuis in stand houden.
- 8 Het deelnemen in recreatieschappen die in of voor de gemeente werken en voor zover nodig, realiseren van voorwaardenscheppende voorzieningen voor de vraag naar recreatie.

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- 1 *Herijking van het kunst- en cultuurbeleid:* In 2009 wordt een begin worden gemaakt met het uitvoeren van de in 2008 in het kader Ouvertureproject vastgestelde beleidsnota kunst en cultuur. In het kader van het uitvoeringsprogramma van de nota Economisch Beleid 2020 komt de relatie tussen economisch beleid en cultuurbeleid aan de orde.
- 2 *Opschonen van het kunst- en antiekbezit om over een representatieve en hanteerbare collectie te beschikken:* De opschoningsoperatie van het kunstbezit zal in 2009 worden afgerond. De gemeente beschikt dan over een kerncollectie die de geschiedenis en identiteit van de gemeente weerspiegelt. Deze zal zo veel mogelijk worden gebruikt ter verfraaiing van openbare gebouwen en de openbare ruimte in de gemeente. Een deel van deze collectie zal worden opgeslagen.
- 3 *Jaarlijks organiseren van de Open Monumentendag en het scholenproject Open Monumentendag:* In 2009 zal de Open Monumentendag (OMD) weer mikken op 1500 bezoekers. We hopen dat er weer tussen de 700 en 100 kinderen van de basisscholen gebruik zullen maken van het OMD scholenproject. Hiermee brengen we ze een stukje Biltse cultuurhistorie bij.

- 4 *Het opstellen van een Cultuurhistorische Waardenkaart om waarden in beeld te brengen en vast te leggen, in samenwerking met de gemeente Zeist:* Een cultuurhistorische waardenkaart 2009 vaststellen.
- 5 Verder werken aan het realiseren van een multifunctionele accommodatie in Hollandsche Rading en onderzoek doen naar gewenste aanpassing van Dorpshuis Westbroek: In 2009 wordt gewerkt aan het in 2011 realiseren van een multifunctionele accommodatie in Hollandsche Rading en vindt er onderzoek plaats naar de gewenste aanpassing van Dorpshuis Westbroek.
- 6 *Bezuinigingen uitstellen op de subsidies voor culturele instellingen:* De bezuinigingen op Bibliotheek, Muziekschool en Werkschuit worden uitgesteld tot de verhuizing naar het Cultuurhuis. Rekening wordt gehouden met uitstel tot het jaar 2012 van de bezuinigingen op de Bibliotheek en de Werkschuit en het huisvestingsdeel van de bezuiniging op de Muziekschool. De bezuiniging op het personeelsdeel wordt, om aanzienlijke frictiekosten te vermijden, uitgesteld tot 2014.
- 7 *Tevredenheid onder de bevolking over de bibliotheek volgen:* De tevredenheid over de bibliotheekvoorziening neemt af zo blijkt uit de gemeentelijke tevredenheidsonderzoek onder alle burgers. In 2009 zal de bibliotheek een eigen tevredenheidsonderzoek onder de gebruikers houden. De uitkomsten hiervan zullen worden vergeleken met de uitkomsten uit het gemeentelijk onderzoek. Voor zover de afnemende tevredenheid te maken heeft met de huisvesting wordt de realisatie van het nieuwe cultuurhuis afgewacht.
- 8 *Groeimodel Masquerade:* In 2009 zal opnieuw worden gezien welke activiteiten Masquerade aan een groeiend aantal belangstellenden kan bieden in relatie tot het subsidieniveau.
- 9 *Een cultuurhuis realiseren als onderdeel van het project Melkweg:* Het betreft hier een gezamenlijke huisvesting en samenwerking van bibliotheek, muziekschool en Werkschuit. Zie voor de activiteiten in 2009 programma 6, project Melkweg.

4 KADERSTELLELENDE NOTA'S

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Kunst en Cultuurnota Ouverture.
- Advies over het opschonen van de gemeentelijke kunstcollectie.
- Notitie gemeentebeleid vernieuwing openbaar bibliotheekwerk gemeente De Bilt.
- Notitie Kleine Kernenbeleid.
- Nota Economisch Beleid 2020; "Dynamiek binnen groene kaders".
- Welzijnsprogramma 2009.

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	3.795.997	3.781.754	4.077.020	4.043.947	4.038.494	3.983.956
Ombuigingen						-100.000
Subsidie Masquirade				15.500	15.500	15.500
TOTAAL LASTEN	3.795.997	3.781.754	4.077.020	4.059.447	4.053.994	3.899.456
BATEN						
Bestaand beleid	362.482	388.931	324.430	324.430	324.430	324.430
TOTAAL BATEN	362.482	388.931	324.430	324.430	324.430	324.430
SALDO PROGRAMMA	-3.433.515	-3.392.823	-3.752.590	-3.735.017	-3.729.564	3.575.026

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Kunsteducatie	-4.538	-2.343				
Kunstvoorwerpen	7.014	7.014	7.014	7.014	7.014	7.014

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Verbetering collectie bibliotheek	p.m.			
Multifunctionele accommodatie Hollandsche Rading	p.m.			

PROGRAMMA 16 - SPORT EN SPORTACCOMMODATIES

1 OMSCHRIJVING PROGRAMMA

Dit programma richt zich op activiteiten en voorzieningen op het gebied van sport.

2 WAT WILLEN WE BEREIKEN?

2A Gewenste maatschappelijke effecten

- Sportstimulering:
 - Verhogen van het aantal mensen dat sport of beweegt en daarmee het fysieke en mentale welzijn van de bevolking vergroten.
 - Versterken sportaanbieders, vergroten sportaanbod.
 - Sport inzetten als instrument bij het aanpakken van maatschappelijke problemen.
 - Intensiever samenwerking tussen buurt-, onderwijs- en sportinstellingen.
- Sportaccommodaties: Voorwaarden creëren voor het hebben en instandhouden van een evenwichtig aanbod van sportaccommodaties.

2B Operationele doelstellingen

- Sportstimulering:
 - Het sporten en bewegen stimuleren.
 - Ondersteunen van verenigingen.
 - Stimuleren van overleg en samenwerking tussen buurt-, onderwijs-, sport- en welzijnsinstellingen.
 - Regisseren en coördineren van specifieke projecten gericht op de jeugd (Buurthuis, Onderwijs en Sport-impuls).
 - Sportaccommodaties:
 - Onderzoeken of het beheer van de gemeentelijke sportaccommodaties kan worden uitbesteed. Uiteraard staat hierbij het behoud en de mogelijke verbetering van de dienstverlening voorop;
 - Doelmatig beheren en exploiteren van sportaccommodaties.
-

3 WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN?

Activiteiten die uitgevoerd moeten worden.

- Sportstimulering:
 - Sportmee! is de sportstimuleringsorganisatie in gemeente De Bilt die tot en met 2009 de breedtesportimpuls en van 2008-2011 de BOS-impuls uitvoert. Er is een scala aan sportstimuleringsactiviteiten ontstaan voor allerlei verschillende doelgroepen.
 - In de voorwaardenschepende sfeer is een belangrijke taak het ondersteunen en begeleiden van de sportaanbieders.
 - De projecten in het kader van de BOS-impuls zijn gericht op het met behulp van sport aanpakken en voorkomen van sociale achterstanden bij de jeugd. Het bestaat uit acht projecten die draaien op scholen, sportverenigingen en buurthuizen.
 - Ervoor zorgen dat welzijnsinstellingen, scholen en sportverenigingen samenwerken aan de projecten van beide regelingen.
- Sportaccommodaties:

Uitvoeren beheerplan gemeentelijke sportaccommodaties

Het beheerplan sportaccommodaties heeft betrekking op het dagelijks en groot onderhoud van de buitensportaccommodaties. Het onderhoud wordt via een openbare aanbesteding uitbesteed. Een nieuwe onderhoudsperiode is op 1 mei 2008 ingegaan en geldt in principe voor een periode van 3 jaar.

4 KADERSTELLELENDE NOTAS

Opsomming van vastgestelde beleidsnota's en -plannen die relevant zijn voor het programma.

Nota/plan

- Beheerplan gemeentelijke sportparken
- Welzijnsprogramma 2009

5 WAT GAAT HET KOSTEN?

Het financiële kader dat de raad vaststelt en controleert.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging 2008 na 50 ^e wijziging	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Bestaand beleid	3.266.676	3.658.735	3.963.738	3.896.538	3.883.691	3.817.993
Ombuigingen			-22.108	-22.108	-22.108	-22.108
Aanleg 1 sportveld SCHC			62.500	60.567	58.694	56.791
TOTAAL LASTEN	3.266.676	3.658.735	4.004.130	3.934.997	3.920.277	3.852.676
BATEN						
Bestaand beleid	966.188	1.220.576	1.215.602	1.172.407	1.172.407	1.122.427
Ombuigingen			60.195	60.195	60.195	60.195
Extra opbrengst huren SCHC			9.250	9.250	9.250	9.250
TOTAAL BATEN	966.188	1.220.576	1.285.047	1.241.852	1.241.852	1.191.872
SALDO PROGRAMMA	-2.300.488	-2.438.159	-2.719.083	-2.693.145	-2.678.425	-2.660.804

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Egalisatiereserve sport	123.000	505.000	-39.421	-39.421	-39.421	-39.421
Reserve herinrichting sportpark Weltevreden		-122.000	-122.000	-122.000	-122.000	-122.000

Investeringsprogramma en planning

	2009	2010	2011	2012
Beheerplan gemeentelijke sportparken	250.000	250.000	250.000	250.000
Investeringsprogramma zwembad Brandenburg	128.600			

OVERZICHT ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN EN ONVOORZIEN

De uitvoering van de programma's wordt voor een groot deel gedekt door algemene dekkingsmiddelen. Dit betreft vooral onroerende zaakbelasting en de algemene uitkering uit het gemeentefonds. Deze middelen zijn vrij besteedbaar. De niet vrij besteedbare heffingen zoals afvalstoffenheffing en het rioolrecht en de specifieke uitkeringen zijn verantwoord in het betreffende programma.

In het onderstaande overzicht worden de algemene dekkingsmiddelen van de gemeente genoemd.

	Rekening 2007	Begroting na wijziging per 08-2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
LASTEN						
Ombuigingen	0	-400.000	-177.000	-177.000	-177.000	-177.000
Lokale heffingen	626.298	661.655	618.758	618.758	618.758	618.758
Algemene uitkeringen	1.920	14.527	20.446	20.446	20.446	20.446
Dividend	419.345	417.351	439.179	437.184	69.927	67.932
Saldo financieringsfunctie	0	0	0	0	0	0
Saldo compensabele BTW	194.100	7.516	7.680	7.680	7.680	7.680
Overige algemene dekkingsmiddelen	3.401.027	191.393	359.878	579.153	500.928	426.717
Onvoorzien	0	133.855	205.000	205.000	205.000	205.000
Nieuw beleid uitbreiding archief			50.000	50.000	50.000	50.000
Reserves	2.957.000	2.786.800	334.157	334.157	334.157	334.157
TOTAAL LASTEN	7.599.690	3.813.097	1.858.098	2.073.378	1.629.896	1.553.690
BATEN						
Ombuigingen	0	0	0	0	0	0
Lokale heffingen	8.501.404	8.638.100	8.837.000	8.837.000	8.838.000	8.837.000
Algemene uitkeringen	28.597.487	29.834.130	34.079.862	34.600.675	34.597.478	35.055.317
Dividend	4.439.956	1.203.504	1.305.712	1.305.712	768.500	768.500
Saldo financieringsfunctie	380.062	919.736	755.841	1.227.461	1.317.388	1.109.869
Saldo compensabele BTW	896.850	980.215	1.018.893	1.001.033	1.001.033	1.001.033
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.554.773	2.528.374	2.358.009	2.275.637	2.104.744	2.095.080
Onvoorzien	16.150	0	0	0	0	0
Reserves	3.062.000	1.695.577	851.321	659.308	441.852	15.335
TOTAAL BATEN	48.448.682	45.799.636	49.206.638	49.906.826	49.068.995	48.882.134
SALDO PROGRAMMA	40.848.992	41.986.539	47.348.540	47.833.448	47.439.099	47.328.444

Storting / onttrekking reserves (+/-)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Rente egalisereserve		-500.000				
Risicoreserve						
Ombuigingsoperatie	-660.000	-660.000	-200.000			
Bovenwijkse voorzieningen	-22.560	-22.560	-22.060	-21.560	-21.060	-20.560
Invoering BTW-compensatiefonds	-600.000	-600.000	-300.000	-300.000	-300.000	-286.316
Onrendabele gasaansluitingen		-19.312				
Afrondende nieuwbouw gemeentehuis	-60.000	-60.000				
Zak. Rechtvergoedingen investeringen		-23.305				
Bestemming resultaat doorschuivingen		-1.196.450				
Vrije reserve	859.076	3.496.411	1.023.309	-50.000		

Voor toelichtingen op het beleid voor de algemene dekkingsmiddelen verwijzen we u naar de paragraaf Lokale heffingen en de toelichtingen bij hoofdstuk 4.

3 PARAGRAFEN

3.1 LOKALE HEFFINGEN

De lokale lastendruk bestaat uit alle belastingen en heffingen die gemeente De Bilt heft aan de inwoners van de gemeente om de voorzieningen in stand te houden. Het gaat hierbij om de Onroerend Zaak Belastingen Woningen en Niet-woningen, afvalstoffenheffing en rioolheffing.

In de volgende alinea is het beleid voor de lastendruk toegelicht.

Beleid lastendruk

Bij de begroting worden jaarlijks de tarieven voor de Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolheffing en de afvalstoffenheffing vastgesteld. Het OZB-tarief wordt bepaald per € 2.500 van de economische waarde

De vaststelling van de tarieven is gebaseerd op inkomsten die nodig zijn om de riolering en inzameling afvalstoffen kostendekkend te kunnen realiseren en om voldoende dekking te genereren om de bij de begroting voorgenomen voorzieningen te kunnen leveren. In de onderstaande tabel zijn de in de begroting geraamde inkomsten uit lokale heffingen opgenomen.

Geraamde inkomsten uit lokale heffingen

Heffingen	Begroting 2009	Begroting 2008
Onroerend Zaak Belastingen		
- Woningen	6.092.000	5.938.000
- Niet-woningen (eigenaren)	1.359.000	1.349.000
- Niet-woningen (gebruikers)	968.000	959.000
Afvalstoffenheffing:		
(Incl. reinigingsrechten)	4.245.000	4.249.000
Riolering:		
- Zakelijk	355.000	454.000
- Huishoudens	3.546.000	3.093.000
	16.565.000	16.042.000

Ontwikkeling lastendruk

De gemeente bepaalt de lastendruk op basis van de vastgestelde tarieven voor 2009. Sinds de herindeling wordt de gemeentelijke lastendruk gemeten. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen huurwoningen en koopwoningen. Bij de berekening is uitgegaan van de gemiddelde taxatiewaarde van de koopwoningen en huurwoningen over het tijdvak 2009 (waardepeildatum: 1 januari 2008). De gemiddelde waarde van woningen in onze gemeente bedraagt € 361.000; de gemiddelde waarde van koopwoningen is € 447.000 en van huurwoningen € 231.000. De gemiddelde waarde van woningen was landelijk per 1 januari 2007 € 242.000.

Lastendruk-ontwikkeling voor huurders

	2007		2008		2009	
	Gezin	Alleenstaanden	Gezin	Alleenstaanden	Gezin	Alleenstaanden
OZB	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rioolrecht	165,00	165,00	181,20	181,20	186,20	186,20
Afvalstoffenheffing	285,00	162,00	280,20	160,20	277,20	158,40
Lastendruk	450,00	327,00	461,40	341,40	463,40	344,60
Stijging in %	9,30%	9,00%	2,50%	4,40%	0,40%	0,90%

Lastendruk-ontwikkeling voor huiseigenaren

	2007		2008		2009	
	Gezin	Alleenstaanden	Gezin	Alleenstaanden	Gezin	Alleenstaanden
OZB	372,80	372,80	374,74	374,74	380,84	380,84
Rioolrecht	165,00	165,00	181,20	181,20	186,20	186,20
Afvalstoffenheffing	285,00	162,00	280,20	160,20	277,20	158,40
Lastendruk	822,80	699,80	836,14	716,14	844,24	725,44
Stijging in %	6,20%	5,50%	1,60%	2,30%	1,00%	1,30%

Uit de tabellen blijkt dat de lasten voor gezinnen in een gehuurde woning in 2009 met circa € 2 (0,40%) toenemen.

Voor gezinnen in een eigen huis nemen de lasten toe met € 8,10 (1,0%). Dit verschil in de toename van de lastendruk komt omdat in de huurwoningen geen ozb wordt geheven. In de bovenstaande tabel is uitgegaan van een WOZ-waarde van € 447.000.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De onroerendezaakbelasting is de belangrijkste gemeentelijke belasting. Met de opbrengst daarvan financiert de gemeente een deel van de gemeentelijke voorzieningen. De tarieven worden uitgedrukt in een percentage van de economische waarde. De gemeente stelt de economische waarde vast op grond van de Wet op de Onroerend Zaakbelasting (WOZ). Het beleid van de raad is dat de OZB-tarieven niet meer mogen stijgen dan de inflatie. Voor 2009 wordt deze geschat op 3,2% (Miljoenennota 2008).

De aanslagen zullen worden opgelegd op basis van een nieuw vastgestelde (getaxeerde) waarde. We verwachten een verhoging van 4% voor woningen en 1% voor niet-woningen. Bij de vaststelling van de tariefspercentages is rekening gehouden met een stijging van 2%. Hiermee neemt de reële lastendruk met 1,2% af. In tabelvorm zijn de tarieven vanaf 2007 weergegeven.

OZB-tarieven 2007-2009

	Woningen	Niet woningen	
	Eigenaren	Gebruikers	Eigenaren
			tarief per € 2.500
2007	2,33	3,20	3,99
2008	2,22	3,20	3,99
2009 (op basis van herrekening)	2,13	3,17	3,95
Als percentage van de economische waarde			
2009	0,0852%	0,1268%	0,1580%

Afvalstoffenheffing

Het tarief voor de afvalstoffenheffing zal voor meerpersoonshuishoudens in 2009 € 277,20 bedragen. Dit is € 3,00 lager dan vorig jaar. Voor éénpersoonshuishoudens zal het tarief € 158,40 bedragen. Dit is € 1,80 lager dan vorig jaar. Gunstige prijsontwikkelingen voor de verwerking van chemisch afval, glas, oud papier en grof tuinvuil zijn hiervan de oorzaak. Na verwerking van dit voorstel is de afvalstoffenheffing 100% kostendekkend.

Rioolheffing

Het meest voorkomende tarief voor de rioolheffing zal in 2009 € 186,20 bedragen.

In 2009 zijn de tarieven voor rioolrechten verfijnder opgebouwd. Daarbij is gebruik gemaakt van een staffel waarbij het verbruik in m³ leidend is om het tarief te bepalen. In de tabel 'lastendruk-ontwikkeling' is voor de begroting 2009 het tarief voor rioolrecht van het meest voorkomende verbruik opgenomen.

Ontwikkelingen binnen rioolheffing

Per 1 januari 2008 is de Wet Gemeentelijke Watertaken in werking getreden. Deze wet geeft regelgeving omtrent de zorgplicht voor hemel- en grondwaterbeheer. Concreet houdt dit een verdere uitbreiding van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op het gebied van watertaken in. Onze gemeente krijgt 5 jaar de gelegenheid om deze wetgeving in haar (financiële) beleid te implementeren

Op dit moment zijn de financiële gevolgen voor onze gemeente van de invoering van de Wet Gemeentelijke Watertaken nog niet bekend. Dit wordt momenteel onderzocht. Het resultaat hiervan wordt verwerkt in het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP). Naar verwachting komt het aangepaste plan medio 2009 gereed en zal vervolgens ter vaststelling worden aangeboden.

Kwijtscheldingen

Binnen onze gemeente kunnen minder draagkrachtige burgers in aanmerking komen voor kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen. In principe kan onder voorwaarden kwijtschelding worden verleend voor rioolrecht, afvalstoffenheffing en hondenbelasting (alleen de eerste hond). Bij kwijtschelding past de gemeente een inkomens- en vermogenstoets toe.

In de begroting 2009 zijn de volgende bedragen voor kwijtschelding opgenomen.

Bedragen voor kwijtschelding 2008 en 2009

Kwijtscheldende Belasting	Totaal begroot 2009	Aantal kwijtscheldingen 2009	Totaal begroot 2008	Aantal kwijtscheldingen 2008
Afvalstoffenheffing	185.328	870	165.000	750
Rioolheffing	157.790	875	135.900	750
Hondenbelasting	7.506	90	6.100	85
Totaal	350.624		307.000	-

3.2 WEERSTANDSVERMOGEN

Het gaat in deze paragraaf om de verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de aanwezige risico's (risicoprofiel).

Beleidskaders

Het wettelijke beleidskader:

De onderwerpen die verplicht zijn in deze paragraaf staan in:

Artikel 11 Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

- 1: Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
 - a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover een gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
 - b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
- 2: De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen bevat ten minste:
 - a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
 - b. een inventarisatie van de risico's;
 - c. een beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Toelichting:

De risico's die relevant zijn voor deze paragraaf zijn die risico's die niet anderszins zijn ondervangen. Reguliere risico's – risico's die zich regelmatig voordoen en die doorgaans vrij goed meetbaar zijn – maken geen onderdeel uit van de risico's uit deze paragraaf. Hiervoor zijn verzekeringen afgesloten dan wel voorzieningen of andere beheersmaatregelen getroffen.

Gemeentelijke regelgeving

De Financiële verordening gemeente De Bilt geeft in artikel 16 aan:

Artikel 16. Weerstandsvermogen

1. Het college biedt tenminste eenmaal in de vier jaar een nota weerstandsvermogen en risicomangement aan. In deze nota wordt ingegaan op het risicomangement, het opvangen van risico's door verzekeringen, voorzieningen, het weerstandsvermogen of anderszins. In de nota wordt tevens het gewenste weerstandscapaciteit bepaald. De raad stelt de nota vast.
2. Bij de begroting en jaarstukken doet het college in de paragraaf weerstandsvermogen verslag van de risico's voor de gemeente, de aanwezige weerstandscapaciteit en wordt een inschatting gegeven in hoeverre schaden en verliezen als gevolg van de risico's met de aanwezige weerstandscapaciteit kunnen worden opgevangen.
3. In de paragraaf weerstandsvermogen bij de begroting en de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:
 - a. de solvabiliteit
 - b. de netto schuld per inwoner

Beleid gemeente

De gemeente heeft in de Nota Weerstandsvermogen en Riscicomangement het beleidskader voor risicomangement en het noodzakelijk geachte weerstandsvermogen vastgelegd. Bij risicomangement staat de gemeente een integrale aanpak voor. Hierbij moet aandacht zijn voor de volgende relevante aspecten:

- voldoende controlebewustheid binnen de organisatie;
- een deugdelijke inventarisatie van risico's;
- een optimale beheersing van deze risico's;
- goede informatie en communicatie over risico's;
- voldoende monitoring van bovenstaande stappen.

In 2008 is met de integrale aanpak van risicomangement binnen de organisatie begonnen.

Het beleidskader voor de bepaling van het risicoprofiel schrijft voor dat voor alle geïdentificeerde risico's – met inachtneming van de ingezette beheersmaatregelen – een inschatting moet worden gemaakt van de kans dat het risico zich in de komende 10 jaar kan voordoen en de (minimale en maximale) financiële impact die deze gebeurtenis dan zal hebben op de gemeente.

Alleen risico's met:

- een resterende gemiddelde impact groter dan € 100.000;
- een resterende kans dat het risico zich in werkelijkheid voordoet groter is dan 5% en
- de kans maal de impact minimaal € 15.000 bedraagt,

worden meegenomen in het profiel. Structurele risico's worden bij de kwantificering 4 maal meegenomen. Het risicoprofiel wordt bepaald met behulp van een Monte Carlo-simulatie per risico. Hierbij wordt een betrouwbaarheidspercentage van 95% gehanteerd.

Het weerstandsvermogen – het verhoudingsgetal tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel – moet minimaal 1 bedragen. Hierbij is als randvoorwaarde aangegeven dat de risicoreserve minimaal 50% van het risicoprofiel moet bedragen.

Getroffen maatregelen

De gemeente heeft op basis van meerjarige onderhoudsplannen de onderhouds- en vervangingskosten binnen de meerjarige begroting afgedekt. Daarnaast zijn voorzieningen getroffen voor verplichtingen die rusten op de gemeente. Eind 2007 werd voor verplichtingen circa € 13 mln. in voorzieningen aangehouden. Hiervan wordt € 5,5 mln. aangehouden voor mogelijke risico's en € 3,3 mln. voor vervangen en onderhoud van activa met uitsluitend maatschappelijk nut (bijv. wegen en overige investeringen in de openbare ruimte). De resterende € 4,2 mln. zijn middelen die de gemeente aanhoudt om specifieke doelen te realiseren. Waarschijnlijk zullen de gevormde voorzieningen in de komende jaren afnemen, omdat de middelen voor de bestemde doelen worden aangewend en jaarlijks de reorganisatievoorziening met circa € 1 mln. afneemt.

	Bedragen maal € 1.000	
	Per	Per
Voorzieningen	2006	2007
Voorziening voor bestaande verplichtingen	€ 6.780	€ 5.544
Onderhoudsegalisatie	€ 2.641	€ 3.332
Door derden beklemde middelen	€ 3.909	€ 4.193
TOTAAL VOORZIENINGEN	€ 13.331	€ 13.070

Hiernaast is voor een aantal mogelijke risico's een verzekeringspolis afgesloten om de eventuele financiële gevolgen hiervan af te dekken. Het gaat om de volgende verzekeringen.

- Politieke molestverzekering voor bestuurders en ambtenaren (excl. brandweer);
- Gemeentelijke aansprakelijkheid premie dekking personen- en zaakschade;
- Collectieve rechtsbijstandsverzekering voor gemeenteambtenaren (en vrijwillige brandweer);
- Bouw- en montageverzekering (CAR-verzekering);
- Verzekeringen voor de gemeentelijke voertuigen, gemeentelijke gebouwen (brandverzekering), machinebreuk verzekering (zwembad), verzekering voor kunstwerken (en transport/ verblijf tentoonstellingen) en instrumenten/apparatuur.

De kosten voor deze verzekeringen zijn binnen de begroting gedekt.

Ook is in de begroting een post van € 205.000 voor Onvoorzien uitgaven opgenomen. Over de besteding hiervan wordt bij de jaarrekening verantwoording afgelegd.

Overzicht reserves:

	2006	2007	2008
Vrije reserve	3.725	7.234	7.555
Reserve Bovenwijkse Voorzieningen	1.277	1.857	626
Risicoreserve	12.400	12.400	12.400
Reserve Grondexploitaties			705
Bestemmingsreserves	17.563	14.300	14.264
TOTAAL AAN RESERVES	34.965	35.791	35.550

De reserves bedroegen per 31 december 2007 € 35,8 miljoen. Wanneer de realisatie conform de bijgestelde begroting 2008 plaatsvindt, zullen de reserves met circa € 750.000 afnemen. De afname is het gevolg van besteding van bestemde reserves. Bij de jaarrekening 2008 zal – conform de Nota Kostentoerekening – de reserve Grondexploitaties worden gevormd. Daarbij zal het saldo van de reserve Bovenwijkse Voorzieningen worden gesplitst. Het restant van de opbrengst van de verkoop van de kabel aan de Casema blijft als saldo in de reserve Bovenwijkse Voorzieningen beschikbaar. Het saldo dat betrekking heeft op grondexploitaties wordt toegevoegd aan deze reserve. Tot en met 2013 zal het totaal van de reserves op basis van de huidige inzichten weinig fluctueren. Wel zullen de bestemmingsreserves waarschijnlijk verder af- en de vrij besteedbare reserves toenemen.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit twee onderdelen; de incidentele en de structurele capaciteit.

De incidentele capaciteit

Incidentele capaciteit is het vermogen om tegenvallers eenmalig op te vangen zonder dat dit invloed heeft op het voortzetten van beleid. De vrij beschikbare reserves bestaan uit:

- a. de omvang van de vrij aanwendbare reserves;
- b. vrij aan te wenden ruimte binnen bestemmingsreserves;
- c. de stille reserves.

Ad. a. De omvang van de vrij aanwendbare reserve

Onder vrij aanwendbare reserves wordt verstaan die reserves waaraan de raad in eerste aanleg geen specifieke beleidsbestemming heeft gekoppeld. Als inzet voor deze paragraaf praten we over:

- De algemene reserve
De stand per 31 december 2007 is – inclusief het resultaat na bestemming van circa € 0,7 mln. – € 7,2 mln.
Doelstelling: De algemene reserve wordt gebruikt voor de afwikkeling van exploitatietekorten dan wel -overschotten. Ze heeft een bufferfunctie en wordt uitsluitend aangewend voor ongedekte eenmalige lasten.
- Reserve Bovenwijkse Voorzieningen (per 31 december 2007 € 1,9 mln.)
Doelstelling: De reserve Bovenwijkse Voorzieningen heeft een bufferfunctie en wordt uitsluitend aangewend voor ongedekte eenmalige lasten.

Ad. b. Vrij aan te wenden ruimte binnen bestemmingsreserves:

- De risicoreserve (per 31 december 2007 € 12,4 miljoen):
Doelstelling: De reserve is bedoeld voor onvoorziene situaties; bijvoorbeeld calamiteiten die niet afgedekt worden door verzekeringsgelden of andere reserves en voorzieningen.
- Reserve Grondexploitaties (per 31 december 2007 nihil)
Doelstelling: Dekking van de kosten voor de uitvoering van het grondbeleid.
De reden om deze reserve hier mee te nemen is dat bij de bepaling van het risicoprofiel rekening wordt gehouden met risico's rondom grondexploitaties.

Voor de overige bestemmingsreserves heeft de raad een concreet beleidsdoel vastgesteld. Alleen de raad is bevoegd deze bestemming te wijzigen. Het gedefinieerde uitgangspunt is dat de financiële middelen voldoende moeten zijn om tegenvallers financieel op te vangen zonder dat dit beleidsgevolgen heeft. Daarom blijven deze buiten de berekening van de weerstandscapaciteit. Als het nodig is, kunnen ze wel gebruikt worden voor het afdekken van onverwachte niet begrote kosten.

Ad. c. De stille reserves

Tot de stille reserves worden gerekend de deelnemingen, bezittingen en verschillen tussen de reële waarde van activa als deze direct verkocht worden en de boekwaarde daarvan. Voor de deelnemingen die de gemeente bezit is de economische waarde niet te bepalen, aangezien deze niet op een (inter)nationale markt verhandeld worden. Bijna alle gemeentelijke (onroerende) bezittingen zijn voor de bedrijfsvoering noodzakelijk of worden ingezet om beleidsdoelstellingen te realiseren. De gemeente bezit een aantal woningen welke hiervoor niet worden ingezet en dus zouden kunnen worden verkocht. De economische waarde van deze woningen is circa € 5,4 mln. Omdat al deze huizen worden verhuurd, is de verkoopwaarde circa 60% van de economische waarde. De stille reserve wordt hiermee geschat op 3,2 mln.

De structurele capaciteit

De structurele capaciteit bestaat uit de middelen die blijvend ingezet kunnen worden om tegenvallers in de begroting op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van het meerjarig beleid.

Het betreft de volgende middelen:

1. de post voor Onvoorziene uitgaven;
2. de onbenutte belastingcapaciteit;
3. de ruimte binnen de begroting.

Ad. 1 Onvoorziene uitgaven (jaarlijks € 205.000 beschikbaar in de begroting)

Deze post wordt gebruikt voor ontwikkelingen die bij de begroting niet zijn meegenomen.

Ad. 2 Onbenutte belastingcapaciteit

Hiermee wordt bedoeld de ruimte tussen de feitelijke opbrengsten uit belastingen en heffingen én de opbrengsten die de gemeente zou ontvangen o.b.v. de uitgangspunten die het rijk hanteert voor de zgn. artikel 12 status in de Financiële Verhoudingswet. Het rijk hanteert bij het toekennen van deze status de volgende uitgangspunten:

- alle rechten, heffingen en leges moeten kostendekkend zijn vastgesteld;
- het tarief voor de OZB moet zijn vastgesteld op 120% van de rekentarieven bij de vaststelling van de belastingcapaciteit voor het gemeentefonds.

Tabel Onbenutte belastingcapaciteit ten opzichte van artikel 12 normering

	Theoretische opbrengst		Gemeente De Bilt		Onbenutte belastingcapaciteit
	Tarief	Opbrengst	Tarief	Opbrengst	
OZB					
-woningen eigenaren	€ 2,65	7.585.000	€ 2,13	6.062.000	1.523.000
-niet woningen gebruikers	€ 2,89	993.000	€ 3,17	1.085.000	
-niet woningen eigenaren	€ 3,59	1.232.000	€ 3,95	1.352.000	
Rioolrechten		4.189.000		3.901.000	0
Afvalstoffenheffing		4.184.000		4.245.000	
Onbenutte belasting capaciteit:					1.523.000

Uit bovenstaand berekening blijkt dat de gemeente De Bilt circa € 1.523.000 achter de hand heeft aan belastingcapaciteit.

Ad. 3 Ruimte in begroting

De begroting 2009 is zero based opgesteld. Daarmee wordt verondersteld dat de ruimte binnen de budgetten nul is.

Conclusie

De totale weerstandscapaciteit van de gemeente bedraagt in 2013 circa € 34,5 miljoen. Dit is opgebouwd uit de structurele componenten: onvoorzien en belastingcapaciteit, en de incidentele componenten: vrije reserve, risicoreserve, stille reserve en het niet bestemde deel van de Reserve Grondexploitaties.

Weerstandscapaciteit	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. structureel:						
- onvoorzien		205	410	615	820	1.025
- onbenutte belasting- en heffingscapaciteit			1.523	3.046	4.569	6.092
2. incidenteel:						
- Vrije reserves	8.181	9.003	9.077	9.090	9.793	10.655
- Risicoreserve	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
- Stille reserve	1.800	3.200	3.200	3.200	3.200	3.200
- Reserve Grondexploitaties	705	-20	861	2.339	2.213	1.113
Totaal	23.086	24.788	27.470	30.689	32.995	34.485

Bovenstaande tabel laat zien dat structurele onderdelen van de weerstandscapaciteit cumulatief meetellen in de capaciteit omdat ook de structurele risico's cumulatief zijn gewaardeerd. Voor de reserve Grondexploitatie zijn de verwachte mutaties tot en met 2013 naar huidige inzichten meegenomen. Uit de opstelling blijkt dat de vrije reserves toenemen.

Risicoprofiel

Op basis van het beleid wordt het risicoprofiel bepaald door de bekende en erkende risico's te kwantificeren op basis van de kans dat het risico zich voordoet. Daarbij wordt de minimum- en maximum financiële impact geschat. De kansen zijn als volgt opgedeeld.

Geschatte kans	Omschreven als	Gewogen in risicoprofiel
- nihil;	Kleinst	5% van gemiddelde risico
- < 20%;	Kleiner	10% van gemiddelde risico
- > 20%, maar < 40%	Klein	30% van gemiddelde risico
- > 40%, maar < 60%	Groot	50% van gemiddelde risico
- > 60%, maar < 80%	Groter	70% van gemiddelde risico
- > 80%	Grootst	90% van gemiddelde risico

In onderstaande tabel zijn alle bekende risico's opgenomen. Vervolgens is per risico de kans dat het risico zich voordoet en de verwachte minimum en maximum impact van het risico geschat. Tenslotte is aangegeven of het een structureel (S) of incidenteel (I) risico betreft.

Alle gemeentelijke bedrijfsactiviteiten zijn beoordeeld op mogelijke risico's. Op basis van deze beoordeling is de onderstaande tabel samengesteld.

Tabel Bekende risico's met geschat profiel per 30 juni 2008

		Minimum	Maximum	Kans	S/I
BEDRIJFSRISICO'S					
1	Bedrijfsvoeringrisico's *	0,5 mln.	2,0 mln.	klein	S
2	Renterisico	0,3 mln.	0,6 mln.	groot	S
3	Waarborgen kwalitatieve bedrijfsvoering	0,4 mln.	1,0 mln.	groot	S
4	In- / externe fraude	0,1 mln.	0,7 mln.	kleiner	I
5	Ongeautoriseerd gebruik systemen en Informatie beveiliging	0,1 mln.	0,5 mln.	kleiner	I
6	Niet voldoen aan wet en regelgeving	0,5 mln.	3,0 mln.	kleiner	I
7	Onbevoegde aanwezigheid	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	I
EIGENDOMSRISICO'S					
1	Bodemverontreiniging	0,5 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
2	Brand, storm en noodweer bedrijfsgebouwen	0,1 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
3	Brand, storm en noodweer schoolgebouwen	0,1 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
4	(Onherstelbare) schade aan inboedel (incl. informatie)	0,1 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
5	Schade aan wegen, riolering, openbare voorzieningen	0,5 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
6	Storing hard- en software (interne/externe oorzaak)	0,5 mln.	1,0 mln.	klein	I
7	Vermissing waardedocumenten	1,5 mln.	2,5 mln.	kleiner	I
8	Niet vernietigen oude reisdocumenten	1,0 mln.	1,5 mln.	kleiner	I
9	Vandalisme / (moetwillige) vernieling gem. bezittingen	0,1 mln.	1,0 mln.	klein	I
10	Diefstal/overval/inbraak	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	I
11	Lopende Grondexploitaties				
	1 project Park Brandenburg	0,1 mln.	0,4 mln.	klein	I
	2 Project Gemeentewerf Maartensdijk	0,1 mln.	0,3 mln.	klein	I
	3 Project Larenstein	1,4 mln.	3,4 mln.	groot	I
	4 Melkweg	0,3 mln.	1,3 mln.	groot	I
12	Grondbedrijfbezittingen voor de realisatie van:				
	1 project de kwinkelier	0,2 mln.	0,9 mln.	groot	I
	2 project Vinkenplein	0,3 mln.	1,3 mln.	groter	I
	3 project Stationsgebied	0,6 mln.	2,4 mln.	groter	I
BELEIDSRISICO'S					
1	WOZ-Taxatie	0,1 mln.	0,3 mln.	kleiner	S
2	Vuilstort Maarsbergen	0,2 mln.	0,4 mln.	klein	I
3	Regio Bestuur Utrecht	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	S
4	Recreatieschappen	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	S
5	Wet Maatschappelijke Onderst.	0,4 mln.	0,9 mln.	groot	S
6	Sociale Werkplaats Zeist	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	S

7	Onderwijshuisvesting (MOP en IHP)	0,1 mln.	0,5 mln.	groot	S
8	Woonwagenschap	0,1 mln.	0,8 mln.	groot	I
9	Algemene uitkering	0,1 mln.	0,6 mln.	groter	S
10	Risico op geraamde belastingen en heffingen	0,1 mln.	0,4 mln.	klein	S
11	Voorzieningenniveau sportaccommodaties	0,1 mln.	0,2 mln.	groot	S
12	Bedrijfsvoering Brandweer (Regionalisering)	0,1 mln.	0,3 mln.	groot	S
13	Stichting Openbaar Onderwijs	0,1 mln.	0,2 mln.	klein	S
14	Openeinde financiering	0,1 mln.	0,2 mln.	groot	S
15	Actualisering Beheerplannen Openbare Ruimte/ GRP	0,2 mln.	0,4 mln.	groot	S
16	Frictiekosten Muziekschool en Bibliotheek	0,5 mln.	1,5 mln.	grootst	I
17	Regionale Sociale Dienst	0,1 mln.	0,2 mln.	grootst	S
18	Wet Werk en Bijstand	0,1 mln.	0,6 mln.	grootst	S
19	Wet Ruimtelijke ordening	0,1 mln.	0,5 mln.	klein	I
20	Kleine Kernenbeleid (behoud Dorpshuizen)	0,1 mln.	0,2 mln.	groot	I
21	Parkeerproblematiek rondom MHC Voordaan	0,1 mln.	0,5 mln.	groot	I
22	Cultuurhistorische waardenkaart	0,1 mln.	0,3 mln.	groot	I
23	Bijdrage uitvoeringsprogramma RSP	0,1 mln.	0,3 mln.	groot	S
24	Inzameling Afvalstoffen	0,1 mln.	0,3 mln.	kleiner	S
AANSPRAKELIJKHEIDSRISICO'S					
1	Achtervang constructie Corporaties	0,1 mln.	0,5 mln.	kleinst	I
2	GewaARBorgde geldleningen	0,1 mln.	3,7 mln.	kleinst	I
3	Wettelijke aansprakelijkheid	0,1 mln.	1,0 mln.	kleiner	I
4	Legionellabacterie	0,5 mln.	2,0 mln.	kleiner	I
5	Planschadeclaims	0,4 mln.	0,5 mln.	klein	I
TOTAAL RISICOPROFIEL GEMEENTE DE BILT		13,9 mln.	46,8 mln.		

*) Onder de bedrijfsvoeringrisico's zijn de volgende risico's opgenomen:

1. ontbreken van een integrale risico-inventarisatie;
2. kwantitatieve en / of kwalitatieve onderbezetting;
3. geweldpleging tegen gemeentelijk personeel;
4. beschikbaarheid van uitwijkvoorzieningen.

Als elk risico zich eenmaal manifesteert, is het totale risico minimaal € 13,9 miljoen en maximaal € 46,8 miljoen. Bij de bepaling van het risicoprofiel van gemeente De Bilt is rekening gehouden met de structurele gevolgen die individuele risico's in zich dragen. Voor structurele risico's is vier maal het intrinsieke risico in het profiel meegenomen, zodat de gemeente haar maatregelen weloverwogen kan nemen. Hiermee rekening houdend, beslaat het maximale totale risico circa € 74,7 miljoen.

Bepaling risicoprofiel

Het risicoprofiel van de gemeente is gebaseerd op een Monte Carlo simulatie van deze risico's maal de kans dat deze zich voor zullen doen. Hierbij is uitgegaan van een zekerheid van 95%. Dit betekent dat de gemeente een relatief grote zekerheid heeft dat – wanneer het risico zich voordoet – zij dit in voldoende mate binnen haar profiel heeft meegenomen. Het risicoprofiel komt op basis van deze uitgangspunten uit op € 24,9 mln. Hiermee is het risicoprofiel circa € 3,2 mln. hoger dan bij de jaarrekening 2007. De oorzaak is gelegen in de risico inschatting voor de lopende grondexploitaties en de toegenomen onzekerheden in de economische ontwikkelingen door de wereldwijde kredietcrisis. Hierdoor is het renterisico en het risico op een lagere uitkering uit het gemeentefonds hoger geschat. Daarentegen zijn de bedrijfsrisico's – door versterking van het risicomangement en de beheersmaatregelen – lager geschat.

Weerstandsvormogen

Het weerstandsvormogen is het verhoudingsgetal tussen de weerstandscapaciteit en het risicoprofiel. In dit verhoudingsgetal wordt het huidige risicoprofiel afgezet tegen de weerstandscapaciteit die de gemeente binnen de huidige meerjarenbegroting kan aanwenden.

Tabel weerstandsvermogen

	Risico- profiel	Weerstands- capaciteit	Weerstands- vermogen
Weerstandsvermogen	24,9 mln.	34,5 mln.	138%

Het weerstandsvermogen komt hiermee uit op 138%. Daarmee voldoet het weerstandsvermogen aan de eis dat deze groter dan of gelijk moet zijn aan 1. De risicoreserve voldoet met € 12,4 mln. nagenoeg aan de eis dat deze groter dan of gelijk moet zijn aan 50% van het risicoprofiel.

Solvabiliteit en netto schuldbedrag per inwoner

De solvabiliteit is het vermogen van de gemeente om op langere termijn aan haar financiële verplichtingen te kunnen voldoen. Het brengt de verhouding in beeld tussen het eigen en het vreemd vermogen. Naarmate de ratio hoger is, financiert de gemeente haar behoefte aan geld meer met eigen vermogen. Hierdoor hoeft zij minder vreemd geld aan te trekken. Dit betekent dat zij gemakkelijker aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. De solvabiliteitsratio wordt uitgedrukt als de verhouding tussen het eigen vermogen (EV) en het vreemd vermogen (VV).

	2005	2006	2007
Solvabiliteit in percentage EV/VV	58,04%	50,85%	49,33%
Schuld per inwoner	1.530	1.636	1.764

De solvabiliteit van de gemeente is in de afgelopen jaren afgenomen. Momenteel (per 31 december 2007) bezit de gemeente voldoende eigen vermogen om 50% van de aanwezige schuld af te dekken. Deze percentages in de bovenstaande tabel wijken af van de percentages in de jaarrekening. In bovenstaande percentages is – in tegenstelling tot de jaarrekening – de vlottende schuld (verplichtingen die binnen een jaar moeten worden voldaan) eveneens meegenomen.

De verwachting is dat komende jaren – door de opbrengsten uit de grondexploitaties en de verwachte afname van investeringen na 2009 – de solvabiliteit van de gemeente zal toenemen.

3.3 ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN

Algemeen

Gemeente De Bilt heeft ongeveer 4.000 hectare aan openbare ruimte in beheer. In die openbare ruimte vindt een groot aantal activiteiten plaats, zoals wonen, werken en recreëren. Voor al die activiteiten heeft de openbare ruimte kapitaalgoederen voor de volgende bestemmingen:

- Infrastructuur (wegen, water, riolering, kunstwerken);
- Voorzieningen (groen en sportfaciliteiten);
- Gebouwen en hulpmiddelen (tractie, brandweer, onderwijs).

De gemeente moet al deze kapitaalgoederen onderhouden. Landelijk gezien wordt circa 15% van de begroting aan onderhoud van kapitaalgoederen besteed. Voor gemeente De Bilt, gegevens 2004, is dat overigens circa 16,30%.

Waarom is het interessant voor de raad?

Onderhoud van kapitaalgoederen is vaak pas van buiten zichtbaar als er gebreken optreden. Los zittende stoeptegels, gaten in de weg, slecht onderhouden schoolgebouwen en dergelijke, zijn zaken waar burgers de gemeente op aanspreken. Met de paragraaf 'onderhoud kapitaalgoederen' heeft de raad de mogelijkheid kaders te stellen voor onderhoud van wegen, riolering, schoolgebouwen enzovoorts. De paragraaf is onder meer een instrument om onderhoud systematisch aan te pakken. Ook zijn kapitaalgoederen van belang voor het verwezenlijken van de gemeentelijke programma's zoals milieu, onderwijs en verkeer.

Omdat het uitstellen van onderhoud in het begin niet tot problemen leidt, is onderhoud vaak de zwakke plek in de financiële positie van de gemeente. Onderhoud zal vroeg of laat altijd moeten worden gepleegd. Bovendien kost het wegwerken van achterstallig onderhoud over de tijd bezien meer dan het tijdig uitvoeren van onderhoud.

Waarover moet de raad beslissen?

Het bovenstaande wil niet zeggen dat er geen flexibiliteit is bij het onderhoud van kapitaalgoederen. De vereiste kwaliteit is daarbij een belangrijke factor. Daarom is het aan te bevelen dat de raad zich regelmatig, bijvoorbeeld om de vier jaar, buigt over de vraag welk kwaliteitsniveau zij passend vindt voor bijvoorbeeld wegen in de verschillende wijken of de verschillende soorten wegen. Ook is de raad zich ervan bewust dat sommige beslissingen in de toekomst jaarlijks (extra) kosten voor onderhoud opleveren. Over onderhoud van kapitaalgoederen kunnen de volgende vragen worden gesteld: Welk kwaliteitsniveau willen we? Wat gaat dat kosten, nu en in de toekomst?

In gemeente De Bilt is ervoor gekozen beheerplannen op te stellen waarin kwaliteit en kosten kunnen worden afgewogen. Er zijn beheerplannen voor de volgende groepen voorzieningen:

- Wegen;
- (Civiele) Kunstwerken;
- Verkeersregelinstallaties;
- Riolering;
- Openbaar groen;
- Bomen;
- Tractie;
- Gemeentelijke sportparken;
- Gemeentelijke gebouwen;
- Onderwijshuisvesting;
- Brandweer.

Per groep is het gewenste kwaliteitsniveau vastgesteld en zijn de noodzakelijke middelen aangegeven om het afgesproken niveau te handhaven. In 2008 is ook de integrale afstamming in het 'Integraal Beheerplan Openbare Ruimte' vastgesteld.

Wegen, kunstwerken en verkeersinstallaties

Onderdeel wegen

Gemeente De Bilt heeft een wegennet met een totale lengte van 192,5 km, waarvan 167 km binnen en 25,5 km buiten de bebouwde kom. Het totale verhardingsoppervlakte is 2.230.500 m². Dit bestaat voor 55% uit asfalt en voor 45% uit elementenverhardingen. Volgens de wet moet de gemeente zorgen voor een goede staat van onderhoud. Daarom moet het wegennet aan een minimaal kwaliteitsniveau voldoen.

In 2000 is een beleidsnota wegbeheer voor de toenmalige gemeente De Bilt vastgesteld. Na de herindeling is deze nota aangepast met de areaalgegevens van voormalig gemeente Maartensdijk. Gezien de financiële positie van de gemeente De Bilt heeft de raad, in relatie tot de nota Financieel Meerjarig Gezond, eind 2002 besloten de

kwaliteit van het gewenste niveau naar beneden bij te stellen, zodat 10% op de uitvoeringskosten kon worden bezuinigd. Dit betekent dat het percentage wegen met het predikaat 'slecht wegdek' en 'onderhoudachterstand' vertraagd zullen worden weggewerkt. De consequenties op lange termijn zijn nog niet goed in beeld. Als blijkt dat het onderhoud, als gevolg van ontoereikende middelen, leidt tot kapitaalvernietiging, zal de raad hierover tijdig worden geïnformeerd.

Het kwaliteitsniveau wordt jaarlijks via visuele inspecties in kaart gebracht. Voor het gewenste niveau wordt de gebruikelijke Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond, water- en wegenbouw en verkeerstechniek richtlijnen gehanteerd. Uit inspectie is gebleken dat het grootste deel van de wegverhardingen van voldoende niveau is, maar als geheel aan de onderkant van verantwoord wegbeheer zit. Slechts een klein percentage heeft het predikaat matig tot slecht meegekregen. Alleen het percentage 'zeer slechte wegen' is nog iets te hoog. Dit heeft met name betrekking op de elementverharding. In de komende jaren zullen we deze achterstand wegwerken. Dit is mogelijk mits het huidige budgetniveau gehandhaafd blijft.

De vooruitzichten tot 2015 geven aan dat er een structureel tekort zal zijn. Desondanks is de verwachting dat het tot 2010 mogelijk is om zonder onoverkomelijke knelpunten het wegbeheer op verantwoorde wijze uit te voeren. Hierbij is het wel nodig dat de inkomsten uit de BRU-subsidie (Brede doeluitkering) weer terugvloeien naar de voorziening 'Wegenbeheer'.

In 2009 zijn voor het wegbeheer, naast reguliere onderhoudswerkzaamheden, de volgende projecten gepland:

- Reconstructie Eerste Brandenburgerweg;
- Reconstructie Burg. De Withstraat/Dorpstraat;
- Reconstructie wijk Vogelzang;
- Reconstructie Koperwieklaan.

Onderdeel civiele kunstwerken

Het doel van het beheerplan kunstwerken is het doelmatig beheer en onderhoud van civiele kunstwerken in het Biltse wegenareaal. Gemeente De Bilt heeft circa 25 kunstwerken. Voor het meerjarig planmatig onderhoud is begin 2006 bij Raadsbesluit extra budget beschikbaar gesteld. Het kwaliteitsniveau voor kunstwerken is gelijk aan het basis CROW-niveau. Het huidige budget is ontoereikend voor het vervangen van kunstwerken. Als een kunstwerk vervangen moet worden, doen we een beroep op de algemene risicoreserve.

Onderdeel verkeersregelinstallaties

Het beheerplan verkeersregelinstallaties (VRI's) gaat over het doelmatig beheer en onderhoud van VRI's in het Biltse wegennetwerk. Gemeente De Bilt heeft 15 verkeersregelinstallaties. Als we het beschikbare budget bekijken, is het beleid primair gericht op het onderhoud aan de VRI's. Het VRI-bestand is echter oud, ouder dan 15 jaar. 15 jaar is de gemiddelde levensduur van een VRI. Complete vervanging is niet uit te sluiten. Voor 2008 was gepland om de VRI's op de Koningin Wilhelminaweg en de Boslaan/Soestdijkseweg te renoveren cq vervangen. Vanwege mogelijke vervanging van de installaties door rotondes zijn deze werkzaamheden uitgesteld. In BRU-verband wordt een regionale studie naar doorstroming uitgevoerd. Afhankelijk van de resultaten uit dit onderzoek zal besloten worden tot vervanging danwel aanleg van rotondes.

Gemeentelijk rioleringsplan (GRP)

In 2005 is het huidige GRP 2005-2009 vastgesteld. De doelstelling van het beheerplan rioleringen is het doelmatig beheer en onderhoud van de (vuil)waterafvoer in de gemeente. Een groot deel van het rioolstelsel in onze gemeente is vlak na de tweede wereldoorlog aangelegd en loopt nu tegen het einde van de levensduur. Daarom zal veel riolering in de komende 10 à 20 jaar moeten worden vervangen. Het accent zal de komende jaren dan ook liggen op vervanging van verouderde riolering. Het onderhoud van het rioleringsstelsel is in principe kostendekkend. Eventuele fluctuaties vangen we op met de egalisatiereserve rioolbeheer. Overigens blijkt uit inspecties dat ons rioolstelsel in redelijk tot goede staat van onderhoud verkeert en dat de gemeente in 2010 naar verwachting zal voldoen aan de Basisinspanning van de Wet Milieubeheer.

Per 1 januari 2008 is de Wet Gemeentelijke Watertaken in werking getreden. Deze wet regelt de zorgplicht voor hemel- en grondwaterbeheer en betekent een verdere verbreding van de gemeentelijke verantwoordelijkheid op het gebied van watertaken. Onze gemeente krijgt op grond van deze wet vijf jaar de gelegenheid om deze nieuwe wet in het (financiële) beleid te integreren. Omdat de knelpunten in onze gemeente op het gebied van hemel- en grondwaterbeheer relatief beperkt zijn, gaan wij er vanuit dat inpassing per 1 januari 2009 kan plaatsvinden. De extra taken door de nieuwe wet kunnen per 2009 via het rioolrecht worden gedekt.

In 2009 zijn voor het rioolbeheer, naast reguliere onderhoudswerkzaamheden, de volgende projecten gepland:

- Reconstructie Eerste Brandenburgerweg;
- Reconstructie Burg. De Withstraat/Dorpstraat;
- Reconstructie wijk Vogelzang.

In 2009 loopt het vigerend Gemeentelijk Rioleringsplan af. Deze zal worden geëvalueerd, geactualiseerd en aan de raad worden voorgelegd.

Openbaar groen

Het doel van het beheerplan groen is het doelmatig beheer van het Biltse groen: alle beplantingen en grasvelden. Beheer vindt plaats volgens de beeldkwaliteitsbeschrijvingen van de CROW (nationaal kennisplatform voor infrastructuur, verkeer, vervoer en openbare ruimte). Daarnaast moet, wil de gemeente de gebieden langdurig binnen dat kwaliteitsniveau kunnen houden, jaarlijks ca. 1 hectare worden gerenoveerd. Bij deze renovaties wordt aangesloten op de geplande projecten in het kader van wegen- en rioleringenbeheer.

Gezien de financiële positie van de gemeente heeft de raad besloten vanaf 2006 € 310.000 te besparen op groenonderhoud. Door reorganisatie van de buitendienst en uitbesteding van onderhoudswerk aan derden is deze besparing gerealiseerd en kan de huidige kwaliteit worden gehandhaafd. Het huidige budget is overeenkomstig de behoefte van de gewenste kwaliteitsniveaus.

Tractie

Voor onderhoud en vervanging van machines en voertuigen van de buitendienst is een beheerplan tractie opgesteld en begin 2008 vastgesteld.

Voor 2009 zijn de volgende vervangingen gepland en in de begroting opgenomen:

- Suzuki FD Carry, kenteken 29-VV-BL;
- Suzuki FD Carry, kenteken 30-VV-BL.

Sportparken

In 2006 is het beheerplan voor de gemeentelijke sportparken vastgesteld. Het beheerplan geeft inzicht in de manier waarop de gemeente de sportvelden onderhoudt. Ook de vervanging van velden staat in het beheerplan. In het budget is rekening gehouden met een gemiddeld bedrag aan kapitaallasten dat jaarlijks voor vervanging nodig is. Het onderhoud aan de sportvelden is in belangrijke mate uitbesteed. Het beheerplan vormt de basis voor het bestek van de aanbesteding van het onderhoud.

In 2009 worden geen velden vervangen die ten lasten komen van het beheerplan.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente heeft ongeveer 100 gebouwen in haar beheer. Op dit moment wordt het beheerplan voor deze gebouwen geactualiseerd. Uitgangspunt hierbij is soberheid en doelmatigheid. Er is een projectgroep die zich bezig houdt met het opstellen van het gebouwenbeleid. De verwachting is dat dit beleid in het 4^e kwartaal 2008 kan worden vastgesteld. Tot die tijd worden de noodzakelijke werkzaamheden die betrekking hebben op de veiligheid en de gezondheid voor gebruikers uitgevoerd. Voor de periode 2009 en verder wordt er een nieuwe beheerplan opgesteld.

Onderwijshuisvesting

De beheerplannen onderwijs bevatten het integraal huisvestingsplan (IHP, grootschalig onderhoud, nieuwbouw en capaciteitsuitbreiding) en het Meerjaren onderhoudsplan (MOP, onderhoud). De decentralisatie van de huisvesting van het primair en het voortgezet onderwijs heeft de verantwoordelijkheid voor de kwaliteit hiervan bij het gemeentelijk bestuur gelegd. Handhaving of verbetering van deze kwaliteit respectievelijk uitbreidingen leidt tot financiële consequenties. Om deze financiële gevolgen te beheersen, zijn een IHP en een MOP opgesteld die inzicht verschaffen in de toekomstige lasten, die voortvloeien uit de verantwoordelijkheden voor de gemeente voor onderwijshuisvesting. Hierbij is het in stand houden van het primair en voortgezet onderwijs binnen de gemeente als randvoorwaarde gesteld. Het IHP en het MOP zijn in 2007 herzien. Daardoor zijn er weer nieuwe afspraken voor de komende jaren vastgelegd.

meerjarig onderhoudsplan onderwijs (MOP)

Het doel is inzicht te verschaffen in de onderhoudsbehoefte van een gebouw op de korte en lange termijn. Op de korte termijn, globaal de eerste vier jaar, vormt zij een leidraad voor de te nemen beslissingen over benodigde onderhoudswerkzaamheden. De financiële consequenties zijn uitgewerkt in de begroting 2009.

Brandweer

Het doel is het kwalitatief op peil houden van de brandweertechische uitrustingen en materialen op het gebied van ARBO-regelgeving, en voldoen aan de geldende normen, alsmede het vervangen van afgeschreven en versleten, dan wel gesneuveld, materiaal en materieel. Onder geldende normen verstaan we ook landelijke richtlijnen van het ministerie van BZK en regionaal gemaakte afspraken. Omdat geldende normen op het gebied van ARBO steeds veeleisender worden, neemt de druk op de lasten toe. Onderstaande onderwerpen zijn daarvan de oorzaak.

Veiligheid

In het kader van de ARBO-wet en algemene veiligheid zijn twee zaken in 2008 vooral aan de orde. Zo is het noodzakelijk om beroepspersoneel te voorzien van bedrijfskleding voor kazernewerkzaamheden en werkzaamheden buiten de deur (bezoek bouwplaatsen en dergelijke). In de vervangingsinvestering c.q. het beheerplan was hier eerder geen rekening mee gehouden. Eerder genoemde wetgeving maakt aanschaf echter onvermijdelijk.

Daarnaast is er de aanschaf van bevelvoerdersondersteuningssystemen. Dit zijn digitale systemen die de bevelvoerder in staat stellen op ieder gewenst moment tijdens een inzet essentiële informatie te krijgen over aantallen mensen in een gebouw, gevaarlijke stoffen, omgevingsrisico's, werkwijzen, bluswatervoorzieningen enz.. Inzetsnelheid en veiligheid van brandweerpersoneel en de openbare veiligheid worden daardoor enorm vergroot. Daarnaast is de beschikbare informatie altijd actueel. Korpsen in de regio zullen dit in de toekomst breed inzetten.

Brandputten

In 2006 is de brandweer begonnen met een inventarisatie van de gebruikstoestand van alle brandputten in de gemeente. Uit deze putten haalt de brandweer grondwater om als eerste mee te blussen. De brandputten zijn eigendom van de gemeente. Na genoemde inventarisatie is gebleken dat een aantal brandputten in redelijke tot zeer slechte conditie is. Er is een extra bedrag nodig om de putten te reviseren en beheersmatig in de toekomst te onderhouden. Gemeente De Bilt beschikt over 180 brandputten.

Vervangen hulpverleningsvoertuig

Het gaat hier om een Hulpverleningsvoertuig dat de gemeente inzet bij verkeersongevallen en andere calamiteiten dan brand. Volgens het regionaal dekkingsplan wordt dit een regionaal specialisme. Dat betekent dat aanschaf en bekostiging regionaal wordt geregeld. Bilthoven is volgens dit dekkingsplan één van de kazernes waar zo'n voertuig wordt gestald. Het voertuig had in 2006 vervangen moeten worden. Dat is niet gebeurd omdat we de regionale ontwikkelingen willen afwachten. Deze ontwikkelingen zijn nog niet duidelijk. Wel is het nodig om het materiaal en vanuit Arbotechnisch oogpunt te vervangen. Daarbij is het zeker dat de regionale brandweer het voertuig overneemt als de HV voertuigen er komen.

Ten slotte

Het onderhoud van de kapitaalgoederen binnen gemeente De Bilt gaat over het doelmatig en duurzaam beheer. Het beleid is gericht op het in stand houden van de Biltse kapitaalgoederen. De manier waarop we het beheren, is vastgelegd in verschillende beheerplannen. In stand houden betekent, naast het onderhouden, ook vervangen, als dit noodzakelijk is. Dit laatste is vaak duurder dan het eerste. De schaarste van de beschikbare middelen maakt het nodig om te kiezen.

3.4 FINANCIERING

Inleiding

De paragraaf financiering heeft tot doel inzicht te verschaffen in de activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's, ofwel: treasury.

Beleidskaders

De gemeente hanteert bij de uitvoering van de treasuryfunctie het treasurystatuut, zoals dit is vastgesteld door de gemeenteraad. Het treasurystatuut is voorgeschreven op grond van de Wet fido (Wet financiering decentrale overheid). In dit statuut is de beleidsmatige infrastructuur van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. De stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van het treasurybeleid vindt zijn weerslag in deze paragraaf.

Waar staan we?

In het treasurystatuut is geregeld dat nieuwe leningen en uitzettingen worden afgestemd op de liquiditeitsplanning. De afstemming op de liquiditeitsplanning beoogt bedragen slechts te lenen c.q. uit te zetten gedurende de periode dat zij daadwerkelijk nodig c.q. beschikbaar zijn. Hiermee worden de rentekosten zoveel mogelijk beperkt en de rentebaten geoptimaliseerd. In het vierde kwartaal van 2007 is een liquiditeitsplanning opgezet en deze is begin 2008 geïmplementeerd. Vanaf 2008 worden alle nieuwe leningen en uitzettingen op deze planning afgestemd.

Rentevisie

Financiële instellingen spreken de verwachting uit (september 2008) dat er in het komende jaar nog een kleine daling van het rentepercentage zal volgen. Het lange termijn rentepercentage is op dit moment ongeveer 4,5%. Hiermee blijft het lange termijn rentepercentage onder het huidige interne rentepercentage van 5,25%. Voorgesteld wordt om het huidige interne rentepercentage voor de begroting 2009 op 5,25% te handhaven. Bij het opstellen van de Voorjaarsnota 2008 is het rentepercentage opnieuw bekeken en gezien de onzekere huidige ontwikkelingen vastgesteld op 5,25%.

Financiering via kortlopende geldleningen is goedkoper dan via langlopende geldleningen. Daarom trekken we pas een langlopende geldlening aan als de kasgeldlimiet over langere periode overschreden dreigt te worden. Om een te risicovolle financieringspositie te voorkomen, zijn wettelijk normen vastgelegd, uitgedrukt in de kasgeldlimiet en de risiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet bepaalt het maximale bedrag aan kortlopende geldleningen dat een gemeente mag aantrekken. Het uitgangspunt voor de kasgeldlimiet is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten door een grens te stellen aan korte financiering (< 1 jaar). Juist voor korte financiering kan het renterisico aanzienlijk zijn. De gemeente is op grond van de Wet Fido verplicht om per kwartaal aan de provincie Utrecht te rapporteren of de gemeente de kasgeldlimiet wel of niet overschrijft. Echter, per 1 januari 2009 zal daar verandering in optreden. De Informatie over de kasgeldlimiet wordt opgenomen in de financieringsparagraaf bij de begroting en het jaarverslag. In het jaarverslag betreft deze informatie ten minste de kasgeldlimiet bij aanvang van het voorgaande jaar en de gemiddelde netto vlottende schuld in elk van de kalenderkwartalen van het voorgaande jaar. De reguliere kwartaalrapportages aan de toezichthouder kunnen daarmee vervallen. Voor de interne bedrijfsvoering blijven de kwartaalrapportages wel belangrijk voor het signaleren van overschrijdingen. Als in drie achtereenvolgende kwartaalrapportages de kasgeldlimiet wordt overschreden dan wordt de toezichthouder daarvan op de hoogte gesteld, zo mogelijk ruim voor de derde overschrijding. Er moet een plan van aanpak worden ingediend bij de toezichthouder. Bij akkoord wordt dit plan nageleefd, bij niet akkoord kan de toezichthouder bepalen dat zijn toestemming is vereist voor het aangaan van nieuwe korte leningen. De kasgeldlimiet wordt berekend als een percentage van de jaarbegroting en geldt voor het hele jaar. De gemeente mag de kortlopende schuld niet verder laten oplopen dan 8,5 % (norm) van de begrotingsomzet. Voor 2009 betekent dit een limiet van € 6.632.020. De gemeente mag dus korte termijnfinanciering aantrekken tot dit bedrag.

Rente risiconorm

Via de rente risiconorm wordt bepaald welk renterisico de gemeente loopt op haar vaste schuld (leningen met een looptijd van langer dan 1 jaar). Vanaf het begrotingsjaar 2009 is de rente risiconorm bepaald op 20% van het begrotingstotaal. Dit houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

Daarnaast is het aantal herfinancieringsvariabelen voor het bepalen van het renterisico van vijf naar twee gegaan.

De rente risiconorm 2009 bedraagt 20% van € 48.642.000 = € 9.728.400. Het uitgangspunt van de rente risiconorm is het beheersen van de renterisico's op de langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. Hiermee wordt voorkomen dat een groot deel van de leningen tegelijk opnieuw moeten worden afgesloten, met het risico van snel oplopende rentelasten.

Onderstaand een overzicht van het verloop van de rente risiconorm:

Verloop rente risiconorm

	2008	2009	2010	2011	2012
Te betalen aflossingen	8.102.000	5.677.000	5.604.000	5.604.000	5.604.000
Begrotingstotaal per 1 januari	76.087.000	78.024.000	82.366.000	74.127.676	72.836.000
Vastgesteld percentage	20%	20%	20%	20%	20%
Renterisico norm	15.217.000	15.605.000	16.473.000	14.826.000	14.567.000
Rente risico op vaste schuld	8.102.000	5.677.000	5.604.000	5.604.000	5.604.000
Ruimte t.o.v. de norm	7.115.000	9.928.000	10.869.000	9.222.000	8.963.000

Berekening rente risiconorm is op basis van de huidige leningportefeuille.

Kredietrisico (leningen uitgezette gelden)

Naast bovengenoemd renterisico loopt onze gemeente ook kredietrisico op de door ons uitgeleende gelden en de door ons, aan plaatselijke verenigingen en instellingen gegarandeerde geldleningen. Per 1 januari 2009 zal het totaalbedrag aan uitgezette leningen € 1.252.000 bedragen. Dit betreft de verstrekking van vijf leningen, waarvan de grootste lening (€ 1.134.000) verstrekt is aan Woningstichting SSW De Bilt.

Financiering (leningen portefeuille)

Op 1 januari 2009 zal het totaal van aangetrokken geldleningen € 48.642.000 bedragen.

Aan reguliere aflossingen staat voor het jaar een bedrag van € 5.677.000 gepland.

Financieringstekort

	2009	2010	2011	2012
Activa	90.051.000	93.790.000	95.816.000	92.928.000
Financiële activa	9.617.000	9.007.000	2.623.000	3.101.000
TOTAAL ACTIVA (A)	99.668.000	102.797.000	98.439.000	96.029.000
Reserves	33.806.000	33.481.000	33.373.000	33.692.000
Voorzieningen	2.489.000	1.444.000	1.444.000	1.444.000
Langlopende geldleningen	48.642.000	42.965.000	37.361.000	31.756.000
TOTAAL PASSIVA (B)	84.937.000	77.890.000	72.178.000	66.892.000
SALDO FINANCIERING (A-/-B)	17.220.000	24.907.000	26.261.000	29.137.000

Teneinde te voorkomen dat wij de kasgeldlimiet overschrijden dienen wij langlopende geldleningen aan te trekken.

Relatiebeheer

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is al verschillende jaren de huisbankier van gemeente De Bilt. De dienstverlening verloopt naar tevredenheid. Daarnaast zijn er rekening-courantverhoudingen met de ABN, de Postbank en de Rabobank. De contacten met ABN (afstorting kasgeld burgerzaken) en Rabobank (Vierstee) zullen we ook in 2009 voortzetten. De rekening bij de Postbank heeft geen toegevoegde waarde meer en zullen we in 2009, mede in het kader van een betere geldstroombeheersing, beëindigen.

Kasbeheer

Het beleid van onze gemeente is dat vorderingen tijdig worden geïnd volgens een vaste procedure (gemeentelijke leidraad invordering). Zogenaamde dubieuze debiteuren beoordelen we op basis van een kosten/baten analyse en op juridische haalbaarheid waarna invordering via de gerechtsdeurwaarder plaatsvindt, dan wel de invordering oninbaar wordt verklaard. Voor de dwanginvordering van belastingdebiteuren schakelen we een extern deurwaarderskantoor in. Voor de ingekomen facturen (crediteuren) geldt dat deze zoveel mogelijk worden betaald aan het einde van de krediettermijn. Gemiddeld duurt het binnen onze organisatie 7 werkdagen om een (inkoop)factuur betaalbaar te stellen, gerekend vanaf het moment van binnenkomst van de factuur.

Rentekosten

In de begroting 2009 is een bedrag van € 1.067.538 opgenomen voor rentekosten voor de financieringsfunctie. Het uitgangspunt is dat we tot het bedrag van de kasgeldlimiet financieren met kort geld en het bedrag boven de kasgeldlimiet financieren met lang geld.

Voor de financiering met kort geld wordt in de begroting gerekend met een rentepercentage van 3,75%. Voor de financiering met lang geld is in de begroting gerekend met een rentepercentage van 4,50%.

Conclusies

In 2008 is inhoud gegeven aan de financieringsfunctie. Naast de wettelijke plicht verdienen we met een goed beheer van de geldstromen geld voor de gemeente, dan wel besparen we rentekosten. Bij dit laatste kan onder meer gedacht worden aan het verbeteren van de liquiditeitsprognoses. Met name de verbetering van de informatieverstrekking uit de organisatie over grote transacties kan leiden tot een beter inzicht in de liquiditeitspositie. De praktijk toont aan dat planning en feitelijke realisatie nogal eens uiteen lopen. Een tijdige informatie-uitwisseling kan leiden tot een betere match qua financiering. Vanuit dit oogpunt is er in 2008 een start gemaakt met het opstellen en bewaken van een liquiditeitsplanning welke in 2009 verder zal worden uitgewerkt.

Activiteitenplanning

Onderwerp	2008	2009	2010	2011
Verdere uitwerking van het treasurystatuut		X		

3.5 BEDRIJFSVOERING

Bedrijfsvoering bestaat traditioneel uit de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer (waaronder de administratieve organisatie en de interne controle) en huisvesting. De traditionele bedrijfsvoering was intern gericht en werd als regel door stafdiensten uitgevoerd. Aan overheden worden tegenwoordig meer eisen gesteld. De burger verwacht van de gemeente dat deze rechtmatig handelt en betrouwbaar, transparant, doelmatig, doeltreffend en responsief is. Deze begrippen houden het volgende in:

Rechtmatig: een gemeente handelt rechtmatig als zij handelt volgens de geldende wet- en regelgeving.

Betrouwbaar: de gemeente heeft haar zaken voor elkaar en voert de (wettelijke) regels voorspelbaar uit en handhaaft de regels.

Transparantie: een transparante overheid biedt inzicht in de uitvoering van de programma's en de ondersteunende processen.

Doelmatigheid: met zo min mogelijk input voortbrengen van een bepaalde output. Of met een bepaalde input zoveel mogelijk output behalen.

Doeltreffendheid: de effecten bereiken die beoogd waren.

Responsiviteit: een responsieve gemeente anticipeert en speelt in op de maatschappelijke ontwikkelingen en de wensen van de burgers.

Deze eisen betekenen nogal wat voor gemeenten. De kern daarvan is dat de aard en vorm van de bedrijfsvoering 'gedicteerd' wordt van 'buiten naar binnen'. De bedrijfsvoering is niet meer intern, maar extern gericht. Dit uit zich in nieuwe eisen aan de bedrijfsvoering. De eisen ten aanzien van bijvoorbeeld betrouwbaarheid en responsiviteit vergen een bepaalde cultuur, organisatiestructuur, niveau van automatisering en communicatie. Het instellen bijvoorbeeld van een klachtenlijn waar burgers naartoe kunnen bellen, betekent niet alleen dat er personeel moet zijn dat de telefoon beantwoordt, maar voor alles ook dat er snel en adequaat iets met de klachten gebeurt. Anders werkt het averechts.

Organisatorische context

De afgelopen jaren is de ambtelijke organisatie van De Bilt ingrijpend gewijzigd. Dat was nodig. De financiële positie vroeg om ingrijpende bezuinigingen en knelpunten in de organisatie moesten worden opgeheven. Een groot aantal arbeidsplaatsen werd bespaard, de formatie vergeleken met andere gemeenten en er werd een nieuwe visie op de organisatie ontwikkeld. De structuur van de organisatie werd gewijzigd door de overgang van een sectoren- naar een directiemodel. Nieuw management is benoemd en afdelingen opnieuw vormgegeven.

Met al deze stappen is de organisatieontwikkeling niet klaar. Het realiseren van de financiële taakstellingen, het opvangen van de gevolgen van de aanzienlijke afslanking en de realisatie van de culturomslag blijven volop aandacht vragen. Het modelleren naar een compacte en kwalitatief hoogwaardige organisatie, die kerntaken effectief en efficiënt kan uitvoeren is een proces dat tijd vraagt. Dit betekent dat extra geïnvesteerd zal moeten blijven worden in de organisatieontwikkeling. Daarbij is het de komende jaren van belang dat de gemeenteraad duidelijk richting blijft geven aan de gewenste koers en zichzelf beperkingen oplegt in ambities.

Vertaald naar de ambtelijke organisatie betekent dit dat de gemeente zich steeds meer zal richten op coördinerende en regisserende taken en minder op uitvoerende taken.

Al met al een streefbeeld van een gemeente welke:

- o meer toekomt aan haar politieke kerntaken; afwegen, kiezen en realiseren;
- o meer energie kan steken in een strategische aanpak van problemen;
- o meer samenwerking zoekt met derden;
- o minder naar binnen is gekeerd, minder verambtelijkt en bureaucratisch is;
- o zich meer toelegt op het formuleren van beleidskaders en het scheppen van randvoorwaarden.

Structuur: Directiemodel

In De Bilt wordt gewerkt met het directiemodel. Dat wil zeggen dat een beperkt aantal afdelingen, met een brede scope, direct onder een (tweehoofdige) directie vallen. Dit bevordert onder andere integraal en vraaggericht werken, betere concernsturing en verbetering van de interne communicatie door kortere communicatie lijnen.

Het directiemodel in De Bilt kent twee managementlagen: directie en afdelingsmanagers. Naast de 7 afdelingen die direct onder de directie hangen, is ook sprake van enkele staffuncties die direct door de directie worden aangestuurd: het bedrijfsbureau, communicatie en voorlichting en het Wijk- en Dorpsgericht Werken.

Afhankelijk van de omvang van de afdeling en/of de aard van de werkprocessen kunnen senioren/coördinatoren worden aangesteld. Zij vormen geen nieuwe managementlaag maar ondersteunen de afdelingsmanager bij de aansturing van de dagelijkse werkprocessen en ondersteunen de manager in zijn Human Resource Management taken. De rol van de coördinatoren zal worden verrijkt met HRM-taken zoals het mogen voeren van functioneringsgesprekken. De directie is volledig verantwoordelijk voor de werking en het functioneren van de ambtelijke organisatie in al zijn aspecten. Het college heeft daartoe haar verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering gemandateerd aan de directie. Die heeft op haar beurt de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering op afdelingsniveau doorgemandateerd aan de afdelingsmanagers. De afdelingsmanagers hebben grote delen van de directieverantwoordelijkheid over genomen. De directie blijft echter eindverantwoordelijk. De rol van de directie is daarbij één van sturing op afstand en op hoofdlijnen. Dat kan zich beperken tot medeweten en - bij strategische kwesties of afdelingoverstijgende zaken- in de rol van opdrachtgever en in de vorm van meedoen. De tweehoofdige directie functioneert als een eenheid. Er bestaan twee portefeuilles binnen de directie:

De algemeen directeur (gemeentesecretaris) is verantwoordelijk voor de inhoudelijke adviezen aan het college en de bewaking van de politieke portefeuille. Daarnaast is hij ambtelijk opdrachtgever voor de politieke programma's en voor de aansturing van de Brandweer.

De adjunct directeur (loco secretaris) is verantwoordelijk voor de gehele bedrijfsvoering. Daarnaast is hij ambtelijk opdrachtgever voor wijk- en dorpsgericht werken en omgevingsvergunning. Tevens is hij bestuurder in het kader van de Wet Op de Ondernemingsraden.

Ondanks de basis van gelijkwaardigheid en het streven naar eenstemmigheid, hakt de gemeentesecretaris in voorkomende gevallen de knoop door.

Organisatiewijziging

Plan van aanpak verbeteringprogramma financiële bedrijfsvoering.

In 2006 is geoordeeld dat de financiële bedrijfsvoering structureel verbeterd moet worden. Op basis hiervan is in 2007 een analyse van de financiële bedrijfsvoering gemaakt. Mede op basis van deze eigen analyse en de inbreng van de accountant is een verbeterprogramma opgesteld. Dit

verbeterprogramma is in volle uitvoering. Onderdelen daarvan zijn onder andere de bezetting van de vele vacatures met financiële specialisten, het aantrekken van een hoofd concernstaf/concerncontroller, een cursus financieel management voor leidinggevendenden, een nieuwe budgethouders regeling en de inrichting van een nieuwe P&C cyclus. Daarnaast is een nieuwe visie ontwikkeld op de rol en positie van controlling (zowel juridisch als financieel). De uitwerking van de verbetervoorstellen zijn aanleiding tot herinrichting van de organisatiestructuur.

Concreet betekent dit onder andere dat de afdeling Beheer&Ondersteuning is opgeheven, grote delen zijn samengevoegd met de concernstaf, hierdoor is een brede middelen afdeling ontstaan, er een bedrijfsbureau is ingericht met daarin juridisch en financieel controle en de functie van concern controller een aparte functie is geworden,

Bedrijfscultuur: Open, pro-actief, naar buiten gericht

Naast de structuur van de organisatie is ook in een aantal opvattingen gedefinieerd waaraan de cultuur (gedrag, opvattingen, normen en waarden) van de organisatie van De Bilt moet voldoen. Het achterliggende idee is dat de basis voor het goed, slagvaardig en efficiënt functioneren van de organisatie, een zakelijke bedrijfscultuur is waarbinnen medewerkers met elkaar samenwerken om doelstellingen en resultaten te bereiken op een kostenbewuste wijze.

Verdere kenmerken zijn:

- externe oriëntatie; midden in de samenleving staan, maatschappelijk alert, vraaggericht en van buiten naar binnen;
- sturing op resultaat; gericht op vooraf bepaalde externe doelen en resultaten. Tastbaar en aantoonbaar voor de burger;
- vernieuwingsgerichtheid, flexibiliteit en slagvaardigheid; openstaan voor nieuwe en interactieve werkmethoden, ondernemend zijn en risico's durven nemen zonder te tornen aan beginselen van rechtsgelijkheid, rechtvaardigheid en integriteit;
- integrale producten; verbanden leggen tussen de sociale, economische en fysieke aspecten van complexe samenlevingsvraagstukken;
- transparante relaties en processen; dat betreft de relaties tussen bestuur, management en medewerkers, maar ook het afleggen van verantwoording en rekenschap. Duidelijkheid over verwachtingen en ook over wat niet kan;
- samenwerking, afspraak is afspraak; afspraken maken, ze nakomen en elkaar daarop aanspreken.

Ook in 2009 wordt uitgebreid aandacht besteed aan het verder uitbouwen van de hierboven beschreven bedrijfscultuur aan de hand van 3 thema's:

- De burger centraal: meer met ogen van de burger kijken. Wat is de vraag die gesteld wordt? Op welke wijze wil een inwoner worden behandeld?;
- Integraliteit: kijk naar alle aspecten van een onderwerp. Van de financiën tot de woonomgeving over afdelingsgrenzen heen;
- Bestuurlijke gevoeligheid: houdt bij advisering meer rekening met de politiek/bestuurlijke kanten van een onderwerp.

Formatie

De formatie en de bezetting op 1 januari 2009 ziet er als volgt uit:

Nr.	Afdeling	Norm-formatie (31-12-08)
1	Directie en Bestuur- en Managementondersteuning	13,64
2	Concernstaf	32,40
3	Publiekszaken	21,69
4	Beheer Openbare Ruimte	51,47
5	Vergunningen, Toezicht en Ondersteuning	22,98
6	Beheer en Ondersteuning	32,21
7	Samenlevingszaken	32,69
8	Beleid en Strategie	17,1
9	Brandweer/OOV	19,43
	SUBTOTAAL NORMFORMATIE PER 1 JANUARI 2009	243,61
	Formatie i.v.m. ondernemingsraad (vervangingsbudget)	2,20
	Griffie	2,48
	TOTALE NORMFORMATIE PER 1 JANUARI 2009	248,29
	Ploeg planmatig onderhoud (BOR tot 2012 in dienst vanwege sociaal plan).	9,67

Personeel

In 2007 is gestart met het werven van nieuwe medewerkers voor de vacatures die in de twee jaar daarvoor waren opengehouden om eventuele herplaatsingen van medewerkers, als gevolg van de bezuinigingen en de overstap naar het directiemodel, mogelijk te maken. De situatie op de arbeidsmarkt maakt het moeilijk om vacatures snel en op een kwalitatieve wijze te bezetten. Dit uit zich in een stabilisatie van het aantal vacatures dat zich rond de 110 tot 15% bevindt. De spanningen op de arbeidsmarkt is vooral te voelen als het gaat om het binnenhalen van kennis op de terreinen: financiën, stedenbouwkunde, ruimtelijke ordening, beheer openbare ruimte en informatisering en automatisering.

Mede om reden van spanningen op de arbeidsmarkt onderzoeken wij de mogelijkheden van samenwerking op verschillende terreinen met andere gemeenten.

Wij wijzen er nadrukkelijk op dat de bezetting een momentopname is, immers deze is voortdurend aan wijziging onderhevig. Er zijn geen medewerkers met een bovenformatieve status. Alle herplaatsingen zijn of worden binnen de nieuwe, afgeslankte, formatie gerealiseerd.

Daarnaast zal gegeven de keuze voor een afgeslankt ambtelijk apparaat, inzet van tijdelijke medewerkers met specifieke kennis altijd aan de orde blijven. Het is nu eenmaal binnen de gegeven ruimte niet mogelijk om op alle terreinen alle kennis zelf in huis te hebben en te houden.

Loonkosten

Op basis van bovenstaande formatie bedraagt de loonsom € 13.310.055 voor het jaar 2009. De kosten van personeelsvervangende inhuur zijn in deze loonsom begrepen. Voor de kosten van overige inhuur van derden is een bedrag van € 409.330 opgenomen.

Voor de kosten van voormalig personeel is in de begroting een raming opgenomen van € 406.060.

Bedrijfsplan 2004-2006

Het huidige bedrijfsplan is inmiddels geactualiseerd daarbij is de eerdere keuze voor de regisserende gemeente nog nadrukkelijker uitgewerkt en vormt de basis voor de doorontwikkeling van de organisatie.

Informatisering, Automatisering, ICT beheer en applicatiebeheer (Informatievoorziening)

De organisatie is volop in beweging en dat geldt ook voor informatievoorziening dat ondersteunend en volgend is. Prioriteiten als verbetering van de dienstverlening aan burgers en een versterking van de rol van de overheid als regisseur staan daarbij centraal.

3.6 VERBONDEN PARTIJEN

De gemeente De Bilt neemt deel in 26 gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden en privaatrechtelijke organisaties. Dit zijn:

1. Afvalverwijdering Utrecht (AVU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het doel van deze gemeenschappelijke regeling is het verzorgen van een doelmatige en verantwoorde uitvoering van het afvalstoffenbeleid in de provincie Utrecht.
Programma	9. Milieu
Deelnemende partijen	De Provincie Utrecht en de gemeenten Abcoude, Amersfoort, Baarn, Breukelen, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Loenen, Lopik, Maarssen, Montfoort, Nieuwegein, Renswoude, Rhenen, Soest, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Woerden, Woudenberg, IJsselstein en Zeist.
Publiek belang	De regeling draagt zorg voor een adequate, reguliere en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde verwerking van de door de gemeenten ingezamelde huishoudelijke afvalstoffen en de inzameling van glas, papier en karton.
Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit twee leden te benoemen door provinciale staten, twee leden uit de stad Utrecht te benoemen door de gemeenteraad en één deelnemer per overige gemeente, te benoemen door de betreffende gemeenteraden.
Financieel belang	De AVU sluit contracten af met verwerkers voor het transport en de verwerking van diverse afvalstromen. De kosten van de taken worden bij de deelnemers in rekening gebracht. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten. De GR kent dan ook geen reserves en voorzieningen. Op basis van de AVU-begroting zal de totale bijdrage van de deelnemende gemeenten € 49,5 miljoen zijn. De gemeente De Bilt betaald een bedrag van ca. € 1,7 miljoen voor de verwerking van afval. Gemeente De Bilt betaalt in vier kwartalen.
Risico's	Door verkoop, begin 2006, van de aandelen die de gemeente Rotterdam had in de N.V. Afvalverwerking Rijnmond, is de AVR een volledig private onderneming geworden. Een mogelijke liquidatie kan dan sneller negatieve gevolgen hebben voor de deelnemers, waaronder de AVU en indirect dus ook De Bilt. Door het ontbreken van reserves en voorzieningen heeft de AVU geen weerstandsvermogen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden aan de deelnemers doorberekend. Als gevolg hiervan kunnen schommelingen optreden in de jaarlijks te betalen bedragen. Als mogelijke risico's zijn door de AVU nog enige normale bedrijfsrisico's aangegeven als: <ul style="list-style-type: none">- Renterisico van de vlottende schuld;- Kredietrisico van de verstrekte gelden;- Debiteurenrisico m.b.t. de rekening courantverhouding met de N.V. AVU en de achtergestelde lening aan de N.V. ROVA Holding;- Investeringsrisico betreffende deelnemingen in de N.V. AVU en N.V. ROVA Holding.
Beleidsvoornemens	-
Ontwikkelingen	Op grond van het Besluit verpakkingen, papier en karton is de verantwoordelijkheid voor de inzameling en verwerking van verpakkingen, papier en karton, blik en kunststoffen bij het bedrijfsleven gelegd. Er is nog geen overeenstemming tussen de VNG en producenten/importeurs over de wijze waarop uitvoering moet worden gegeven aan dit besluit. Het belangrijkste knelpunt is de hoogte van de vergoedingen die door het bedrijfsleven aan de gemeenten moeten worden betaald.
Overige relevante gegevens	De gemeenschappelijke regeling AVU heeft op 31 december 2006 deelnemingen in: <ul style="list-style-type: none">- N.V. Afvalverwijdering Utrecht 100% belang; € 45.378- N.V. Rova Holding, minderheidsbelang; € 45.378- N.V. Rova Holding, achtergestelde lening € 69.882

Namens de Gemeenteraad oefent het dagelijks bestuur stemrecht uit in de algemene vergadering van aandeelhouders van de N.V. AVU. Fiscaal gezien is dan ook sprake van een eenheid. Uit dien hoofde is de GR hoofdelijk aansprakelijk voor eventuele omzetbelastingsschulden van de vennootschap.

2. Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Midden-Nederland (GGD)

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	Het openbaar lichaam heeft als doelstelling de belangenbehartiging van de deelnemers op het gebied van de openbare gezondheidszorg.
Programma	13. Maatschappelijke Ondersteuning
Deelnemende partijen	De gemeenten: Abcoude, Breukelen, Bunnik, De Bilt, De Ronde Venen, Houten, Loenen, Lopik, Maarssen, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Vianen, Woerden, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Publiek belang	De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Midden-Nederland behartigt zaken die van groot belang zijn voor de openbare gezondheidszorg. Het gaat daarbij om die onderdelen van de gezondheidszorg en het openbaar bestuur die zich richten op het voorkomen van ziekten (collectieve preventie) en de bescherming en bevordering van de gezondheidszorg van de gehele bevolking of groepen binnen de bevolking.
Bestuurlijk belang	De gemeente is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Midden-Nederland en heeft meervoudig stemrecht (3 stemmen).
Financieel belang	De kosten van de wettelijke taken worden bij de deelnemers in rekening gebracht. Daarnaast is sprake van zgn. keuzetaken die op verzoek van individuele gemeenten en/of op verzoek van derden op kostendekkende basis worden uitgevoerd. Een nadelig saldo over een begrotingsjaar wordt over de deelnemende gemeenten omgeslagen op basis van het aantal inwoners per 1 januari van dat begrotingsjaar. De geraamde bijdrage over 2009 bedraagt voor De Bilt € 507.543 (werkelijk 2007 € 467.352).
Beleidsvoornemens	In opdracht van de GGD Eemland en de GGD Midden-Nederland is extern onderzoek uitgevoerd naar de haalbaarheid van intensieve samenwerking of fusie. In de vergadering van het Algemeen Bestuur van de GGD Midden-Nederland is besloten om met de Eemland-gemeenten in het verband van de GGD Eemland tot voorlopige overeenstemming te komen over de voorwaarden voor toetreding op basis van de door het Dagelijks Bestuur geformuleerde uitgangspunten. Momenteel wordt er gewerkt aan het toetredingsdocument, dat voor 1 september 2008 klaar moet zijn. Op 24 september 2008 neemt het Algemeen Bestuur van de GGD Midden-Nederland een definitief besluit over een fusie met de GGD Eemland.
Eventuele knelpunten	-
Overige relevante gegevens	Het algemeen bestuur van de GGD is bevoegd geldleningen en rekening-courantovereenkomsten af te sluiten en gelden uit te lenen, met inachtneming van de wettelijke bepalingen. Binnen 14 dagen na een hiertoe genomen besluit moet dit aan Gedeputeerde Staten worden toegezonden. De GGD participeert bestuurlijk en financieel in de TBC bestrijding Utrecht en heeft een samenwerkingsverband met de GGD Eemland en de GG&GD Utrecht. Via de Stichting Entadministratie Utrecht/N. Holland wordt uitvoering gegeven aan het rijksvaccinatieprogramma.

3. Commissie overleg en voorlichting milieuhygiëne vliegbasis Soesterberg

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	De commissie behandelt klachten en beantwoordt vragen aangaande geluidshinder veroorzaakt door het gebruik van het luchtvaartterrein van de Vliegbasis Soesterberg. Zij verstrekt informatie en geeft voorlichting inzake de geluidsaspecten van het gebruik van het luchtvaartterrein.
Programma	9. Milieu

Deelnemende partijen	Provincie Utrecht, de besturen van de gemeenten Amersfoort, De Bilt, Leusden, Soest en Zeist
Publiek belang	De commissie voor Soesterberg is geen 'gemeenschappelijke regeling', maar een commissie ingesteld op basis van een artikel in de Luchtvaartwet. Op basis van de ligging binnen een bepaalde straal moet de gemeente dan hieraan bestuurlijk deelnemen.
Bestuurlijk belang	Sinds begin 2006 wordt gemeente De Bilt in deze commissie bestuurlijk vertegenwoordigd door de bestuurlijk vertegenwoordiger (wethouder) van de gemeente Zeist.
Financieel belang	-
Beleidsvoornemens	-
Eventuele knelpunten	-
Overige relevante gegevens	Vliegbasis Soesterberg doet vanaf 1 januari 2009 geen dienst meer als militair vliegveld.

4. Commissie milieuhygiëne voor het luchtvaartterrein Hilversum

Vestigingsplaats	Haarlem
Doel	Overleg te voeren en voorlichting te geven omtrent de milieuhygiëne rond het luchtvaartterrein Hilversum
Programma	9. Milieu
Deelnemende partijen	Provincie Noord-Holland, Provincie Utrecht, de gemeenten De Bilt, Hilversum, Maarssen en Wijdemeren.
Publiek belang	De commissie voor Hilversum is geen 'gemeenschappelijke regeling', maar is een commissie ingesteld op basis van een artikel uit de Luchtvaartwet. Op basis van de ligging binnen een bepaalde straal moet de gemeente hieraan bestuurlijk deelnemen.
Bestuurlijk belang	De gemeente De Bilt heeft twee vertegenwoordigers in de commissie.
Financieel belang	-
Beleidsvoornemens	-
Eventuele knelpunten	-

5. Sociale Werkvoorzieningschap Zeist e.o.

Vestigingplaats	Zeist
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling is verantwoordelijk voor de volledige uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening en de daarmee verband houdende voorschriften en regelingen.
Programma	14. Werk en Inkomen Deelnemende partijen De gemeenten: Bunnik, De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.
Publiek belang	Het voorkomen van uitsluiting van mensen met een arbeidshandicap op de arbeidsmarkt.
Bestuurlijk belang	De gemeente is deelnemer in de Gemeenschappelijke Regeling Sociaal Werkvoorzieningschap Zeist en omstreken en heeft meervoudig stemrecht, één in het Dagelijks Bestuur en twee in het Algemeen Bestuur.
Financieel belang	Sinds 2008 keert het rijk de Wsw-subsidie rechtstreeks aan de gemeente uit (begroot 2009 € 1.981.277,-). Deze rijkssubsidie komt geheel beschikbaar aan het werkvoorzieningschap. Verder draagt de gemeente bij in een nadelig saldo (de zogenaamde man-dagbijdrage). Hiervoor is in de begroting 2009 een bedrag van € 225.000,- opgenomen.
Risico's	Als gevolg van personele problemen binnen SWZ, de tegenvallende resultaten, de weinig florissante economische situatie en de afnemende rijksfinanciering is een financieel moeilijke situatie ontstaan. Ook is er, als gevolg van regelmatige veranderingen in de wetgeving door het Rijk, onzekerheid over de mate waarin het Rijk subsidies zal blijven verstrekken. Of en hoelang de reserves van het schap voldoende zijn om de verschillen tussen de lasten en baten op te kunnen vangen is de vraag. Maatregelen worden voorbereid om tot drastische kostenbesparingen te komen. Desondanks is de verwachting dat voor de

Beleidsvoornemens	<p>eerstkomende jaren een budgettair neutrale exploitatie niet mogelijk zal zijn en dat de deelnemende gemeenten langjarig zullen moeten bijdragen in de SWZ als doelgroep voor de SW-bedrijven.</p> <p>Afhankelijk van de besluitvorming over het fusie/overnametraject van de SWZ kan de begroting ingrijpende veranderingen ondergaan.</p> <p>In het vierde kwartaal van 2007 heeft er besluitvorming plaatsgevonden over de toekomst van de SWZ. Het werkvoorzieningsschap heeft de intentie uitgesproken over te gaan tot een fusie met een nader te bepalen sociale werkvoorzieningschap.</p> <p>De definitieve besluitvorming over fusie of overname ligt bij de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Na het genomen besluit staat 2009 in het teken van de formalisering hiervan.</p>
-------------------	--

6. Recreatieschap Utrechtse Heuvelrug en Vallei- en Kromme Rijngebied

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Deze gemeenschappelijke regeling is ingesteld ter behartiging van het belang van de deelnemers bij de intergemeentelijke openlucht recreatie en de bescherming van natuur en landschap.
Proprogramma	15. Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden
Publiek belang	Door bundeling van de bevoegdheden kan samenhangend beleid worden bepaald en uitvoering worden gegeven aan onder andere de aanleg en verbeteringen van recreatieve voorzieningen, het instandhouden en verbeteren van natuur- en landschapsschoon. Hierdoor worden voor de bewoners en bezoekers van het werkgebied, meer en betere mogelijkheden geboden voor recreatie.
Bestuurlijk belang	De gemeente De Bilt is één van de deelnemers aan het recreatieschap.
Financieel belang	Na aftrek van het aandeel van de provincie Utrecht en de gemeenten Amersfoort en Utrecht in het nadelig saldo, wordt het restant over de overige deelnemers verdeeld naar rato van het aantal inwoners op 1 januari van dat jaar. De geraamde bijdrage van De Bilt voor 2009 bedraagt € 59.170 (Werkelijke bijdrage 2007 € 57.329,34).
Risico's	Risico's zijn het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden zoals bodemverontreiniging, vandalisme, weersinvloeden e.d. Als het weerstandsvermogen van het recreatieschap onvoldoende is zullen van de deelnemers hogere bijdragen worden verlangd. Beleidsvoornemens Uitwerking beleidsplan 'Groene wegen inslaan' van het recreatieschap wordt jaarlijks vastgelegd. Het sluiten van een nieuwe gemeenschappelijke regeling, waarin alle (deels administratieve) wijzigingen worden verwerkt.

7. Vuilstortplaats Maarsbergen

Vestigingsplaats:	Maarn
Doel:	Met deze gemeenschappelijke regeling worden de belangen behartigd van de deelnemende gemeenten, die bestaan uit het voorkomen en zoveel mogelijk beperken van schadelijke effecten op het fysieke milieu ter plaatse en in de omgeving van de gesloten stortplaats te Maarsbergen.
Programma	9. Milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten Bunnik, De Bilt, Renswoude, Veenendaal, Wijk bij Duurstede, Utrechtse Heuvelrug en Zeist.
Publiek belang	Het zoveel mogelijk voorkomen van schade aan het milieu.
Bestuurlijk belang	Deze verbintenis liep medio 2007 af. Vanaf dat moment zijn de jaarlijkse verplichtingen vervallen. Wel blijft de financiële verplichting over eventuele kosten voor de sanering van de vervuilde grond bestaan (raadsbesluit uit 2006).
Financieel belang	-
Risico's	Op het terrein van de vuilnisstortplaats is sprake van ernstige bodemverontreiniging. Het Openbaar Lichaam Vuilstortplaats Maarsbergen (OLVM) heeft geen wettelijke aansprakelijkheidsverzekering. Eventuele kosten

Beleidsvoornemens	<p>zullen moeten worden gedekt uit de aanwezige middelen (diverse voorzieningen) van het OLV. Eventuele tekorten zullen aan de deelnemende gemeenten in rekening worden gebracht. Verder doen zich nog diverse risico's voor die niet voorzienbaar zijn, zoals: terreinverschuivingen als gevolg van regenval, grote verzakkingen, molest van peilbuizen, onbruikbaar worden van peilbuizen. Ook is nog niet bekend welke en hoeveel kosten moeten worden gemaakt bij overdracht aan de provincie.</p> <p>De voorzieningen worden geacht tot ca. 2015 toereikend te zijn. Voor de periode daarna moet beleid ontwikkeld worden om eventuele calamiteiten op te kunnen vangen.</p>
-------------------	---

8. Milieudienst Zuidoost-Utrecht

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	De Milieudienst draagt zorg voor een doelmatige, kwalitatief goede efficiënte en controleerbare uitvoering van de door de deelnemende gemeente opgedragen taken. Dit betekent dat voor de meeste gemeenten alle wettelijke milieutaken vergunningverlening, controles en handhaving etc. en een deel van de niet - wettelijke (beleids)taken worden uitgevoerd.
Programma	9. Milieu
Deelnemende partijen	De gemeenten: Bunnik, De Bilt, Vianen, Utrechtse Heuvelrug en Zeist.
Publiek belang	uitvoeren van milieutaken namens gemeenten op een efficiënte en deskundige wijze.
Bestuurlijk belang	Het Algemeen Bestuur (vertegenwoordiging wethouder) bepaalt de prioriteiten qua taken en beslist over de financiën. AB bepaalt mede imago en uitstraling van de milieudienst.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente bestaat uit een bijdrage per inwoner voor de zogenaamde basistaken en het bieden van een platform voor overleg over ontwikkelingen op het gebied van milieu in de ruimste zin. Voor de wettelijke milieutaken wordt per inwoner een bedrag betaald van € 0,91. Voor 2009 komt dit uit op een bedrag van € 38.234,46. Daarnaast zijn milieutaken uitbesteed tegen een uurtarief van € 70,86. Bij een totaal van 3520 uur (op basis programma) is dit € 249.427,20. In totaal komen de geraamde bijdragen aan de Milieudienst daarmee voor 2009 uit op € 287.661,66 (werkelijk 2007 € 279.756).
Risico's	Op een deel van het eigen vermogen van de Milieudienst rusten diverse bestemmingen zodat het weerstandvermogen van de Milieudienst zich beperkt tot de algemene of egalisatiereserve. In de toekomst optredende verliezen of calamiteiten zullen volledig voor rekening van de deelnemende gemeenten komen.
Beleidsvoornemens	Het verbeteren van de financiële en strategische positie van de Milieudienst.

9. Gasdistributie Zeist en Omstreken (GZO)

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	Dit openbaar lichaam had als belang het verzorgen van de gasdistributie, tegen gelijke prijzen, in de deelnemende gemeenten op een veilige en efficiënte wijze, alsmede het verhuren van warmwaterapparatuur en het bevorderen van een doelmatig energiebeheer. In 2001 heeft verkoop plaatsgevonden van de activa van het GZO aan Eneco. Als gevolg van externe ontwikkelingen (eventuele privatisering van Eneco) zal de gemeenschappelijke regeling niet vóór 2011 kunnen worden opgeheven.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen	De gemeenten Zeist, De Bilt, Bunnik en Utrechtse Heuvelrug.
Publiek belang	-
Bestuurlijk belang	Door de liquidatie van het GZO is er geen bestuurlijk belang meer.
Financieel belang	Het financieel belang van de gemeente beperkt zich tot het jaarlijks aandeel in het resultaat. Het batig resultaat van de GZO wordt verdeeld over de deelnemers naar rato van de gemiddelde gasopbrengst over de jaren 1990 tot en met 1999.

Risico's	Op het terrein van het GZO is sprake van bodemverontreiniging. De nog in de GZO aanwezige middelen worden voornamelijk voldoende geacht om de kosten voor het opruimen van de bodemverontreiniging te dekken.
Overige relevante gegevens	GZO is in het bezit van 31% aandelen van de N.V. Houdstermaatschappij Centraal Nederland (GCN).

10. Woonwagenschap regio Zeist

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	Dit openbaar lichaam behartigt de volgende taken a) Het inrichten van vervangende standplaatsen voor de boventalligen van het regionale centrum Beukbergenplein in Huis ter Heide; b) Het inrichten van aanvullende standplaatsen voor gerechtigden anders dan genoemd onder a); c) Het overdragen van woonwagendstandplaatsen dan wel het bevorderen van de overdracht van standplaatsen aan de daarvoor in aanmerking komende toegelaten instellingen, na normalisatie van de beheersituatie; d) Het beheer en de exploitatie van bestaande woonwagendstandplaatsen in de regio zolang de onder c. genoemde overdracht nog niet is geëffectueerd.
Programma	7. Volkshuisvesting
Deelnemende partijen	De gemeenten: De Bilt, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.
Publiek belang	Ervoor zorgen dat op verantwoorde en veilige wijze gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden van bewoning op het woonwagencentrum
Bestuurlijk belang	De intrekking van de Woonwagenwet in 1999 vormde het sluitstuk van de normalisering van de regelgeving die betrekking heeft op woonwagens en woonwagendstandplaatsen. Met de intrekking is de bemoeienis van de rijksoverheid gestopt en werd de huisvesting van de woonwagendbevolking een gemeentelijke verantwoordelijkheid. Tegelijkertijd kwam een eind aan de verplichting tot deconcentratie van grote regionale woonwagencentra. Gemeenten waar nog sprake was van een dergelijk regionaal woonwagencentrum kregen de keus tussen deconcentratie dan wel herstructurering van het centrum. Het ministerie VROM heeft aan de zgn. deconcentratiegemeenten in 1999 een eenmalige bijdrage verstrekt. Hoewel in de gemeenschappelijke regeling nog steeds de verplichting tot deconcentratie van het regionale woonwagencentrum Beukbergenplein is opgenomen, is in 2001 in principe besloten tot de herstructurering van genoemd regionaal woonwagencentrum.
Financieel belang	De bijdrage van de gemeente wordt berekend naar rato van het inwonertal per 1 januari van het jaar, voorafgaand aan het jaar waarvoor de bijdrage is verschuldigd. De geraamde bijdrage voor 2009 bedraagt € 144.548 (werkelijk 2007 € 172.957).
Risico's	Op basis van de gemeenschappelijke regeling worden eventuele tekorten verdeeld over de deelnemers. Financiële risico's bestaan uit extra bijdragen bij overdracht van woonwagens aan woningcorporaties, achterstand in de onderhoudssituatie Beukbergen, waarvoor de voorziening niet toereikend is en onzekerheid over de hoogte van de kosten voor het project Driebergen. Het project Cothen zal dit jaar afgerond worden met de overdracht van de locatie aan de woningbouwvereniging.
Beleidsvoornemens	Projecten worden opgestart met het doel om op termijn de huidige woonwagencentra over te dragen aan o.a. woningcorporaties, met het uiteindelijke streven om het woonwagenschap op te heffen en te liquideren.

11. Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het recreatieschap beheert en onderhoudt recreatievoorzieningen in het westelijk en noordelijk deel van de provincie.
Programma	15. Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden

Deelnemende partijen	de gemeenten De Bilt, Houten, Lopik, Maarsssen, Nieuwegein, Utrecht, Woerden en IJsselstein, alsmede de Provincie Utrecht.
Publiek belang	Het recreatieschap behartigt de belangen op het gebied van openlucht recreatie in zijn werkgebied.
Bestuurlijk belang	Gemeente De Bilt is één van de deelnemers aan het recreatieschap
Financieel belang	De deelnemers aan het schap dragen bij in het financieel tekort van het schap volgens een vastgestelde verdeelsleutel. Er zijn budgetafspraken gemaakt over de stijging van de uitgaven. Geraamde betalingen voor De Bilt in 2009 zijn € 31.559 (werkelijke uitgaven 2007: € 30.607)
Beleidsvoornemens	Uitwerking beleidsplan 'Zicht op Groen' van het recreatieschap wordt jaarlijks vastgelegd.

12. Gemeenschappelijke regeling Streekarchivaat Vecht en Venen

Vestigingsplaats	Breukelen
Doel	Het beheren van de archieven van haar leden.
Programma	15. Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden
Deelnemende partijen	De gemeenten: Abcoude, Breukelen, De Bilt, Loenen, Maarsssen, De Ronde Venen
Publiek belang	Het Streekarchivariaat Vecht en Venen (S.A.V.V.) is een uitvloeisel van de inspanningen van alle aangesloten gemeenten om hun archieven van 20 jaar en ouder adequaat te beheren. Zij vervult ook alle wettelijke taken op dit terrein voor de leden van het S.A.V.V.. Een belangrijk onderdeel van die wettelijke taak is het beschikbaarstellen van archiefmateriaal voor onderzoek, zowel voor het publiek als voor de ambtenaren van de aangesloten leden. Daarnaast heeft het S.A.V.V. in toenemende mate archieven opgenomen van particuliere personen en instellingen om zo haar rol als bewaker van het (meest papieren) culturele erfgoed waar te maken.
Bestuurlijk belang	Het door het S.A.V.V. optimaal bewaren en verstrekken van informatie ingevolge de Archiefwet.
Financieel belang	De gemeentelijke bijdrage is gebaseerd op een combinatie van het archief als basisvoorziening en het archief als leverancier van een gerealiseerd product. <ul style="list-style-type: none"> • Een bijdrage op grond van het aantal strekkende meters archieven van de aangesloten gemeente in beheer bij het S.A.V.V.; • een bijdrage op grond van het aantal inwoners van de aangesloten gemeenten; • een bijdrage op grond van noodzakelijke af te nemen extra diensten van het S.A.V.V. In 2007 is € 57.369 als voorschot betaald. Begroot voor 2009 € 169.213

13. N.V. Vitens (voorheen Hydron Midden Nederland N.V.)

Vestigingsplaats	Zwolle
Doel	Exploitatie van het grootste drinkwaterbedrijf in Nederland.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen	N.v.t.
Publiek belang	Doel van de N.V. Vitens is het uitoefenen en in stand houden van een publiek (drink)waterbedrijf (waaronder winning, productie, transport en distributie van water).
Bestuurlijk belang	Vanwege de aandelenfusie is het belang van 0,66% in het nieuwe waterleidingbedrijf aanmerkelijk kleiner dan het oude belang van 2,8% in Hydron Midden Nederland.
Financieel belang	Vitens N.V. is in 2006 gefuseerd met N.V. Hydron Midden-Nederland en N.V. Hydron Flevoland. Tot aan de fusie had gemeente De Bilt 185 aandelen in Hydron Midden Nederland met een actueel jaarlijks dividend van circa € 95.000. De Hydron-aandelen zijn omgezet in 41.879 Vitens-aandelen met naar verwachting een iets lagere dividendumuitkering. Het waardeverschil is bij de fusie gecompenseerd met een (achtergestelde) geldlening die Vitens in 15 jaren aflost tegen vergoeding van een verhoogd rentepercentage. Voor gemeente De Bilt gaat het om een lening ter waarde van € 609.904 die in het eerste jaar circa € 71.000 oplevert aan rente en aflossing (aflopend tot circa

Beleidsvoornemens € 42.000 in het laatste jaar 2021). De dividenduitkering over 2006 bedroeg € 44.821. Over het jaar 2007 is € 126.463,69 dividend ontvangen. Vitens N.V. streeft naar zo laag mogelijke drinkwatertarieven. Vitens N.V. streeft naar een resultaat dat toereikend is om rente en dividend te vergoeden aan de vermogensverschaffers.

14. Provinciaal Utrechtse Welstandcommissie

Vestigingsplaats	Bunnik
Doel	Dit openbare lichaam heeft tot taak de deelnemende gemeenten van advies te dienen inzake de instandhouding en bevordering van het bouwkundig schoon, de welstandszorg, het landschap en stedenschoon, waaronder de monumentenzorg, alsmede de zorg voor de ruimtelijke kwaliteit in zijn algemeenheid.
Programma	15. Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden
Deelnemende partijen	De gemeenten: Abcoude, Baarn, Breukelen, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Eemnes, Houten, Leusden, Loenen, Lopik, Maarssen, Montfoort, Nieuwegein, Renswoude, Rhenen, Utrechtse Heuvelrug, Veenendaal, Woerden, Woudenberg, Wijk bij Duurstede, IJsselstein en Zeist.
Publiek belang	Welstand en Monumenten Midden Nederland is een gemeenschappelijke regeling van 24 gemeenten in de provincie Utrecht. In 1929 is de Provinciale Utrechtse Welstandscommissie opgericht met als hoofddoelstelling 'de instandhouding van het bouwkundig schoon, het landschaps- en stedenschoon. In 1969 werd de vorm van de organisatie gewijzigd in een gemeenschappelijke regeling, de doelstelling bleef dezelfde. In 1993 werd de regeling gewijzigd en de naam veranderd in PUWC, adviescommissie voor Ruimtelijke Kwaliteit. In 2005 werd gekozen voor een nieuwe, meer toegankelijke naam: Welstand en Monumenten Midden Nederland.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het bestuur vertegenwoordigd door één lid.
Financieel belang	De WMMN brengt voor uitgebrachte adviezen een tarief aan de betreffende gemeente in rekening. De gemeente brengt die kosten normaliter in rekening aan de uiteindelijke aanvrager van de vergunning. Indien de baten van de WMMN meer bedragen dan de lasten wordt het verschil gereserveerd, met dien verstande dat die reserve door het algemeen bestuur wordt gemaximaliseerd. Indien de reserve het maximum heeft bereikt en het positieve overschot ook niet wordt aangewend voor de tariefbepaling in het volgende jaar, wordt het overschot aan de deelnemende gemeenten uitgekeerd.
Risico's	Eventuele nadelige saldi dienen uit de reserve te worden bestreden. Indien de reserve ontoereikend is wordt het restant over de deelnemende gemeenten omgeslagen in verhouding tot hun bijdragen over het afgelopen jaar. De inkomsten van de gemeenschappelijke regeling zijn direct afhankelijk van het aantal aanvragen om advies. Als buffer wordt wel een algemene reserve aangehouden die door het bestuur is gemaximeerd op € 289.200 ultimo 2006 en die jaarlijks met € 10.000 mag oplopen. In geval van uittreden moet de gemeente een uittredbijdrage betalen.

15. Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	Het collectief en individueel bijstaan van haar leden bij het vervullen van haar bestuurstaken.
Programma	1. Bestuurlijke aangelegenheden
Deelnemende partijen	N.v.t.
Publiek belang	De gemeente is lid van de vereniging die als doel heeft de leden collectief en individueel bij te staan bij het vervullen van hun bestuurstaken. Ook vertegenwoordigt de vereniging de gemeentelijke werkgevers (College voor Arbeidszaken) in de onderhandelingen met werknemersorganisaties over arbeidsvoorwaarden. Binnen de verenigingen bestaan provinciale afdelingen, die als regionaal bestuurlijk overlegplatform functioneren.

Bestuurlijk belang	De gemeente heeft als lid stemrecht in de algemene ledenvergadering. De zeggenschap binnen de vereniging is gering vanwege het lidmaatschap van vrijwel alle Nederlandse gemeenten.
Financieel belang	De gemeenten betalen contributie. De contributie hangt af van de grootte van de gemeente en bedraagt voor de gemeente De Bilt circa € 1,11 per inwoner voor de landelijke vereniging en € 0,1425 per inwoner voor de provinciale afdeling. De contributie wordt vastgesteld door de ledenvergadering. Voor 2009 wordt een bedrag van € 52.700 begroot (werkelijk 2007: € 52.598,20)
Risico's	-
Beleidsvoornemens	Het huidige beleid wordt voortgezet.

16. Bestuur Regio Utrecht (BRU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het BRU heeft tot doel de behartiging van belangen met een regionaal karakter, teneinde een evenwichtige ontwikkeling in het gebied te bevorderen, o.m. door het bepalen van de hoofdlijnen van de gewenste ontwikkelingen in het gebied door middel van planning, sturing, ordening, integratie en uitvoering terzake van de beleidsterreinen als bedoeld in de Wet Gemeenschappelijke Regelingen Plus en andere bijzondere wetten.
Programma	1. Bestuurlijke aangelegenheden
Deelnemende partijen	De gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, Maarssen, Nieuwegein, Utrecht, Vianen, IJsselstein en Zeist
Publiek belang	Bij het BRU wordt beleid voor de regio ontwikkeld en vastgesteld. Vervolgens begeleidt het BRU de uitvoering en ziet het toe op concrete resultaten. De samenwerking in het BRU biedt nog een voordeel: de regio kan met één krachtige stem naar buiten treden. Zo staan de gemeenten samen sterker in hun contacten met bijvoorbeeld de landelijke overheid.
Bestuurlijk belang	De gemeente is via raads- en collegeleden vertegenwoordigd in zowel het AB (drie Biltse leden) als het DB (een Bilts lid) van het BRU.
Financieel belang	Omdat het grootste deel van de inkomsten wordt vergaard uit rijkssubsidies is het financieel belang relatief gering. Het huidige bedrag per inwoner van ca € 4,00 per inwoner is stabiel en tot 2010 wordt geen verhoging verwacht. In 2007 is € 144.992 betaald. Voor 2009 wordt een bedrag van € 145.000 begroot.
Risico's	De deelnemende gemeenten zijn financieel aansprakelijk. Optredende risico's zijn voor rekening van de deelnemende gemeenten. Om die reden heeft het BRU geen Algemene reserve. Het grootste risico bestaat uit het eventueel verminderen van draagvlak van het BRU als gevolg van uittreden van gemeenten. Ook bestaat het risico dat prestatieafspraken die verbonden zijn aan de subsidie betreffende het Besluit Locatiegebonden Subsidies (BLS) niet gehaald kunnen worden. Dit heeft direct gevolgen voor de hoogte van de subsidie. Indirect kan hierdoor de mogelijkheid bestaan dat de (structurele) apparaatskosten niet meer volledig gedekt kunnen worden. Voor enkele specifieke risico's zijn voorzieningen getroffen.
Beleidsvoornemens	In 2008 wordt ingezet op uitvoering en waar nodig actualisering van het in de afgelopen jaren vastgestelde beleid. Het beleid is neergelegd in het ruimtelijk Regionaal Structuurplan, het Regionaal Verkeer en Vervoerplan, de Regionale Woonvisie en de Huisvestingsverordening.
Overige relevante gegevens	Op grond van de financiële verordening van het BRU dient het dagelijks bestuur tweemaal per jaar aan het algemeen bestuur over de realisatie van de begroting te rapporteren. Het BRU, is één van de 12 randstadoverheden die deelneemt aan de Gemeenschappelijke regeling Regio Randstad. Indirect neemt de gemeente De Bilt hier dan ook aan deel.

17. Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

Vestigingplaats	Huizen
Doel	Het WSW geeft garanties aan financiers die woningcorporaties leningen verstrekken voor sociale woningbouwprojecten en leningen voor maatschappelijk vastgoed. Dankzij deze garanties kunnen corporaties geld lenen tegen gunstige voorwaarden.

Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen	N.v.t.
Publiek belang	Het WSW is hét onafhankelijke instituut dat optimale financiering van vastgoed in de publieke sector mogelijk maakt voor aangesloten instellingen en daarmee wil bijdragen aan de kwaliteit van de samenleving.
Financieel belang	Om voldoende zekerheid te kunnen bieden met het oog op de financiers dient het WSW een eigenrisicovermogen op te bouwen. Dit vermogen bestaat onder andere uit een eenmalige storting van het Rijk voor de woningverbetering en bijdragen van de deelnemende corporaties. Als het vermogen van het WSW minder dan 0,25% van de uitstaande garanties zou bedragen, hebben Rijk en gemeenten zich verplicht tot aanvullende stortingen. Het Rijk en gemeenten moeten in dat geval beide voor de helft bijdragen in het benodigde bedrag. De kans dat de gemeente De Bilt de komende periode daadwerkelijk moet bijdragen is zeer gering.
Beleidsvoornemens	Het huidige beleid wordt voortgezet.

18. Stuurgroep Krommerijnlandschap

Vestigingsplaats	Bunnik
Doel	Het verbeteren van natuur en landschap in het gebied van de Kromme Rijn.
Programma	8. Beheer openbare ruimte
Deelnemende gemeenten	De gemeenten: Bunnik, De Bilt, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.
Publiek belang	Deze samenwerking richt zich op het verbeteren van natuur en landschap in het gebied van de Kromme Rijn. Zij doet dit onder andere door het maken van plannen voor de aanleg van paden, erf- en laanbeplantingen, de aanleg en onderhoud van landschapselementen en het aanvragen van verschillende subsidiemogelijkheden. Een landschapscöördinator zorgt voor uitvoering van deze werkzaamheden. Deze coördinator is aangesteld omdat de meeste afzonderlijke gemeenten niet zelf over een dergelijke functionaris beschikken. De betrokkenheid van de gemeente De Bilt is heel beperkt. Enerzijds omdat deze samenwerking een beperkt gedeelte van de gemeente betreft nl. De Bilt-Zuid en anderzijds omdat de gemeente zelf een (parttime) landschapscöördinator in dienst heeft. Samenwerking is wel gewenst omdat het om afstemming en planontwikkeling in het gehele gebied gaat. Jaarlijks is meerdere keren overleg op ambtelijk niveau en één keer overleg met bestuurlijke vertegenwoordigers.
Bestuurlijk belang	De gemeente De Bilt is één van de deelnemers. Financieel belang De gemeente betaalt een beperkte bijdrage in de algemene kosten van deze samenwerking en geen bijdrage in de kosten van de coördinator. In 2009 wordt een bedrag van € 3.500 begroot.
Beleidsvoornemens	Het huidige beleid zal worden voortgezet.

19. Halt-Binnensticht

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Halt levert een bijdrage aan de preventie en bestrijding van jeugdcriminaliteit.
Programma	3. Openbare veiligheid
Deelnemende partijen	De gemeenten: Abcoude, Amersfoort, Amerongen, Baarn, Breukelen, Bunnik, Bunschoten, De Bilt, De Ronde Venen, Doorn, Driebergen, Eemnes, Houten, IJsselstein, Leersum, Leusden, Loenen, Lopik, Maarn, Maarssen, Montfoort, Nieuwegein, Oudewater, Renswoude, Rhenen, Soest, Utrecht, Veenendaal, Vianen, Woudenberg, Woerden, Wijk bij Duurstede en Zeist.
Publiek belang	Het Alternatief (HALT) wil jongeren die een overtreding/lichte vergrijpen begaan (bijv. te vroeg vuurwerk afsteken, vandalisme) door middel van een alternatieve straf 'behoeden' voor een aantekening in het strafregister. Zij moeten daarvoor de eventueel aangerichte schade vergoeden en een taakstraf van een nader vast te stellen aantal uren uitvoeren. Deze methode blijkt in de praktijk goed te werken; jongeren die een HALT-afdoening hebben

Bestuurlijk belang	<p>gehad, blijken over het algemeen op 'het rechte' pad te blijven. Met andere woorden HALT helpt mee om de samenleving sociaal veiliger te maken. Sinds 1 januari 2007 is HALT Eemland overgegaan in de Stichting HALT Regio Utrecht. De dienstverlening van HALT blijft weliswaar ongewijzigd maar de bedrijfsvoering wordt aangepast. In de nieuwe opzet is HALT gekoppeld aan en ondergebracht in een stichting, die verantwoording aflegt aan het Regionaal College (van de Politieregio Utrecht). In het bestuur van HALT-Utrecht is één van de burgemeesters vertegenwoordigd. In het Regionaal College hebben alle Utrechtse burgemeesters zitting.</p>
Financieel belang	<p>Voor het strafrechtelijke deel van de HALT-afdoening wordt een vergoeding gegeven door het ministerie van Justitie. Dit bedrag is onvoldoende om de werkzaamheden uit te voeren.</p> <p>Hoewel de afdoening van een HALT-straf een justitiële maatregel is en in principe los staat van de gemeente, is de regering altijd de mening toegedaan dat het weliswaar een justitiële zaak betreft maar dat gemeenten op deze wijze ook hun overlastbezorgers concreet gestraft zien en de vruchten van de straf plukken. Daarom hebben tot en met 2006 de gemeenten in het District Binnensticht zich via een samenwerkingsovereenkomst verplicht om eventuele tekorten te vergoeden (dit is een landelijke lijn). De nieuwe stichting HALT heeft een eigen oplossing gevonden in het sluiten van samenwerkingsovereenkomsten met de gemeenten waarvan de insteek anders is dan in het verleden.</p> <p>In principe vraagt HALT per inwoner een vast bedrag van € 0,326. Dit betekent voor gemeente De Bilt een bijdrage van € 13.692. Voor dit bedrag krijgt de gemeente 178 uur extra diensten van HALT ter beschikking. In principe zijn deze extra uren noodzakelijk om de taakstraffen die bureau HALT oplegt goed te kunnen uitvoeren.</p> <p>Voor de preventieve activiteiten van bureau HALT kunnen de gemeenten extra acties en pakketten inkopen/inhuren van het bureau. Voorbeelden hiervan zijn: scholing/voorlichting op lagere scholen en het voortgezet onderwijs met betrekking tot alcohol, vuurwerk, tabak, drugs, vandalisme en digipesten. De jaarlijkse begrotingspost bedraagt hiervoor ongeveer € 23.000. Hierin is het bedrag per inwoner in meegenomen.</p>
Beleidsvoornemens	<p>De HALT-activiteiten zijn verwerkt in en gekoppeld aan de Nota Integrale Veiligheid en het (jaarlijks) daaruit voortvloeiende uitvoeringsplan.</p>

20. N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	<p>Het aanbieden van financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren voor overheden en instellingen met een maatschappelijk belang, tegen zo laag mogelijke kosten. De strategie van de bank is gericht op het behouden van substantiële marktaandeelen in het maatschappelijk domein en het handhaven van een excellente kredietwaardigheid. Daarnaast streeft zij naar een redelijk rendement voor haar aandeelhouders.</p>
Programma	Algemene dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen	De bank is een structuurvennootschap. De Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een waterschap.
Publiek belang	De BNG draagt door gespecialiseerde dienstverlening bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burgers. De BNG is de huisbankier van gemeente De Bilt.
Bestuurlijk belang	De gemeente is aandeelhouder en heeft hierdoor stemrecht in de algemene vergadering van aandeelhouders.
Financieel belang	De gemeente bezit 218.673 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Afhankelijk van de winstgevendheid van de BNG wordt aan de aandeelhouders jaarlijks dividend uitgekeerd. In 2007 is in totaal een bedrag van € 2.744.363,05 uitgekeerd. Aangezien de aandeelhouders van de bank alle overheden zijn, is de BNG voor het overgrote deel werkzaam in de publieke sector. De bank is per 1 januari 2005 vennootschapsbelastingplichtig geworden. Hierdoor is het dividend niet meer gefixeerd, maar zal het afhankelijk worden van het bedrijfsresultaat.

Risico's	Onderzoek is gaande of de Bank Nederlandse Gemeenten kan worden geprivatiseerd. Grote investeringen zijn te verwachten door de ontwikkeling van een gemeenschappelijke betaalmarkt in Europa. Eventuele privatisering (zie onder ontwikkelingen) kan ook tot risico's leiden.
Beleidsvoornemens	Ondanks eerdere berichtgeving wordt de extra dividenduitkering van € 785.000 waarschijnlijk niet uitgekeerd.

21. Platform middelgrote gemeenten

Vestigingsplaats	Den Haag
Doel	Het Platform behartigt belangen van middelgrote gemeenten onder andere door het organiseren van bijeenkomsten over de specifieke vraagstukken waar deze groep gemeenten mee te maken heeft
Programma	1. Bestuurlijke platform
Deelnemende partijen	Assen, Barneveld, Berkelland, Coevorden, De Bilt, Den Helder, Doetinchem, Goes, Gorinchem, Hardenberg, Heerenveen, Hoozevee, Hoogezand-Sappemeer, Kampen, Meppel, Nieuwegein, Ridderkerk, Roermond, Smalingerland, Sneek, Stadskanaal, Veendam, Vlaardingen, Vlissingen, Weert, Winschoten en Zeist.
Publiek belang	Het platform is een landelijk overlegorgaan voor gemeenten die zich onderscheiden vanwege hun regionale centrumfunctie dan wel hun betrokkenheid bij grootstedelijke problemen. Het platform wil vaste gesprekspartner zijn van relevante actoren en stakeholders en functioneren als belangbehartiger voor een groep gemeenten met specifieke kenmerken
Bestuurlijk belang	Het platform heeft geen formele structuur maar wel een dagelijks en algemeen bestuur. Gemeente De Bilt maakt met 23 andere gemeenten deel uit van het algemeen bestuur.
Financieel belang	De kosten bestaan uit de jaarlijkse contributie van € 3.000.

22. Regionale Sociale Dienst Krommerijn-Heuvelrug (RSD)

Vestigingsplaats	Zeist
Doel	De RSD heeft als doel het zo bedrijfsmatig mogelijk (doen) uitvoeren van de taken van de deelnemende gemeentebesturen op de terreinen van werk en bijstand (incidenteel en periodiek) en aanvullende regelingen. De RSD richt zich daarbij zowel op een efficiënte bedrijfsvoering als op een klantgerichte en effectieve dienstverlening.
Programma	14. Werk en inkomen
Deelnemende partijen	De gemeenten: De Bilt, Bunnik, Utrechtse Heuvelrug, Wijk bij Duurstede en Zeist.
Publiek belang	De Regionale Sociale Dienst Kromme Rijn Heuvelrug (RSD) voert in een gemeenschappelijke regeling voor de gemeenten de taken van het programma Inkomen en Werk (inclusief schuldhulpverlening, bijzondere bijstand). Voor dit programma verzorgt de RSD voor deze gemeenten zowel de beleidsontwikkeling (behalve het lokaal minimebeleid) als de uitvoering van beleid. Voor het programma Welzijn en Zorg voert de RSD een aantal gemeentelijke taken uit op het gebied van de inburgering van vluchtelingen en kinderopvang voor bijstandsgerechtigden in een re-integratietraject.
Bestuurlijk belang	De gemeente wordt in het algemeen bestuur vertegenwoordigd door twee leden, onder wie het collegelid belast met de portefeuille sociale zaken. De portefeuillehouder sociale zaken zit ook in het dagelijks bestuur.
Financieel belang	Als basis voor de gemeentelijke bijdrage aan de RSD wordt de uitkering per gemeente uit het Fonds Werk en Inkomen (FWI) en het inwonertal van de deelnemende gemeenten genomen. Van de apparaatskosten wordt dan 90% verdeeld naar rato van de uitkering uit het FWI en 10% naar rato van het inwonertal. Voor De Bilt wordt een bedrag voor apparaatskosten van € 1.850.118,- geraamd voor 2009. Het rijk keert de budgetten inkomensdeel en werkdeel WWB aan de gemeente uit. Deze worden beschikbaar gesteld aan de RSD. Ook draagt de gemeente het verschil bij tussen de ontvangen bijdragen van het rijk en de gedane uitkeringen aan derden, voor zover dit niet intern verrekend kan worden.

Risico's	Risico's bestaan o.a. uit: het mogelijk achterblijven van de uitstroom van het aantal uitkeringsgerechtigden ten opzichte van het landelijk gemiddelde, waardoor de bijdragen van het rijk niet voldoende zijn om de uitkeringen aan derden te kunnen financieren; verdere bezuinigingsmaatregelen van het rijk waardoor bijdragen van het rijk lager worden en hogere apparaatkosten van de RSD waardoor de gemeentelijke bijdrage hoger kan gaan worden. De uitvoering van de bijzondere bijstand is overgedragen aan de RSD. Het risico bestaat dat bij hogere uitgaven het gemeentelijk budget en het overschot uit het inkomensdeel van de WWB te laag is, waardoor de gemeente extra gelden beschikbaar moet stellen. Het inkomensdeel WWB is een open-einde regeling, bij recht op een uitkering moet deze worden uitbetaald ongeacht het saldo van het rijksbudget. Hier adequaat op inspelen door instroom in de uitkering te beperken en uitstroom te stimuleren biedt geen volledige garantie dat de uitvoering budgettair neutraal gebeurt.
Beleidsvoornemens	Wet- en regelgeving ten aanzien van taken die de RSD moet uitvoeren blijft in beweging. De ontwikkelingen zullen op de voet worden gevolgd. De beleidsvoornemens voor 2009 zijn: het kwalificeren van de uitvoering, het intensiveren van hoogwaardige handhaving, het tegengaan van onterechte instroom in de uitkering, het bevorderen van de uitstroom door o.a. een werkgevers- en wijkgerichte aanpak, samenwerken met derden bij zorgcliënten, het optimaal benutten van incasso bij invordering.

23. Regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Vestigingsplaats	Utrecht
Doel	Het doel van de veiligheidsregio is om de kwaliteit van de rampenbeheersing, crisisbeheersing en noodhulpverlening in de regio Utrecht te verbeteren.
Programma	3. Openbare veiligheid
Deelnemende partijen	Alle 29 Utrechtse gemeenten en de Meldkamer Ambulancezorg (MKA).
Publiek belang	De Veiligheidsregio dient het algemene veiligheidsbelang van alle inwoners van de provincie. De regeling richt zich op het grootschalig brandweeroptreden en de grootschalige inzet van medische zorg bij branden/incidenten/calamiteiten en rampen. De veiligheidsregio's worden bij Wet geformaliseerd (wet op de Veiligheidsregio's). Gemeenten zijn mogelijk zelfstandig niet in staat om de voorzieningen te treffen die de veiligheidsregio voor en in samenwerking met de deelnemende gemeenten wel tot stand kan brengen. Dit is echter nog niet geheel inzichtelijk.
Bestuurlijk belang	De Veiligheidsregio wordt door het algemeen bestuur (AB VRU) geleid. In het AB VRU kunnen alleen de burgemeesters zitting nemen. Uit het AB wordt een dagelijks bestuur gekozen. Gemeente De Bilt is hierin niet vertegenwoordigd. De gemeenteraad (met inachtneming van de bepalingen van de gemeenschappelijke regeling en het 'Delegatiebesluit De Bilt') heeft formeel de bevoegdheid de 'rekening' en de 'begroting' van de VRU vast te stellen. Naast de regionale afspraken en werkzaamheden dient elke gemeente (wettelijk) te voorzien in de basiszorg om te kunnen optreden bij branden, ongevallen en andere incidenten. Sinds 2006 heeft de VRU ook een Bureau Gemeentelijke Crisisbeheersing ingericht waar faciliterende en coördinerende taken voor en in samenwerking met de gemeenten worden uitgevoerd op het gebied van rampenbestrijding en crisisbeheersing.
Financieel belang	De Veiligheidsregio ontvangt bijdragen van de Rijksoverheid en bijdragen per inwoner van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten in Utrecht hebben een bedrag per inwoner van € 6,10 voor 2007 betaald. In 2007 bedroeg de bijdrage van De Bilt € 273.404,42.
Risico's	Er zijn diverse risico's benoemd waardoor de bijdrage van de gemeente nadelig beïnvloed kan worden. Hierbij moet onder andere worden gedacht aan frictiekosten door verdere vormgeving van de VRU, niet voorziene kosten bij crisissituaties, achterblijven van Rijksbijdragen, mogelijke kosten voor aanpassingen en onderhoud voor het kantoor en de loods, hogere kosten van landelijke projecten die buiten de invloedssfeer van de VRU vallen, extra kosten bij langdurige ziekte (hiervoor is geen verzekering afgesloten), voorts is een aantal medewerkers gedetacheerd, waarvoor opbrengsten zijn geraamd. Bij einde detachering kan dit tot extra kosten leiden.

Beleidsvoornemens	Het meerjarenbeleid van de VRU met betrekking tot de rampenbestrijding en crisisbeheersing is vastgelegd in het Regionaal Beheersplan Rampenbestrijding en Crisisbeheersing 2006 – 2009 en de daarvan afgeleide organisatieplannen voor de Brandweer Regio Utrechts Land en de GHOR Utrecht.
Ontwikkelingen	In 2008 is de Wet op de Veiligheidsregio's in werking getreden. Deze wet is erop gericht om de regionale samenwerking van de mono disciplinaire brandweezorg, de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en de rampenbeheersing te intensiveren en minder vrijblijvend te maken. Hierdoor verschuift o.a. het zwaartepunt voor de voorbereiding op rampen en crises van lokaal naar regionaal niveau. Om aan alle wettelijke eisen te voldoen is een groei van de VRU noodzakelijk. Dit zal ook met meer kosten gepaard gaan.
Overige relevante gegevens	De VRU heeft een financieel belang in de Gemeenschappelijke Meldkamer Utrecht (GMU).

24. N.V. Houstermaatschappij Gasbedrijf Centraal Nederland (GCN)

Vestigingsplaats	Bilthoven
Doel	De maatschappij heeft tot doel GCN te controleren door deelnemingen in het aandelenkapitaal.
Programma	Algemene dekkingsmiddelen.
Deelnemende partijen	Gemeenten in Midden-Nederland.
Publiek belang	Gemeente De Bilt is in het bezit van een effectendepot bij de N.V. Houdstermaatschappij GCN waarvan dividend is ontvangen.
Bestuurlijk belang	Er is geen bestuurlijk belang.
Financieel belang	GCN heeft eind 2002 de aandelen REMU N.V. verkocht aan N.V. Eneco. Bij deze transactie is een garantiebedrag gereserveerd voor onafgewikkelde claims van derden. Eneco en de voormalige aandeelhouders, waaronder GCN, hebben inmiddels een compromis bereikt over de afkoopsom van de claims. De hoogte van deze claims blijkt mee te vallen en daarom krijgen individuele aandeelhouders (waaronder gemeente De Bilt) alsnog een bedrag uitgekeerd, de zogeheten slotuitkering. In 2007 is een bedrag ontvangen van € 1.068.515,30.
Beleidsvoornemens	Het huidige beleid wordt voortgezet.

3.7 GRONDBELEID

Gemeentelijk grondbeleid is het beleid voor grondexploitatie. Grondexploitatie is het proces van het aankopen en bouwrijp maken van grond en de aanleg van rioleringen en wegen om vervolgens de grond te verkopen voor de bouw van woningen of bedrijven. De gemeente ontwikkelt grondbeleid om de gemeentelijke doelstellingen op het gebied van ruimte, wonen en economie te verwezenlijken.

Het is gebruikelijk onderscheid te maken tussen actief en faciliterend (of passief) grondbeleid. Actief grondbeleid houdt in dat de gemeente zelf grond verwerft, bouwrijp maakt en uitgeeft. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente voorwaarden aan de ontwikkeling van grond in eigendom van een particulier. Mengvormen van actief en faciliterend grondbeleid zijn ook mogelijk. Vaak gaat het dan om Publiek-Private-Samenwerking-constructies (PPS), waarbij de gemeente(n) en een of meerdere private partijen samen voor de ontwikkeling van een gebied zorgen. Uiteraard is het ook mogelijk dat een gemeente in het ene gebied kiest voor actief en in het andere gebied voor faciliterend grondbeleid. De gemeente De Bilt geeft de voorkeur aan een actief grondbeleid.

Grondbeleid is om twee redenen van belang. In de eerste plaats om bij te dragen aan de doelstellingen van de programma's en in de tweede plaats vanwege het financiële belang en de daarbij behorende risico's. Vanuit zowel de kaderstellende als de controlerende rol is het grondbeleid belangrijk voor de raad.

Via de begroting, tussentijdse rapportages en jaarrekening wordt de inzet van het gemeentelijk grondbeleid transparant gemaakt.

Wettelijke kaders

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten geeft in artikel 9 lid 1 aan, dat de gemeente in de begroting in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen voor relevante beheersmatige aspecten vastlegt.

Lid 2 van genoemd artikel geeft aan dat de begroting onder meer een paragraaf grondbeleid omvat.

Artikel 16 van het BBV schrijft voor wat ten minste in de paragraaf grondbeleid moet worden opgenomen:

- Visie op het grondbeleid in relatie tot de realisering van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- Aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- Onderbouwing van de geraamde winstneming;
- Beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

Artikel 70 van het BBV geeft aan waaruit de uitvoeringsinformatie van het college bestaat.

In de toelichting op het onderhanden werk over grondexploitatie geldt dat voor alle complexen in exploitatie wordt aangegeven:

- Boekwaarde aan het begin van het begrotingsjaar;
- Vermeerderingen in het begrotingsjaar;
- Verminderingen in het begrotingsjaar;
- Boekwaarde aan het eind van het begrotingsjaar;
- Geraamde nog te maken kosten en een onderbouwing daarvan;
- Geraamde opbrengsten en een onderbouwing daarvan;
- Geraamde eindresultaat;
- Uiteenzetting van de wijze waarop eventuele nadelige resultaten worden opgevangen.
- Van de nog niet in exploitatie genomen gronden is de gemiddelde boekwaarde per m² vermeld.

Naast het BBV2004 is ook de nota grondbeleid van het ministerie van VROM en het ministerie van Financiën uit januari 2001 van belang omdat in die nota het kader voor het algemene grondbeleid voor de komende periode wordt gegeven.

Het grondbeleid van de gemeente De Bilt

Om te voldoen aan de regelgeving is in de eerste helft van 2006 de nota Grondbeleid door uw raad vastgesteld. Hiermee heeft u de kaders gesteld voor de uitvoering van het grondbeleid en de grondexploitatie door het college.

Visie op het grondbeleid in relatie tot de programma's

In de beleidsparagrafen benoemt de gemeente doelstellingen zoals het opstellen van een strategische visie en een ontwikkelingsstrategie. Daar waarin de fysieke ruimte van de gemeente ingrepen moeten plaatsvinden om het toekomstbeeld te verwezenlijken, is het voor de gemeente belangrijk om de regie te voeren. De meeste grip op ontwikkelingen bestaat wanneer de gemeente eigenaar is van de betreffende grond. De gemeente kiest dan ook primair voor een actief grondbeleid waarbij aankoop van gronden wordt nagestreefd.

Uiteraard is het ook mogelijk dat op een faciliterende wijze te doen. De vastgestelde nota Grondbeleid gaat op deze verschillende rollen in.

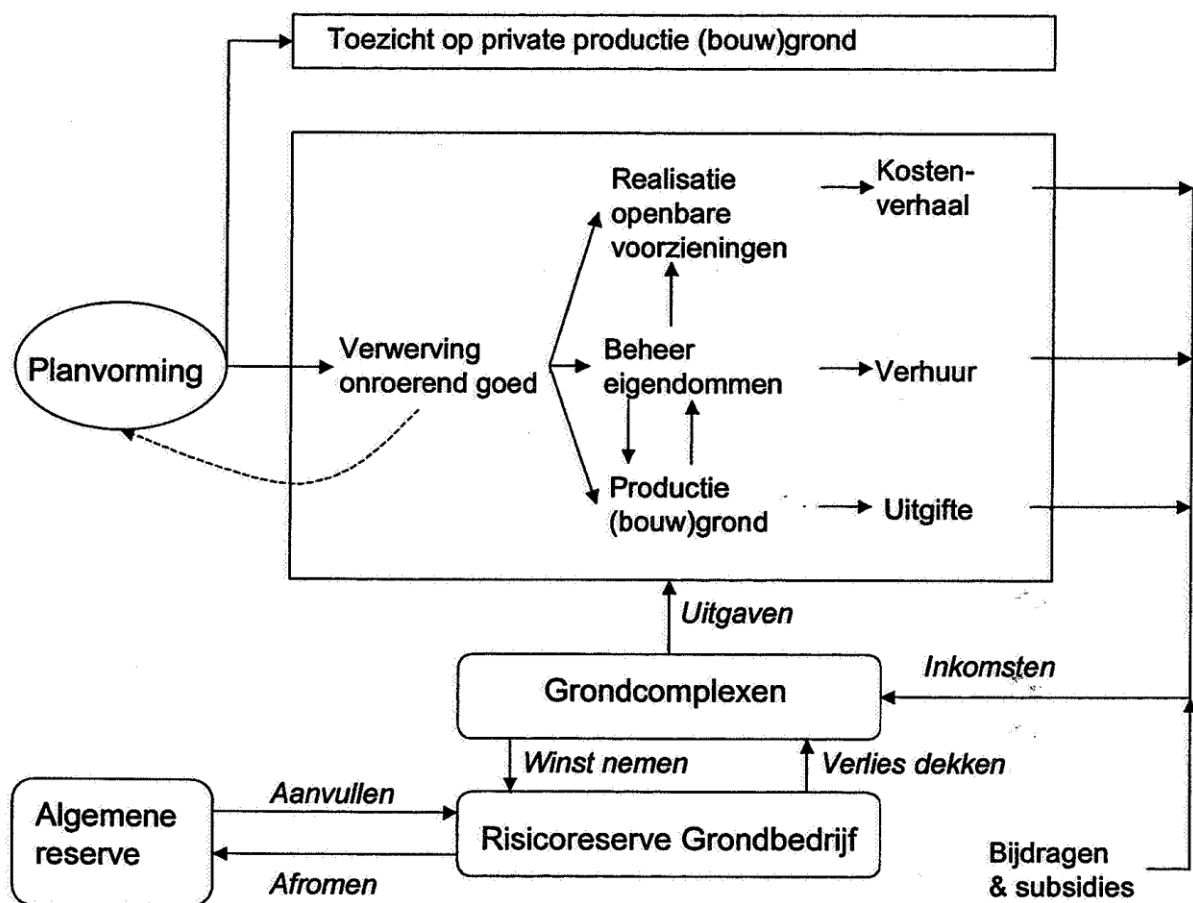
De wijze waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd

In de nota Grondbeleid staat uitvoerig beschreven hoe de gemeente instrumenten zoals de Wet Voorkeursrecht Gemeenten en de nieuwe Grondexploitatiewet e.d. kan inzetten. Op 1 juli 2008 is de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening in werking getreden. Hierin zijn nieuwe instrumenten opgenomen om in te zetten bij het bereiken van de gemeentelijke doelstellingen via het grondbeleid. Het is met ingang van 1 juli 2008 mogelijk om vaker en meer kosten te verhalen bij particuliere ontwikkelingen wanneer het niet mogelijk blijkt te zijn om dat te doen via goed overleg. Ook kan de gemeente meer eisen stellen aan de programmering bij particuliere ontwikkelingen.

Verwachte resultaten, geraamde winstneming en omvang reserves in relatie tot risiconeming

Op de verwachte resultaten wordt later in deze paragraaf ingegaan. In de nota Grondbeleid is al aangegeven dat de gemeente streeft naar een betere structuur. Hiervoor is het volgende schema opgenomen in de nota.

Schema structuur Grondbeleid Gemeente De Bilt

In 2007 heeft de gemeente een beter totaalbeeld bereikt van de gemeentelijke grondexploitatie volgens bovenstaand schema. Wij hebben thans een redelijk inzicht in de risico's van de grotere projecten. Voorbeelden hiervan zijn de ontwikkeling van het Centrumgebied en de invulling van de achterblijvende locaties Larenstein. Daarnaast zullen ook nieuwe projecten die een bijdrage leveren aan de realisering van de programma's uit de begroting zich aandienen. In verband met de invoering van de nieuwe Wet op de ruimtelijke ordening is het niet meer toegestaan een fonds Bovenwijkse voorzieningen op te nemen dat dient als een risicoreserve in z'n algemeenheid. Een fonds Bovenwijkse voorzieningen mag slechts worden opgenomen als die in een Structuurvisie zijn opgenomen via een aparte nota Bovenwijkse voorzieningen worden vastgesteld door de raad. Op dit moment beschikt de gemeente niet over een Structuurvisie waardoor het ook niet mogelijk is om een fonds Bovenwijkse voorzieningen in de begroting op te nemen. Wel is het verplicht een risicoreserve aan te leggen voor de risico's die worden gelopen bij een actief grondbeleid.

Bij ons was dat de reserve Grondexploitaties/Bovenwijkse Voorzieningen. Met ingang van 2009 worden de risico's afgedekt door de reserve Grondexploitaties en wordt het resterende saldo van de reserve Bovenwijkse Voorzieningen gerubriceerd onder de vrije reserves.

Stand huidige exploitaties

In 2009 gaan wij in elk geval met de volgende exploitaties aan de slag:

1. Bedrijvenpark Larenstein;
2. Ontwikkeling voormalige sportvelden Brandenburg (bedrijven en woningbouw);
3. Ontwikkeling terrein Antonie van Leeuwenhoeklaan (schapenwei RIVM);
4. Ontwikkeling gronden voormalige gemeentewerf Maartensdijk (woningbouw);
5. Herinrichting Centrumgebied Bilthoven, bestaande uit:
 - De Kwinkelier;
 - Vinkenplein;
 - het stationsgebied;
6. Ontwikkeling achterblijvende locaties Larenstein;
7. Gebiedsontwikkeling Melkweg e.o. (Scholeneiland/Cultuurhuis);
8. Ontwikkelingen Groenekan;
9. Multifunctionele accommodatie Hollandsche Rading;
10. Voormalige gemeentehuis Maartensdijk.

Ad 1 Larenstein

Voor het noordelijke gedeelte van het terrein is de uitgifte van gronden gestart. Na de uitspraak van de Raad van State is er geen belemmering meer om tot verlening van bouwvergunningen te komen. Uitgifte van de gronden van het zuidelijke deel van Larenstein zal medio 2009 kunnen starten, omdat dan naar verwachting de erfdienstbaarheid is opgeheven. De procedure van onteigening loopt naar verwachting en volgens planning. De per september 2008 geactualiseerde grondexploitatie heeft een verwacht positief resultaat van rond € 1.675.000

Ad 2 Brandenburg

Begin 2008 zijn de voorbereidende werkzaamheden afgerond. Het terrein is bouwrijp gemaakt en ook de kruisingen Leijenseweg en Anne Franklaan zijn aangepast. In mei 2008 werd de herinrichting van het voorterrein van het zwembad officieel afgerond. Na de zomer van 2008 is de SSW gestart met de bouw van de 44 woningen en ook Rembrandt Beheer zal in het najaar starten met de bouw van de 26 woningen. De overeenkomsten met OBI Klusmarkt en Vlieg Elektronica zijn ondertekend en een bouwaanvraag is inmiddels ingediend. In 2009 zal de bouw in volle gang zijn en naar verwachting ook voor het grootste gedeelte worden afgerond. Dit levert een storting op van BRU-gelden in het fonds sociale woningbouw. De hoogte hiervan is nog niet te bepalen, aangezien pas na gereedmelding van de woningen een besluit door het BRU wordt genomen. De per september 2008 geactualiseerde grondexploitatie heeft een verwacht positief resultaat van rond € 1.640.000

Ad 3 Terrein A. van Leeuwenhoeklaan

Er zijn besprekingen gaande over de voorwaarden van overdracht van het perceel naast het RIVM (schapenwei) met woningbouwontwikkeling als uiteindelijk doel.

Ad 4 Voormalige gemeentewerf Maartensdijk.

In juni 2005 heeft de gemeenteraad het plan Opgetogen aangewezen als winnaar van de prijsvraag voor nieuwbouw op de locatie van de voormalige gemeentewerf Maartensdijk en de hiernaast liggende tennisbanen. De koop-/realisatieovereenkomst is in 2007 ondertekend. De gemeenteraad heeft ingestemd met het opstarten van de artikel 19 WRO procedure en de bouwvergunning is inmiddels verleend. Begin 2008 is gestart met het slopen van de oude gebouwen en de bodemsanering. Medio 2008 is gestart met het bouwrijpmaken en kon de bouw van start gaan. Naar verwachting zal ook hier een beroep worden gedaan op BRU-gelden die gestort worden in het fonds sociale woningbouw. De per september 2008 geactualiseerde grondexploitatie heeft een verwacht positief resultaat van rond € 1.000.000.

Ad 5 Centrumgebied Bilthoven

De ontwikkeling van het centrumgebied Bilthoven wordt op dit moment als één integrale ontwikkeling beschouwd. Het project wordt onderverdeeld in meerdere deelgebieden. Een en ander zoals hieronder beschreven. Voor het totale centrumgebied wordt het eerder vastgestelde masterplan bijgewerkt en worden alle dwarsverbanden aangebracht met de genoemde deelgebieden zowel programmatisch, ruimtelijk als financieel. Voor het hele gebied wordt een integrale grondexploitatie opgesteld. Die zal worden gekoppeld aan het bijgewerkte masterplan.

Ad 5.1 Centrumgebied Bilthoven, deelgebied De Kwinkelier

De bouwaanvraag voor de Kwinkelier is in 2006 bij de gemeente ingediend. Na de ondertekening met de projectontwikkelaar van de koop/realisatieovereenkomst, zal de artikel 19 WRO procedure starten. De ondertekening van de overeenkomst tussen de eigenaar van het winkelcentrum en de projectontwikkelaar heeft half juli 2008 plaatsgevonden. Hierna volgt naar verwachting de ondertekening van de overeenkomst tussen gemeente en projectontwikkelaar in het najaar van 2008. Het is de verwachting dat na de zomer van 2009 met de bouw kan worden gestart. De grondopbrengsten voor de gemeente bedragen € 5.100.000.

Ad 5.2 Centrumgebied Bilthoven, deelgebied Vinkenplein

Het is de verwachting dat in 2009 gestart wordt met het realiseren van de doorsteek, waardoor de bereikbaarheid van het gebied in tact blijft.

Ad 5.3 Centrumgebied Bilthoven, deelgebied Stationsomgeving

In de vergadering van de gemeenteraad van 29 november 2007 heeft de gemeenteraad ingestemd met de C2-variant (zogenaamde bypass variant). Voor de realisatie van deze variant hebben het Ministerie van Verkeer & Waterstaat, Prorail, Bestuur Regio Utrecht en Provincie Utrecht budget beschikbaar gesteld. Op dit moment wordt de bypass variant verder uitgewerkt.

Ad 6 Achterblijvende locaties Larenstein

De toegekende ISV-gelden zijn met de door de raad gereserveerde middelen van € 1,7 mln. voor mogelijke waardevermindering van deze locaties, naar huidige inzicht toereikend.

Ad 7, Gebiedsontwikkeling Melkweg e.o. (Scholeneiland/Cultuurhuis)

Het afgelopen jaar heeft de woonstichting SSW een alternatief plan gemaakt voor het project Melkweg.

Ad 8, Ontwikkelingen Groenekan

De raad heeft in 2007 besloten een ruimtelijke visie voor Groenekan te ontwikkelen. Enerzijds om op korte termijn tot een oplossing te komen voor twee knelpunten, te weten de bouw van een nieuwe school en de parkeer- en verkeersproblematiek rond de sportvelden. Anderzijds om voor de lange termijn een visie te hebben op de ontwikkeling van Groenekan. Voor de bouw van de school zal grond moeten worden aangekocht. Om tot verwerving te komen heeft de raad medio 2007 het voorkeursrecht gevestigd. Tegen dit besluit is een bezwaarprocedure gestart. Inmiddels zijn gesprekken gaande met de eigenaren van de grond.

Ad 9, Dorpshuis Hollandsche Rading

In de eerste helft van 2008 is een vervolgonderzoek uitgevoerd naar een nieuw Dorpshuis in Hollandsche Rading. Doel van dit onderzoek was het onderzoeken van de ruimtelijke en financiële mogelijkheden voor een nieuw dorps huis en herontwikkeling van de omliggende voorzieningen (o.a. tennisvereniging, basisschool). Om de mogelijkheden te verkennen is een globale gebiedsexploitatie opgesteld met als belangrijkste conclusie dat binnen de gegeven randvoorwaarden en uitgangspunten een nieuw dorps huis niet haalbaar is. In overleg met de gemeenteraad en de bewoners zullen afspraken gemaakt worden over het vervolg van het project.

Ad 10, Herontwikkeling voormalig gemeentehuis Maartensdijk

De gemeenteraad heeft in januari 2008 besloten een stedenbouwkundig plan als uitgangspunt vast te stellen voor de verdere uitwerking van de herontwikkeling voormalig gemeentehuis Maartensdijk en zijn omgeving. Tevens is een samenwerkingsovereenkomst opgesteld met een ontwikkelaar over dit plan.

Aankopen

Voor de ontwikkeling van het centrumplan Bilthoven is een aantal panden aangekocht waarvan de kosten te zijner tijd aan de te realiseren projecten zullen worden doorbelast.

Het betreft de volgende bezittingen en boekwaarden per 31 december 2007.

Bezittingen en boekwaarden per 31 december 2007

Julianalaan 1-3	842.777
Julianalaan 8 en 8a	981.000
Emmaplein 3-7	946.802
Julianalaan 10-12	1.129.973
Soestdijkseweg 305	419.928
Emmaplein 22	809.497

De totale boekwaarde per 31 december 2007 bedraagt rond € 5.100.000

Op grond van artikel 65 lid 2 van het BBV dienen voorraden en deelnemingen tegen de marktwaarde te worden gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijging- of vervaardigingsprijs. Met ingang van het jaar 2007 wordt dan ook in het kader van de samenstelling van de jaarrekening aan de hand van de vigerende WOZ-waarden en/of beschikbare taxaties gezien in hoeverre de boekwaarde van de panden de waarde in het economische verkeer overstijgt. Waar dat het geval is, zal het verschil ten laste worden gebracht van de Reserve Grondexploitatie.

Risico's

Bij alle genoemde projecten loopt de gemeente mogelijke (financiële) risico's. Niet alle ontwikkelingen zijn vooraf te voorzien en kosten gaan bij grondexploitaties voor de baten uit. Alle bovenstaande plannen kennen in meer of mindere mate risico's rondom grondverwerving, uitvoering (doorlooptijd en budgetoverschrijding), huidige boekwaarden en / of planschade.

Voor het bedrijventerrein Larenstein (MOB-complex) vormen naast de uitvoeringsrisico's (zoals de sloop van de bunker) de reparatie van het bestemmingsplan en de afloop van de erfdienstbaarheidprocedure de grootste risico's.

Het Centrumplan Bilthoven is met de deelprojecten de Kwinkelier, Vinkenplein en Stationsgebied een relatief groot en complex project voor de gemeente De Bilt. Naast risico's rondom de grondverwerving, uitvoeringsrisico's bij de aanleg van de tunnels, de huidige boekwaarden van de gemeentelijke bezittingen en de mogelijke planschade bij uitvoering van dit project, kent het nog een aantal specifieke risico's die in de nabij toekomst verder inzichtelijk moeten worden gemaakt. Momenteel is nog onvoldoende zicht op de omvang en (eventuele) hoogte van al deze risico's. In de projectplannen per deelgebied zullen de risico's en beheersmaatregelen nader worden uitgewerkt.

Het grootste risico voor het project ontwikkeling Groenekan is vooral gelegen in de grondverwerving. De uitkomsten van de lopende bezwaar- en beroepsprocedure kan er toe leiden dat de benodigde grond niet kan worden verworven. Daarnaast vormen de ruimtelijke randvoorwaarden die gelegen zijn in de bijzondere waarden rondom Groenekan een risico voor het vinden van oplossingen voor verschillende knelpunten.

Het grootste risico voor het project Melkweg met de realisatie van het Scholeneiland en het Cultuurhuis ligt in de uitvoering en de ruimtelijke inpassing.

De gemeentelijke risico's worden in eerste instantie afgedekt door de reserve Grondexploitaties. De stand van die reserve belooft per 31-12-2008 naar huidige inzicht een bedrag van rond € 705.000. Wanneer deze ontoereikend is, wordt de risicoreserve aangesproken.

Particuliere planontwikkelingen

In deze paragraaf is ingegaan op onze gemeentelijke exploitaties. Het gaat dan vooral om projecten waarin de gemeente actief participeert (actief grondbeleid). Daarnaast zijn er nog vele particuliere ontwikkelingen die eveneens bijdragen aan het bereiken van onze gemeentelijke doelstellingen. Te noemen valt de realisatie van woningbouw op de terreinen van Hessing en Inventum. Ook de SSW kent een aantal belangrijke ontwikkelingen zoals de bouw van starterswoningen in combinatie met een Thomashuis aan de Dorpsweg in Maartensdijk. Voor deze plannen is geen gemeentelijke grondexploitatie opgezet. Het gaat hier om de inzet van het passieve grondbeleid.

3.8 WELZIJNSSUBSIDIES

Het verlenen van welzijnssubsidies is voor onze gemeente een belangrijk instrument om goede en gevarieerde voorzieningen op het gebied van welzijn te bevorderen en in stand te houden. Via subsidies ondersteunt gemeente De Bilt verenigingen en stichtingen bij het uitvoeren van welzijnsactiviteiten.

De algemene doelstelling van het welzijnsbeleid is het scheppen van voorwaarden op het welzijnsterrein waardoor inwoners de kwaliteit van hun bestaan kunnen verhogen en waardoor bevorderd wordt dat een ieder gelijke kansen krijgt om aan het maatschappelijk leven deel te nemen.

Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat inwoners -voor zover mogelijk- zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen welzijnssituatie.

Gemeentelijk welzijnsbeleid richt zich op het kunnen handhaven en het zich kunnen ontplooiën van de inwoners voor zover dat wordt bevorderd door zorg, educatie en recreatie (inclusief sport). De gemeente heeft volledige beleidsvrijheid op het brede welzijnsterrein. De beleidsvrijheid houdt wel in dat de gemeente een verantwoordelijkheid (zorgplicht) heeft voor haar inwoners.

Bij het verlenen van subsidies is het onvermijdelijk dat welzijnsinstellingen werken binnen een kader dat de gemeente heeft ontwikkeld.

Naast de eerder genoemde doelstelling zijn er ook twaalf algemene uitgangspunten. Bij de uitgangspunten zijn ook prioriteiten gesteld voor activiteiten en voorzieningen. Deze staan in het Welzijnsprogramma. Activiteiten en voorzieningen die het opheffen van (maatschappelijke) achterstandssituaties tot doel hebben of als basisvoorzieningen kunnen worden aangemerkt, krijgen de hoogste prioriteit. Een basisvoorziening is een onmisbare voorziening in de gemeente waarvan het wegvallen tot maatschappelijk onaanvaardbare situaties zou leiden.

In het jaarlijkse welzijnsprogramma staat aan wie subsidie wordt verleend. Het opstellen van dit programma gebeurt op basis van de Subsidieverordening Welzijn De Bilt 2003. Naast subsidies bevat het programma ook beleidsontwikkelingen en beleidsregels waaronder bijzonderheden over subsidiemaatstaven.

Het welzijnsprogramma omvat het brede welzijnsterrein (zorg, educatie en recreatie) en kan als een gedetailleerde uitwerking worden gezien van de gemeentebegroting. Via een begrotingswijziging worden de (actuele) subsidiebedragen uit het welzijnsprogramma doorgevoerd in de gemeentebegroting.

Nieuwe subsidieregelingen vanaf 2006

Vanaf 2006 zijn er twee nieuwe subsidieverordeningen. Op 15 december 2005 heeft de gemeenteraad de Subsidieverordening stimulering sociaal en cultureel leven De Bilt 2006 en de Subsidieverordening bijzondere educatieve activiteiten voor scholen De Bilt 2006 vastgesteld. Het gaat hier om twee deelverordeningen van de Subsidieverordening welzijn De Bilt 2003. De nieuwe subsidieregelingen zijn bedoeld om maatschappelijke, culturele en educatieve activiteiten te stimuleren door middel van stimuleringsubsidies voor projecten, experimenten e.d..

Subsidies 2009

Voor een specificatie van de in 2008 te verlenen subsidies wordt verwezen naar het Welzijnsprogramma 2009. De verwachting is dat uw raad het welzijnsprogramma in november vaststelt.

Het verlenen van welzijnssubsidies raakt diverse programma's in de Programmabegroting 2009. In de begroting zijn hiervoor de volgende ramingen opgenomen.

Subsidies in kader Welzijnsprogramma

	Begroot
PROGRAMMA 1 - Bestuurlijke aangelegenheden	
Relatie burger en bestuur (m.b.t. jumelages)	11.576
PROGRAMMA 4 - Economische zaken	
Mediazaken (m.b.t. lokale omroep)	10.110
PROGRAMMA 8 - Beheer openbare ruimte	
Natuurbescherming (m.b.t. landschapsbeheer)	1.770
PROGRAMMA 12 - Jeugdzaken	
Jeugd- en jongerenwerk	221.197
Peuterspeelzaalwerk	229.614
PROGRAMMA 13 - Maatschappelijke ondersteuning	
Emancipatie (m.b.t. bewustwordingsprojecten en minderheden)	91.673
Maatschappelijk werk	469.152
Opvang asielzoekers (m.b.t. vluchtelingenwerk en noodopvang)	102.455
Algemene welzijnstaken (m.b.t. vrijwilligerswerk)	4.398
Stimulering sociaal cultureel leven (projectsubsidies)	72.500
Ouderenwerk	443.529
WMO voorziening gehandicapten (m.b.t. gehandicaptenplatform)	5.360
PROGRAMMA 14 - Werk en inkomen	
Bijstandsverlening (m.b.t. cliëntenraad sociale zaken)	6.193
PROGRAMMA 15 - Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden	
Openbaar bibliotheekwerk	1.060.290
Muziekonderwijs (m.b.t. muziekschool en werkschuit)	807.636
Bijzondere educatieve activiteiten scholen (projectsubsidies)	40.000
Kunstbeoefening en –bevordering	40.502
Recreatievoorzieningen (GRATIS)	7.374
Dorpshuizen westbroek en hollandsche rading	23.562
H.F. Witte centrum	39.115
Recreatieve verenigingen	9.811
(Overig) club- en buurtwerk	440.211
PROGRAMMA 16 - Sport en sportaccommodaties	
Sportaccommodaties	151.586
Bevordering sportdeelname	183.131
Algemene dekkingsmiddelen	
Incidentele welzijnssubsidies	18.584
Stelpost welzijnsprogramma	187.283
TOTAAL	4.678.792

De stelpost welzijnsprogramma in de begroting is bestemd voor te verwachten loon- en prijsstijgingen bij de welzijnstellingen. Zodra meer bekend is over de CAO's wordt deze stelpost verdeeld. Overige prijsstijgingen zijn al in de ramingen verwerkt.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Een belangrijke ontwikkeling op het welzijnsterrein is de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) die op 1 januari 2007 in werking is getreden. De WMO is in de plaats gekomen van de Wet Voorzieningen Gehandicapten (WVG) en de Welzijnswet. Ook zijn er enkele onderdelen van de Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten (AWBZ) in ondergebracht. Het zorgaspect is een belangrijk onderdeel van de WMO. Toch is de WMO geen zorgwet maar een participatiewet. Doelstelling van de wet is immers dat 'iedereen' meedoet. Het onderdeel welzijn is van wezenlijk belang voor het welslagen van de WMO. De regering heeft negen prestatievelden aangegeven waarop de gemeente beleid moet voeren (moet presteren). Zie hiervoor het Welzijnsprogramma 2009.

De prestatievelden zijn op zich niet nieuw en de gemeente voert op veel van deze terreinen al beleid uit. Voorbeelden zijn de ondersteuning van jeugdigen, ouderen en gehandicapten; het bevorderen van de sociale samenhang en het ondersteunen van de mantelzorgers. De manier waarop de gemeente invulling aan deze beleidsterreinen geeft, is te vinden in het welzijnsprogramma. Overigens zijn niet alle beleidsterreinen van de WMO in het welzijnsprogramma opgenomen. Zo valt het verlenen van voorzieningen aan mensen met een beperking buiten het welzijnsprogramma. Dit is geregeld in een aparte verordening, de Verordening verstrekking individuele voorzieningen. Ook de maatschappelijke opvang (bijvoorbeeld vrouwenopvang), het bevorderen van de openbare geestelijke gezondheidszorg en de verslavingszorg zijn (nog) niet in het welzijnsprogramma opgenomen omdat deze prestatievelden vooral een taak zijn van de centrumgemeenten Utrecht en Amersfoort.

Vanaf 2007 ontvangt gemeente De Bilt via het gemeentefonds ook gelden voor het overnemen van subsidieregelingen die zijn overgekomen vanuit de AWBZ. Het gaat daarbij om de oude subsidieregelingen Diensten bij wonen met zorg, Coördinatie vrijwillige thuiszorg en mantelzorg (CVTM), Collectieve preventie geestelijke gezondheid, Zorgvernieuwingsprojecten geestelijke gezondheidszorg en Advies en training. Bij wijze van overgangsmaatregel was in het Welzijnsprogramma 2008 nog een apart hoofdstuk over de WMO-subsidies opgenomen.

Toekomstig welzijnsbeleid (inclusief sport)

Van welzijnsinstellingen mag worden verwacht dat zij regelmatig inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen. Veranderende behoeften van burgers, nieuwe wet- en regelgeving en de (beperkte) financiële mogelijkheden vragen aan alle betrokkenen om actief met de ontwikkelingen om te gaan. Toekomstig welzijnsbeleid kan en mag niet los worden gezien van andere gemeentelijke speerpunten zoals het dorps- en wijkgericht werken, de leefbaarheid in de kleine kernen en de eerdergenoemde WMO.

Begin 2007 is bijvoorbeeld het Innovatieproject wonen, welzijn en zorg van start gegaan met pilots in De Bilt-West en Maartensdijk. Dit in het kader van de WMO. De pilots lopen tot en met medio 2009. Aan het begin van 2009 vindt er een evaluatie van het innovatieproject plaats. De uitkomsten van het project zullen mede bepalend zijn voor de gesubsidieerde activiteiten vanaf 2010. In 2008 is de (integrale) WMO beleidsnotitie "De Biltse kleur, kansen voor de wijken en de dorpen" opgesteld waarin de ontwikkellijnen voor het brede welzijn voor de komende jaren zijn vastgelegd. Al vervolg hierop komen er (jaarlijkse) uitvoeringsprogramma's met concrete activiteiten, subsidiecriteria e.d.

Een andere ontwikkeling is het realiseren van een cultuurhuis in 2011/2012 waarin o.a. de Biltse Muziekschool, De Werkschuit en de Openbare Bibliotheek komen.

Ontwikkelingen zoals hierboven geschetst, hebben duidelijke gevolgen voor de subsidieverlening. Dit zal zich ook uiten in afspraken die we met instellingen maken over de te 'leveren' activiteiten en prestaties in ruil voor subsidie.

4 FINANCIËLE BEGROTING

4.1 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

In onderstaand overzicht zijn de ramingen van de baten en lasten per programma opgenomen. In paragraaf 4.4 geven we in een apart overzicht per programma aan welk bedrag binnen het programma incidenteel voorkomt.

PROGRAMMABEGROTING 2009-2012

Overzicht van baten en lasten per programma

	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Bestuurlijke aangelegenheden	-3.909.885	-5.059.712	-5.108.266	-5.660.426	-5.650.426	-5.650.426	-5.650.426
Lasten	4.000.197	5.059.712	5.108.266	5.660.426	5.650.426	5.650.426	5.650.426
Baten	90.312	0	0	0	0	0	0
Dienstverlening	-767.941	-616.871	-616.871	-498.328	-504.206	-528.082	-467.959
Lasten	1.277.352	1.148.800	1.148.800	1.027.212	1.033.090	1.056.966	996.843
Baten	509.411	531.929	531.929	528.884	528.884	528.884	528.884
Openbare veiligheid	-2.494.401	-3.138.738	-3.053.362	-3.371.711	-3.527.646	-3.472.076	-3.442.725
Lasten	2.507.838	3.198.588	3.145.512	3.426.661	3.582.596	3.527.026	3.497.675
Baten	13.437	59.850	92.150	54.950	54.950	54.950	54.950
Economische zaken	-116.772	-51.269	-76.504	-96.524	-56.060	-55.559	-55.310
Lasten	146.261	72.676	97.911	117.931	77.467	76.966	76.717
Baten	29.489	21.407	21.407	21.407	21.407	21.407	21.407
Verkeer en bereikbaarheid	-873.821	-820.867	-1.022.867	-663.866	-612.404	-569.020	-568.836
Lasten	885.799	832.875	1.034.875	675.874	624.412	581.028	580.844
Baten	11.978	12.008	12.008	12.008	12.008	12.008	12.008
Ruimtelijke ordening	-1.627.519	-1.460.760	-1.704.320	-1.565.560	-1.565.561	-1.565.661	-1.565.560
Lasten	2.404.138	10.437.738	11.684.582	7.463.967	10.950.781	3.366.130	2.467.592
Baten	776.619	8.976.978	9.980.262	5.898.407	9.385.220	1.800.569	902.032
Volkshuisvesting	-1.172.952	-980.444	-1.048.798	-886.918	-1.011.179	-964.095	-943.225
Lasten	2.917.348	2.819.980	2.900.954	2.832.488	2.757.907	2.696.997	2.676.127
Baten	1.744.396	1.839.536	1.852.156	1.945.570	1.746.728	1.732.902	1.732.902
Beheer openbare ruimte	-7.280.270	-7.376.018	-7.399.750	-7.953.200	-7.858.557	-7.818.706	-7.827.280
Lasten	7.859.001	8.016.716	8.127.598	8.503.325	8.408.682	8.368.831	8.377.405
Baten	578.731	640.698	727.848	550.125	550.125	550.125	550.125
Milieu	-1.131.358	-847.604	-845.535	-1.157.061	-1.148.648	-1.097.520	-1.002.391
Lasten	5.871.040	5.866.930	5.851.660	5.824.870	5.880.648	5.826.469	5.727.953
Baten	4.739.682	5.019.326	5.006.125	4.667.809	4.732.000	4.728.949	4.725.562
Watertaken	-1.094.311	-572.018	-521.239	-148.079	0	0	0
Lasten	4.252.444	4.131.581	4.080.832	4.061.912	4.201.620	4.341.195	4.484.589
Baten	3.158.133	3.559.563	3.559.563	3.913.833	4.201.620	4.341.195	4.484.589
Onderwijs	-4.898.969	-5.269.007	-4.896.204	-5.362.113	-5.565.662	-5.769.205	-5.687.201
Lasten	5.034.037	5.435.137	5.086.410	5.547.087	5.741.293	5.944.836	5.862.832
Baten	135.068	166.130	190.206	184.974	175.631	175.631	175.631
Jeugd	-881.517	-940.089	-1.138.781	-907.148	-915.045	-863.187	-1.087.367
Lasten	1.395.522	1.435.507	1.691.988	1.564.405	1.627.017	1.637.537	1.564.885
Baten	514.005	495.418	553.207	657.257	711.972	774.350	477.518
Maatschappelijke ondersteuning	-8.294.638	-8.514.042	-8.804.627	-8.904.792	-8.808.956	-8.808.924	-8.800.490

Lasten	8.434.353	9.466.220	9.788.805	9.685.580	9.589.744	9.589.712	9.581.278
Baten	139.715	952.178	984.178	780.788	780.788	780.788	780.788
Werk en inkomen	-2.286.165	-2.590.070	-2.634.249	-2.689.181	-2.649.001	-2.619.733	-2.619.733
Lasten	9.296.207	9.056.034	11.118.008	10.680.822	10.640.642	10.611.374	10.611.374
Baten	7.010.042	6.465.964	8.483.759	7.991.641	7.991.641	7.991.641	7.991.641
Kunst, cultuur en cultuurhist.waarden	-3.039.278	-3.372.379	-3.392.823	-3.752.590	-3.735.017	-3.729.564	-3.575.026
Lasten	3.392.764	3.709.310	3.781.754	4.077.020	4.059.447	4.053.994	3.899.456
Baten	353.486	336.931	388.931	324.430	324.430	324.430	324.430
Sport en sport- accommodaties	-2.377.282	-2.652.216	-2.438.159	-2.719.083	-2.693.145	-2.678.425	-2.660.804
Lasten	3.450.309	3.832.497	3.658.735	4.004.130	3.934.997	3.920.277	3.852.676
Baten	1.073.027	1.180.281	1.220.576	1.285.047	1.241.852	1.241.852	1.191.872
SUBTOTAAL PROGRAMMA'S	-42.247.079	-44.262.104	-44.702.355	-46.326.580	-46.311.513	-46.190.083	-45.954.333

Algemene dekkingsmiddelen en post onvoorzien

	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Lokale heffingen	8.242.217	7.976.445	7.976.445	8.218.242	8.218.242	8.218.242	8.218.242
Algemene uitkeringen	27.478.480	29.731.023	29.819.603	34.059.416	34.580.229	34.577.032	35.034.871
Dividend	2.630.703	786.153	694.099	866.533	868.528	698.573	700.568
Saldo financieringsfunctie	546.263	753.844	919.736	755.841	1.227.461	1.317.388	1.109.869
Saldo compensabele BTW	851.492	972.699	972.699	1.011.213	993.353	993.353	993.353
Overige algemene dekkingsmiddelen	1.230.937	2.810.505	2.829.035	2.125.131	1.825.484	1.730.816	1.795.363
Onvoorzien	-205.000	-205.000	-133.855	-205.000	-205.000	-205.000	-205.000
SUBTOTAAL ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	40.775.092	42.825.669	43.077.762	46.831.376	47.508.297	47.330.404	47.647.266
RESULTAAT VÓÓR BESTEMMING	-1.471.987	-1.436.435	-1.624.593	504.796	1.196.784	1.140.321	1.692.933

Reservemutaties

	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Vrije reserve	-1.955.109	200.000	-1.023.309	50.000			
Bovenwijkse voorzieningen	660.000		1.253.689				
Rente egalisereserve			500.000				
Egalisereserve riolering	794.312	572.018	521.269	148.079			
Egalisereserve sport			-505.000	39.421	39.421	39.421	39.421
Onderwijsleerpakket gymnastieklokalen	-4.540	-2.245	-2.245	-1.859	-1937	-2016	-2095
Meerjarig prev.onderhoud gymlokalen	-22.603	-18.300	80.903	-18.429	-18.559	-18.689	-18.689
Onderwijshuisvesting	127.241	114.510	-340.567	-285.560	-232.666	-400.499	-540.621
Risicoreserve							
Ombuigingsoperatie		200.000	200.000				
Grondbedrijf		22.060	704.569	21.560	20.560	20.560	20.560
Achterblijvende locaties Larenstein							
Herinrichting sportpark Weltevreden		122.000	122000	122.000	122.000	122.000	122.000
WVG/WMO	187.779		116.000				
Afkoopsommen onderhoud graven							
Invoering BTW-compensatiefonds	600.000	300.000	300.000	300.000	300.000	286.316	
Milieutaken	81.350	81.350	81.350	81.350	35.230		
Afkoopsommen onderhoud graven							
Onrendabele gasaansluitingen							
Afrondende nieuwbouw gemeentehuis	60.000	67.616	67.616	67.616	67.616	67.616	67.616
Kunstvoorwerpen	-7.014	-7.014	-7.014	-7.014	-7.014	-7.014	-7.014
Zak.rechtsvergoedingen investeringen							
bejaardenalarmeringssysteem							
Monumentensubsidies							
Bestemming resultaat doorschuivingen			1.484.217				
Dienst cent. accomm. De Vierstee							
Dienst accomm.De Groene Daan							
Asielzoekers							
Kunsteducatie	4.538	2.343	2.343				
Exploitatietekorten woonwagens							
SUBTOTAL MUTATIES RESERVES	525.954	1.654.338	3.555.821	517.164	324.651	107.695	-318.822
RESULTAAT NA BESTEMMING	-946.033	217.933	1.931.228	1.021.960	1.521.435	1.248.016	1.374.111

4.2 TOELICHTING OP DE VERSCHILLEN MET BEGROTING 2008

Algemeen

In de diverse programma's zijn aanmerkelijke verschillen zichtbaar ten opzichte van de begroting 2008. De verschillen zijn vaak terug te leiden tot wijzigingen in de toerekening van kosten aan de verschillende programma's. De afdelingskosten stijgen mede door de hogere salariskosten voor 2009. Ook hebben de geraamde bedragen voor speerpunten en nieuw beleid, en de vrijvallende kapitaallasten in de meerjarenbegroting een versturende werking op de vergelijkbaarheid.

Hieronder volgen per programma de belangrijkste veranderingen.

Programma 1 – Bestuurlijke aangelegenheden

De ramingen 2009 zijn verhoogd t.o.v. het budget 2008 na wijziging met € 540.000. Dit is een gevolg van een vermeerdering van de personeelskosten. Hieraan ligt ten grondslag dat de formatie van de afdeling Beheer- en Management Ondersteuning (BMO) wordt uitgebreid als gevolg van een interne verschuiving van formatieplaatsen tussen de diverse programma's en een intensivering met klantcontacten. Tevens leidt een verfijndere toerekening van de uren tot aanpassing van het budget.

Programma 2 – Dienstverlening

In oktober 2007 is het vreemdelingenloket komen te vervallen.

Sinds 2008 heeft er een verfijning van het tijdschrijven plaatsgevonden waardoor er verschuivingen zijn ontstaan tussen verschillende producten, waardoor het begrote bedrag is afgenomen.

In 2009 (Europees Parlement), 2010 (Gemeenteraad en Tweede Kamer) en 2011 (Provinciale Staten) zijn lasten voor verkiezingen opgenomen.

Programma 3 – Openbare veiligheid

Ten opzichte van de begroting 2008 na wijzigingen stijgen de ramingen van Openbare Veiligheid met € 230.000. Hieraan ligt een hogere raming van de personeelskosten van de units Brandweer en Openbare Orde en Veiligheid ten grondslag. De formatie van de brandweer is uitgebreid ten behoeve van de voorbereiding op de regionalisering van de brandweer, alsmede is de formatie van de unit Openbare Orde en Veiligheid uitgebreid met 1 FTE, ten behoeve van het aanstellen van één extra Buitengewoon Opsporings Ambtenaar.

Programma 4 – Economische zaken

Het verschil ten opzichte van de begroting 2008 kan worden verklaard door het in de Voorjaarsnota voorgenomen besluit om in 2009 een Nota te laten opstellen m.b.t. het detailhandelsbeleid, alsmede een onderzoek te laten verrichten inzake de leegstand van het Maartensplein.

Programma 5 – Verkeer en bereikbaarheid

In 2009 zijn er geen grote wijzigingen ten opzichte van 2008. 2009 is het laatste jaar waarin extra budget is toegekend voor het verbeteren van de verkeersveiligheid. In 2009 wordt ook het VCP geactualiseerd, in de voorjaarsnota 2008 is hiervoor extra budget beschikbaar gesteld. Op basis van het geactualiseerd VCP wordt het programma voor de jaren na 2009 opgesteld.

De financiering van het project 'Ondertunneling spoorovergang Soestdijkseweg' is rond. Zowel het Rijk (Min. van V&W), de provincie Utrecht, het BRU, Prorail en de gemeente hebben overeenstemming bereikt over de financiering van het spoorproject. Het benodigde budget van 51 mln. wordt bij elkaar gebracht door de genoemde partijen. Het Rijk draagt 18 mln. bij, de provincie 2,25 mln., het BRU 9 mln., Prorail 15 mln., er wordt 4 mln. bespaard op het ontwerp en de overige 2,75 mln. komt uit een ander budget van het Rijk. De omliggende wegenstructuur zal worden bekostigd door de gemeente. De exacte kosten moeten nog worden bepaald, maar dit zal moeten worden bekostigd uit de grondexploitatie. Verder is er met de provincie afgesproken dat er nog andere subsidiemogelijkheden zullen worden verkend om de bijdragen mogelijk te kunnen verhogen.

Programma 6 – Ruimtelijke ordening

Voor het onderdeel structuurvisies, overige uitgaven is in 2009 (nog) geen bedrag geraamd. In 2008 was nog een bedrag opgenomen van € 227.000 (overheveling van het restant budget uit 2007). Aan de hand van de werkelijke uitgaven in 2008 zal bezien worden, of er nog een bedrag overgeheveld zal moeten worden naar 2009.

De uitgaven voor het onderdeel bestemmingsplannen zijn in 2009 € 33.120 lager geraamd dan in 2008. In 2008 is het budget incidenteel opgehoogd met € 33.120 i.v.m. het haalbaarheidsonderzoek Beukenburg.

Programma 7 – Volkshuisvesting

Aan de woningbouwvereniging zijn in het verleden geldleningen verstrekt, waarvan nog circa € 1,1 miljoen uitstaat. De laatste aflossing van deze geldleningen is voorzien in 2010. Vanwege de jaarlijkse aflossing dalen zowel de baten als de lasten.

Programma 8 – Beheer openbare ruimte

Het traject snippergroen dat in 2005 is gestart, loopt tot 2009. Verkoopopbrengsten worden in 2009 niet meer geraamd.

Met betrekking tot de reiniging openbare ruimte is in reeds in 2008 de W.A.V.E.-methode ingevoerd. Dit houdt in dat een heetwatermachine het onkruid detecteert en direct verpulvert. Het gevolg hier van is dat de stortkosten in 2009 lager € 70.000 geraamd worden (met de oude methode moest men immers het losse onkruid nog ruimen en storten) en lasten inzake uitbestede werkzaamheden met eenzelfde bedrag toenemen (wegens bediening van de machine). Daarnaast is in tegenstelling tot 2008 € 10.000 extra onder deze post opgenomen voor de bestrijding van graffiti.

Vanaf 2009 vindt tevens een structurele bezuiniging plaats ten behoeve van wijkgericht werken, groot € 100.000. Met betrekking tot programma 8 wordt aangaande deze taakstelling bezuinigd op de onderdelen beheer wegen (€ 17.000), gladheidbestrijding (€ 9.000), werkzaamheden waterwegen en sloten (€ 34.000), openbaar groen (€ 26.000) en speelvoorzieningen (€ 8.000).

Programma 9 – Milieu

De kosten aangaande inzameling en verwerking van afval werden in 2008 nog € 175.000 hoger begroot dan in 2009. Door een nieuwe aanbesteding van de A.V.U., zijn de lasten vanaf 2009 voor dit bedrag geraamd.

In 2008 is de vernieuwing van de milieustraat voorbereid. De vernieuwing is nodig vanwege veroudering van de huidige straat en gewenste verbetering van het serviceniveau. Er zijn een tweetal varianten voor de nieuwe inrichting gemaakt. Eind 2008 wordt de keuze tussen beide varianten gemaakt. In 2009 wordt de gekozen variant verder uitgewerkt en aangelegd.

De uitkomsten van de landelijke proeven met inzameling van plastic verpakkingsmateriaal, die medio 2008 zouden worden gepresenteerd, zijn vertraagd en worden nu begin 2009 verwacht. Op basis van de uitkomsten zal in 2009 een keuze voor inzamelmethode gemaakt worden. Het is de bedoeling dat deze inzameling wordt gefinancierd uit het landelijke afvalfonds, opgericht in het kader van de producentenverantwoordelijkheid, en dus budgetneutraal kan worden uitgevoerd. Maar afspraken hierover zijn nog altijd niet definitief gemaakt.

Vanwege mogelijk gebrek aan capaciteit op de begraafplaats Brandenburg in 2015 zijn in 2008 voorbereidingen getroffen voor uitbreiding. Er zijn voor het hiervoor al beschikbare terrein een aantal bureaus uitgenodigd een schetsontwerp te maken. Begin 2009 zal een keuze gemaakt worden voor één van de ontwerpen. Dit ontwerp wordt verder uitgewerkt en aangelegd. Ook op begraafplaats Westbroek ontstaan mogelijk capaciteitsproblemen in 2015. De uitbreidingsmogelijkheden worden momenteel nader in kaart gebracht. De investeringen worden terugverdiend uit de leges voor de uitgifte van graven.

Tevens zijn de uitgaven in 2009 als gevolg van het opstellen van de nota Duurzaamheid gestegen (zie: Voorjaarsnota 2008) en een hogere afname van de diensten van de Milieudienst.

Programma 10 – Watertaken

In 2008 werden voorbereidingen getroffen voor herziening en actualisatie van het GRP. In 2009 gaat dit verder voorbereid worden. In het geactualiseerd GRP, dat vanaf 2010 in zal gaan, wordt tevens ingegaan op de bredere gemeentelijke taken in het waterbeheer. In 2008 is besloten aan te sluiten bij het waterschap voor de realisering van een meetnet bij riooloverstorten, dit zal in 2009 uitgevoerd gaan worden. Ook in 2009 dienen de tarieven, om kostendekkendheid te bereiken, weer met 10% te worden verhoogd.

Programma 11 – Onderwijs

In 2008 hebben diverse investeringen plaatsgevonden, waardoor de kapitaalslasten in 2009 met € 104.810 zijn toegenomen.

Voor wensen nieuw beleid is een bedrag van € 25.000 opgenomen. Het betreft een haalbaarheidsonderzoek voor de herontwikkeling van het scholeneiland Maartensdijk.

Voor het onderwijsachterstandenbeleid is de rijksbijdrage omhoog gegaan met € 14.103.

Programma 12 - Jeugd

In 2008 hebben diverse investeringen plaatsgevonden, waardoor de kapitaalslasten met € 42.733 zijn toegenomen.

In de voorjaarsnota is reeds melding gemaakt van de invoering van het elektronisch kinddossier in 2009. Voor de invoering is een bedrag opgenomen van € 53.594.

Bij het Meldpunt Jeugd en Ouders (JOC) zijn de uren van de coördinator uitgebreid. De kosten voor de uitbreiding zijn opgenomen voor een bedrag van € 30.000.

De inkomsten vanuit het Rijk betreffende Jeugd-en Jongerenwerk nemen in 2009 toe met € 160.011.

Programma 13 – Maatschappelijke ondersteuning

Alle kosten en inkomsten voor de Regeling Inburgering lopen via de Gemeente Zeist, welke als centrumgemeente fungeert.

De stichting Noodopvang wordt in 2008 opgeheven.

In de voorjaarsnota is reeds melding gemaakt dat er voor het laten functioneren van de 2 huidige wijkservicecentra en voor het realiseren van 5 nieuwe er extra geld nodig is. In de begroting van 2009 is een bedrag van € 294.000 opgenomen.

Bij de huishoudelijke zorg zullen er minder uren zorg worden verleend.. Daardoor valt ook de eigen bijdrage van cliënten lager uit. Het gaat om een bedrag van € 133.326. Steeds meer cliënten kiezen voor een Persoonsgebonden budget (PGB).

Programma 14 – Werk en inkomen

De rijksbijdrage voor de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is met ± € 1,9 miljoen verhoogd. De bedrag zal worden doorgestort naar de Sociale Werkvoorzieningschap in Zeist (SWZ).

Het Rijk geeft een bijdrage voor zowel het werkdeel (W-deel), alsmede voor het inkomensdeel (I-deel) van de Wet Werk en Bijstand (WWB). Het W-deel is € 225.957 hoger en het I-deel is € 604.407 lager. Beide bijdragen worden doorgestort naar de Regionale Sociale Dienst (RSD).

Voor wenselijk nieuw beleid is een bedrag van € 91.574 opgenomen. Het bedrag is bestemd voor harmonisatie van het gemeentelijke minimabeleid.

Programma 15 – Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden

Sinds 2008 heeft er een verfijning van het tijdschrijven plaatsgevonden waardoor er verschuivingen zijn ontstaan tussen verschillende producten, waardoor het begrote bedrag is toegenomen.

Voor eigenarenonderhoud van het H.F. Witte Centrum is een bedrag van € 17.608 opgenomen.

De Wet Openlucht Recreatie is in 2008 ingetrokken. In de begroting 2009 zijn daarom geen inkomsten meer opgenomen.

Programma 16 – Sport en sportaccommodaties

Sinds 2008 heeft er een verfijning van het tijdschrijven plaatsgevonden waardoor er verschuivingen zijn ontstaan tussen verschillende producten, waardoor het begrote bedrag is afgenomen.

In 2008 hebben diverse investeringen plaatsgevonden, waardoor de kapitaalslasten met € 190.885 zijn toegenomen.

Voor wenselijk nieuw beleid is aan de lastenkant een bedrag van € 62.500 opgenomen en aan de batenkant €9.250. De bedragen hebben te maken met de aanleg van een veld voor SCHC.

Door hogere inkomsten zal er in 2009 voor € 70.805 aan bezuinigingen worden gerealiseerd.

Toelichting Algemene dekkingsmiddelen

Lokale heffingen

Bij de opbrengst belastingen is voor 2009 rekening gehouden met een verhoging van 2%, dit in tegenstelling tot de trendmatige verhoging van 3,2%.

Algemene uitkeringen

De algemene uitkering uit het gemeentefonds is in de begroting opgenomen op basis van de septembercirculaire 2008 van het ministerie van Binnenlandse Zaken. Ten opzichte van 2008 (inclusief de Voorjaarsnota) neemt de algemene uitkering toe met € 3,30 miljoen. De algemene uitkering is meerjarig opgenomen tegen constante prijzen.

Dividend

In 2009 wordt de dividenduitkering nadelig beïnvloed door de economische kredietcrisis. Het te verwachten extra dividend ad € 785.000 zal niet worden uitgekeerd. Tevens is voor 2009 de verwachting uitgesproken dat 2/3 van het reguliere dividend ad € 760.000, zijnde € 520.000, zal worden uitgekeerd.

Omdat in 2010 aflossing van de bij de BNG belegde 'Bouwfonds'-gelden plaatsvindt (€ 6,9 miljoen), vervalt in 2011 de hiervoor in de begroting geraamde vergoeding (€ 537.000).

Saldo financieringsfunctie

Er is meerjarig een berekening gemaakt van de te verwachten rentekosten op basis van geactiveerde kapitaaluitgaven, de te verwachten investeringen in de komende jaren en de aflossingsverplichtingen. Door aftrek van de aan de investeringen toegerekende rentekosten van 5,25% resteert een bedrag dat ten gunste van de begroting wordt gebracht. In 2011 neemt dit voordeling saldo toe als gevolg van de te verwachten grondverkoop ad € 4,2 miljoen.

Opbrengsten grondexploitatie 2009 € 4,2mln en 2010 € 8,7mln.

Saldo compensabele BTW

In de afvalstoffenheffing en de rioolrechten mogen de kosten van de te betalen BTW worden meegenomen bij de tariefbepaling. Het hier gepresenteerde saldo is een tegenboeking van de bij de reiniging en riolering opgevoerde last. Fluctuaties treden met name op door jaarlijkse wijzigingen in de investeringsbedragen en dus de te betalen BTW.

Overige algemene dekkingsmiddelen

Het saldo van de overige algemene dekkingsmiddelen fluctueert met name als gevolg van bestedingen van het eigen vermogen en de voorzieningen. Daarnaast wordt hier het meerjarig saldo van de kostenplaatsen verantwoord.

Onvoorzien

Om onvoorziene uitgaven te kunnen doen, nemen we jaarlijks een bedrag van € 205.000 op in de begroting. De post dient voor incidentele aanvulling van bestaande en/of nieuwe posten als de raad in de loop van het begrotingsjaar hiertoe besluit op basis van de criteria onvoorzien, onontkoombaar en onuitstelbaar.

4.3 FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

Het financieel beleid voor de jaren 2009 en verder is onveranderd gericht op het streven naar een gezonde financiële huishouding. Vanaf 2008 is gestart met het vernieuwen van de planning- en controlcyclus. Hierbij is het verder doorontwikkelen van de programmabegroting een belangrijk issue om de kaderstellende rol van uw gemeenteraad te versterken.

In de Voorjaarsnota is er rekening mee gehouden dat de onroerende zaakbelasting behalve een trendmatige aanpassing niet zal worden verhoogd. Na vaststelling van de Voorjaarsnota 2008 zijn de verwachte inflatiecijfers door het Centraal Plan Bureau (CPB) naar boven aangepast. Een trendmatige verhoging van de tarieven komt derhalve uit op 3,2%. Voor de begroting 2009 De Bilt is echter uitgegaan van 2%. Daarnaast is er rekening mee gehouden dat de tarieven afvalstoffen en riolering op termijn kostendekkend zijn.

Na vaststelling van de Voorjaarsnota 2008 zijn er nog diverse voorstellen geweest die structurele doorwerking opleverden voor de begroting 2009 en verder.

Het gezond maken van de financiële huishouding heeft nog steeds de hoogste prioriteit. Doelstelling is een sluitende begroting 2009 op basis van een reële inschatting van inkomsten en uitgaven.

Uitgangspunten opstellen begroting

Bij het opstellen van de begroting 2009 is een aantal uitgangspunten gehanteerd.

Lokale heffingen

Om te komen tot kostendekkende tarieven voor de rioolrechten volgens plan zouden de tarieven t/m 2010 jaarlijks met 10% stijgen. Uit nadere berekening blijkt dat de kostendekkendheid in 2009 wordt bereikt. De tarieven voor de afvalstoffenheffing hoeven voor een 100% kostendekkendheid niet te worden verhoogd ten opzichte van 2008.

Voor de opbrengst onroerende zaakbelasting is in de begroting rekening gehouden met een trendmatige verhoging van 2%.

Salariëring

In de begroting is rekening gehouden met een te verwachte salarisstijging van ruim 4%. De totale salariskosten van de formatie is geraamd op het maximum van de salarisschalen.

Prijscompensatie

Bij het opstellen van het Welzijnsprogramma 2009 is voor de te verstrekken subsidies rekening gehouden met een prijscompensatie van 1,61% (prijsindex 2007). Voor nog te verwachten salarisstijgingen is in de begroting een stelpost opgenomen.

Investeringen en rente

Bij de bepaling van de kapitaallasten is rekening gehouden met de voorgenomen investeringen 2009-2012. De aan investeringen toegerekende rente bedraagt 5,25%.

Meerjarenraming tegen constante prijzen

De meerjarenraming wordt opgesteld in constante prijzen. De ramingen (zowel de baten als de lasten) houden we constant op het prijsniveau 2008 (met uitzondering van de energie/brandstofkosten). Een meerjarenraming met constante prijzen vergroot de transparantie. De meerjarige ontwikkelingen van de baten en lasten zijn in dat geval beter te onderkennen.

Ontwikkeling algemene uitkering

De belangrijkste factor voor de ontwikkeling van het gemeentefonds is het accres. Dat accres ziet er volgens de meest actuele stand gunstig uit voor 2009. In 2009 is het accres 435 miljoen euro hoger dan bij de meicirculaire geraamd, in 2010 en 2011 ligt het iets lager.

Het gemeentefonds groeit of krimpt met de ontwikkeling van de netto gecorrigeerde rijksuitgaven. Mede door het aanzienlijke pakket aan investeringen nemen de rijksuitgaven de komende kabinetsperiode toe, het kabinet investeert daarbij bijvoorbeeld fors in duurzame ontwikkeling. De relatief hoge uitgaven in de jaren 2008 en 2009 hangen onder andere samen met investeringen op het gebied van infrastructuur en onderwijs. Over de gehele kabinetsperiode laten de accessen in het begin een stijging zien van 7,445% naar 8,28% in respectievelijk 2008 en 2009, om vervolgens af te vlakken tot 1,16% in 2011. Dit is in lijn met de maatschappelijke investeringen in de samenleving door het kabinet, waarvan het zwaartepunt aan het begin van de regeerperiode ligt.

De stijging kent velerlei oorzaken en hangt onder andere samen met loon- en prijsontwikkelingen, verhoogde rentebaten, een kasschuif bij WWI en de afkoop van de specifieke uitkeringen Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) en de regeling Huisvesting Onderwijs (HVG)

De septembercirculaire is het onderliggend document van de Algemene Uitkering voor de begroting van 2009 van De Bilt. De uitkering die wordt ontvangen door de gemeente De Bilt stijgt fors in 2009 naar ruim 34 miljoen euro tot 35 miljoen in 2011.

Ontwikkeling algemene uitkering

	2009	2010	2011	2012
Septembercirculaire 2008	34.079.862	34.600.675	34.597.478	35.055.317
Raming Voorjaarsnota 2008	30.781.242	31.031.242	31.113.225	31.113.225
POSITIEF BEGROTINGSEFFECT	3.298.620	3.569.433	3.484.253	3.942.092

4.4 OVERIGE FINANCIËLE TOELICHTINGEN INCLUSIEF INVESTERINGSPLAN

Incidentele baten en lasten

Onderstaand overzicht geeft inzicht in incidentele baten en lasten. De raming hiervan is relevant voor het beoordelen van de financiële positie en de meerjarenraming.

Incidentele baten en lasten begroting 2009

	2009	2010	2011	2012
PROGRAMMA 1 – BESTUURLIJKE AANGELEGENHEDEN				
Klanttevredenheidsonderzoek / Burgerpeiling		10.000		
PROGRAMMA 2 - DIENSTVERLENING				
Lijkbezorging		6.000		
Verkiezingen	30.000	30.000	60.000	
PROGRAMMA 3 – OPENBARE VEILIGHEID				
Buurtbemiddeling	40.000			
PROGRAMMA 5 – VERKEER EN BEREIKBAARHEID				
Verkeersbeleid	100.000			
PROGRAMMA 7 - VOLKSHUISVESTING				
Rentevergoeding leningen woningbouwvereniging	-41.478	-13.826		
Kapitaallasten leningen woningbouwvereniging	59.559	29.779		
PROGRAMMA 8- BEHEER OPENBARE RUIMTE				
Handboek inrichting openbare ruimte	30.000			
PROGRAMMA 9 - MILIEU				
ISV-gelden bodem	-404.398	-75.207		
Storting in voorziening ISV-gelden bodem	404.398	75.207		
PROGRAMMA 11 - ONDERWIJS				
Bruidsschatregeling	5.041			
PROGRAMMA 12- JEUGD				
Zorgstructuur 0-19 jarigen rijks gelden	179.739	234.454	296.832	0
Storting in voorziening	90.793	145.508	207.886	-58.946
PROGRAMMA 13 – MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING				
WMO pilot	50.000			
PROGRAMMA 15 - KUNST, CULTUUR EN CULTUURHISTORISCHE WAARDEN				
Extra subsidie bibliotheek	50.000	100.000	100.000	100.000
Culturele evenementen	8.500			
PROGRAMMA 16 – SPORT EN SPORTACCOMMODATIES				
Rijksbijdrage breedtesport	-49.500			
Subsidiëring breedtesport	49.500			
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN				
Onttrekking vrije reserve WMO pilot	-50.000			
Onttrekking reserve milieutaken	-81.350	-35.230		
TOTAAL INCIDENTELE BATEN EN LASTEN	470.804	506.685	664.718	41.054

Te realiseren ombuigingen begroting 2009

	2009	2010	2011	2012
PROGRAMMA 7 - VOLKSHUISVESTING				
Beheer woonwagens door SSW	6.000	6.000	6.000	6.000
	6.000	6.000	6.000	6.000
PROGRAMMA 15 - KUNST, CULTUUR EN CULTUURHISTORISCHE WAARDEN				
De Werkschuit	0	0	0	0
Muziekschool	0	0	0	100.000
	0	0	0	100.000
PROGRAMMA 16 - SPORT EN SPORTACCOMMODATIES				
Zwembad	21.000	21.000	21.000	21.000
Sport/sportterreinen	13.500	13.500	13.500	13.500
Tennisbanen	22.108	22.108	22.108	22.108
Sporthallen/gymlokalen	25.695	32.000	32.000	32.000
	82.303	88.608	88.608	88.608
ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN				
Outsourcing	50.000	50.000	50.000	50.000
Deregulering	50.000	50.000	50.000	50.000
Privatisering	50.000	50.000	50.000	50.000
Milieueducatie	27.000	27.000	27.000	27.000
	177.000	177.000	177.000	177.000
TOTAAL TE REALISEREN OMBUIGINGEN	265.303	271.608	271.608	371.608

Ontwikkeling eigen vermogen

De door het college voorgestelde meerjarenbegroting leidt tot een verandering in de verwachte ontwikkeling van het eigen vermogen. In onderstaand overzicht is de verwachte ontwikkeling van het eigen vermogen naar huidig inzicht opgenomen. Ten opzichte van de bij de jaarrekening 2007 gepresenteerde cijfers daalt het eigen vermogen ultimo 2012 met € 1,5 miljoen.

Ontwikkeling eigen vermogen per ultimo jaar (bedragen x € 1.000)

	Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Vrije reserve	6.532	7.221	7.555	7.555	7.505	7.505	7.505
Bovenwijkse voorziening	1.857		604	604	604	604	604
Risicoreserve	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400	12.400
Rekeningresultaat	702						
Egalisatiereserves	1.925	1.301	1.909	1.909	1.682	1.642	1.603
Bestemmingsreserves onderwijs	4.543	4.112	4.805	4.805	5.364	5.784	6.346
Overige bestemmingsreserves	7.832	8.375	7.654	7.654	6.530	6.040	5.837
Stille reserve	1.800	1.800	1.800	3.200	3.200	3.200	3.200
TOTAAL RESERVES	37.591	35.209	36.727	38.127	37.285	37.175	37.495

Voorzieningen

De werkelijke bestedingen worden rechtstreeks ten laste van de voorzieningen gebracht. Hierbij zijn de onderliggende beheerplannen het uitgangspunt voor de bestedingen. Bij het actualiseren van de beheerplannen dienen deze berekeningen als grondslag voor de jaarlijks toe te voegen bedragen.

Bij de aanwezige voorzieningen waarin door derden beklemde middelen worden aangehouden, is verondersteld dat deze in de komende jaren voor een groot deel worden besteed. Voor een aantal van deze voorzieningen is de werkelijke aanwending moeilijk aan te geven, omdat besteding hiervan niet aan een bepaalde eindtermijn gebonden is en ook toevoegingen nog plaats kunnen vinden.

Voorzieningen per ultimo jaar (bedragen x € 1.000)

	Begroting 2007	Begroting 2008	Begroting na wijziging 2008	Begroting 2009	Begroting 2010	Begroting 2011	Begroting 2012
Voor bestaande risico's	5.544	4.511	4.178	3.195	2.274	1.521	1.029
Voor (onderhouds)egalisatie	3.332	3.174	2.745	2.682	1.691	2.129	2.901
Voor door derden beklemde middelen	4.193	3.654	3.047	2.489	1.444	1.444	1.444
Dubieuze debiteuren		1.111	1.111	1.111	1.111	1.111	1.111
Grondbedrijf	1.500	0	0	0	0	0	0
TOTAAL VOORZIENINGEN	14.569	12.450	11.081	9.477	6.520	6.205	6.485

Onder de voorzieningen voor bestaande risico's bevindt zich onder andere de voorziening om de lasten die voortvloeien uit de reorganisatie af te dekken. Jaarlijks vinden hier beschikkingen over plaats totdat deze eind 2013 volledig uitgeput is.

Investerings 2009 - 2012

In het meerjarig perspectief van de begroting 2009 is rekening gehouden met een reeks van investeringen. Deze investeringen vloeien deels voort uit de verschillende beheerplannen, deels zijn deze kredieten al in een eerder stadium door uw raad beschikbaar gesteld bij vaststelling van de begroting 2008 en de Voorjaarsnota 2008. Het overzicht van de kredieten is aangepast aan de laatst bekende plannings. Voor de bij de brandweer in gebruik zijnde voertuigen en overige middelen is een nieuw beheerplan in ontwikkeling. De hierin opgenomen vervangingsinvesteringen zijn – in afwachting van vaststelling hiervan – nog niet in onderstaand overzicht verwerkt.

Investerings 2009 – 2012

	2009	2010	2011	2012
PROGRAMMA 3 - OPENBARE VEILIGHEID				
Beheerplan brandweer	96.000	39.000		
Bevelvoerdersondersteuningssystemen	100.000			
Aanvulling tankautospuut 612	20.000			
Warmtebeeldcamera's	78.000			
PROGRAMMA 5 – VERKEER EN BEREIKBAARHEID				
Uitbreiding fietsenstalling station Bilthoven	35.000			
PROGRAMMA 6 – RUIMTELIJKE ORDENING				
Bedrijvenpark Larenstein	1.604.000	-8059.000	878.000	
Voormalige gemeentewerf Maartensdijk	8.000			
Voormalig sportpark Brandenburg	410.000			
PROGRAMMA 8 – BEHEER OPENBARE RUIMTE				
Beheerplan wegen*	1.060.000	1.100.000	500.000	200.000
Beheerplan tractie	30.000	175.000	229.000	568.000
PROGRAMMA 9 – MILIEU				
Uitbreiding capaciteit begraafplaatsen	140.000			
Vernieuwing milieustraat Weltevreden	365.000			
PROGRAMMA 10 – WATERTAKEN				
Beheerplan riolering	1.395.000	1.301.000	1.301.000	1.301.000
PROGRAMMA 11 - ONDERWIJS				
Integraal Huisvestings Plan	1.078.000	4.625.000	219.000	
PROGRAMMA 12 – JEUGD				
Nieuwbouw Weltevreden 4	350.000			
PROGRAMMA 13 – MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING				
Investering 5 wijkcentra	45.000			
PROGRAMMA 16 – SPORT EN SPORTACCOMMODATIES				
Investerings zwembad Brandenburg	128.600			
Beheerplan gemeentelijke sportparken	250.000	250.000	250.000	250.000
KOSTENPLAATSEN				
Beheerplan automatisering	1.146.500	790.000	577.500	
TOTAAL INVESTERINGEN	8.339.100	221.000	3.954.500	2.319.000

* Maatschappelijk nut

BIJLAGEN

BIJLAGE 1 SAMENSTELLING BESTUUR

Samenstelling Gemeenteraad van de gemeente De Bilt

De gemeenteraad van De Bilt heeft 27 zetels te verdelen en bestaat sinds de verkiezingen van 2006 uit de volgende partijen (op volgorde van grootte):

- *Namens GroenLinks / Partij van de Arbeid*
Drs. A.A. de Boer, C.M. Brenk-Van Barneveld, A.V.W. van Ditzhuijzen, A. Houwer, C.M. van der Mast, W.J. Mastop, D.H. Schmalschläger
- *Namens de Volkspartij voor Vrijheid en Democratie (VVD)*
P.H. Boos, E.J. Bruinse-Cox, dr. A. Doedens, J.L. van Hulst-Mazirel, J.W. Los, Jhr. ing. C.F.C.T.M. van Nispen tot Sevenaer
- *Namens het Christen Democratisch Appel (CDA)*
C.E. Beringen, D. Boer, J.H. van den Broek, P.C. van Maaren
- *Namens Democraten 66 (D66)*
J.G. van Heertum, L. Kersten, F.A.Poot, dr. R.A. Woutersen
- *Namens de Socialistische Partij (SP)*
E. van Buren, M.W. Maarsen, drs. A.M.C. Mineur
- *Namens het Bilts Belang*
Drs. E. Rost van Tonningen
- *Namens de ChristenUnie*
N. Jansen.
- *Namens de Staatkundige Gereformeerde Partij (SGP)*
J.F. Slootweg

Griffier

mr. drs. J.L. van Berkel-Vissers

Samenstelling College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente De Bilt

- *De heer A.J. Gerritsen (burgemeester)*
Portefeuille: Openbare orde en veiligheid, brandweer, intergemeentelijke samenwerking, internationalisering en ontwikkelingsbeleid, juridische zaken, economische zaken
- *De heer drs. H.P. Mittendorff (wethouder, loco-burgemeester) Partij van de Arbeid/GroenLinks*
Portefeuille: Onderwijs, jeugdzaken, welzijn en zorg, werk en inkomen, maatschappelijke ondersteuning, kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden, sport en sportaccommodaties
- *De heer drs. A.J. Ditewig (wethouder, 2^e loco-burgemeester) VVD*
Portefeuille: Beheer openbare ruimte, verkeer en bereikbaarheid, ruimtelijke ordening, volkshuisvesting, milieu, watertaken
- *De heer E.Th. Kamminga (wethouder, 3^e loco-burgemeester) D66*
Portefeuille: Bestuurlijke aangelegenheden, burgerzaken, woonwagenzaken, project deregulering, P&O, financiën en automatisering, gemeentelijke eigendommen

Gemeentesecretaris

drs. R.A.K. Huijbregts

BIJLAGE 2 KERNGEGEVENS

	Werkelijk 1-1-2006	Werkelijk 1-1-2007	Werkelijk 1-1-2008	Begroot 1-1-2009
A. Sociale structuur				
Aantal inwoners	42.039	42.016	41.998	42.025
Waarvan 0-19 jaar	10.307	10.306	10.272	10.271
Waarvan 20-64 jaar	23.467	23.367	23.112	23.244
Waarvan 65 jaar en ouder	8.265	8.364	8.614	8.510
Aantal periodieke uitkeringsontvangers	2.273	2.307	1.985	1.939
Waarvan op grond van: WAZ en WWB	442	502	404	327
Waarvan op grond van: WAO	1.510	1.712	1.560	1.240
Waarvan: overige uitkeringsontvangers	309	76	370	264
Waarvan op grond van: IOAZ en IOAW	12	17	6	8
Aantal minderheden	1.280	1.285	1.285	1.298
B. Fysieke structuur				
Oppervlakte gemeente in ha.	6.710	6.710	6.710	6.710
Waarvan Binnenwater	78	78	78	78
Aantal woonruimten	19.537	19.527	19.535	19.599
Waarvan woningen	18.255	18.246	18.254	18.318
Waarvan wooneenheden	97	97	97	97
Waarvan capaciteit bijzondere woongebouwen	896	896	896	896
Waarvan recreatiewoningen	288	288	288	288
Bedrijfsvestigingen	2.220	2.310	2.505	2.505
Lengte van de wegen in meters	192.300	195.800	195.800	195.800
Waarvan binnen de bebouwde kom	164.000	167.000	167.000	
Waarvan buiten de bebouwde kom	29.300	28.800	28.800	28.800
Aantal ha openbaar groen	221,5	221,5	221,5	221,5
Waarvan stedelijke beplanting	91	91	91	91
C. Financiële structuur				
Uitgaven per inwoner	1.450	1.711	1.787	1.827
Inkomster per inwoner	1.334	1.752	1.798	1.852
Opbrengst OZB-belasting per inwoner	191	192	196	200
Uitkering uit het gemeentefonds per inwoner	568	666	732	809
Vaste schuld per inwoner	559	1.149	1.152	1.155
Geactiveerde kapitaaluitgaven per inwoner	1.874	1.663	1.750	1.830
Leningen aan derden per inwoner	194	79	79	80
Waarvan voor woningbouw	191	65	63	62
Beleggingen	179	201	200	199
Voorzieningen per inwoner	327	317	317	237
Eigen vermogen per inwoner	752	832	830	815

BIJLAGE 3 ALGEMENE UITKERING OP BASIS VAN DE SEPTEMBER CIRCULAIRE 2008

Uitkeringsfactor 2009: 1,573

Onderdeel A (Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is)

	Aantal		b.p.e		Bedrag in basis	Uitkering
Inwoners	42.124	x	129,39	=	5.450.424	8.573.516
Inwoners potlood nieuw	0	x	0	=	0	0
Kernen met minstens 500 adressen	3	x	28.180,76	=	84.542	132.985
Woz waarde niet woningen(in miljoenen)	671,61185	x	312	=	209.543	329.611
Jongeren	10.234	x	220,38	=	2.255.347	3.547.661
Ouderen	8.820,736	x	80,80	=	712.715	1.121.101
Ouderen 75-85 jaar	3.257,25	x	26,8	=	87.294	137.314
Huishoudens met laag inkomen	4.621,22	x	87,28	=	403.340	634.454
Huishoudens met laag inkomen (drempel)	2.650,9457	x	358,38	=	950.046	1.494.422
Bijstandsontvangers	391,272	x	1.523,95	=	596.279	937.947
ABW schaalnadeel	0,516189974	x	112.512,35	=	58.078	91.356
ABW schaalvoordeel	179,0989126	x	3.715,56	=	665.453	1.046.757
Uitkeringsontvangers	2.179,59375	x	105,35	=	229.620	361.193
Minderheden	1.276,385	x	300,6330303	=	383.723	603.597
Eenouderhuishoudens	1.044,403	x	141,95	=	148.253	233.202
Klantenpotentieel lokaal	35.827,16	x	51,20	=	1.834.351	2.885.433
Klantenpotentieel regionaal	15.305,78	x	15,29	=	234.025	368.122
Leerlingen (V)SO	1.581,77	x	315,82	=	499.556	785.801
Leerlingen VO	1.692,34	x	433,31	=	733.309	1.153.495
Extra groei jongeren		x	169,94	=	0	0
Extra groei leerlingen VO		x	221,81	=	0	0
(v)so >12jr	0				0	0
(V)so_zmlk	0				0	0
Land	6.632	x	31,94	=	211.826	333.202
Land *bodemfactor gemeente	6.632	x	26,82	=	177.870	279.790
Land *% slechte grond	0	x	-2,2	=	0	0
Binnenwater	79	x	37,5	=	2.963	4.660
Buitenwater	0	x	22,93	=	0	0
Opp. bebouwing kern *bodemfactor kern	162,771	x	3.257,03	=	530.150	833.926
Opp. beb. buitengebied *bf. buitengebied	37,074	x	1.619,57	=	60.044	94.449
Oppervlak bebouwing	199,782	x	472,35	=	94.367	148.439
Woonruimten	19.702,743	x	170,39	=	3.357.150	5.280.798
Woonruimten *bodemfactor kern	19.702,743	x	26,46	=	521.335	820.059
Woonruimten *% slechte grond	0	x	24,26	=	0	0
Opp. historische kernen, <40 ha	0	x	3.167,51	=	0	0
Opp. historische kernen, 40-64 ha	0	x	6.845,46	=	0	0

Opp. historische kernen, >64 ha	0	x	15.381,17	=	0	0
Lengte historisch water	0	x	14,71	=	0	0
Bewoonde oorden 1930	2.889	x	30,8	=	88.981	139.967
Hist.woningen in bewoonde oorden	0	x	87,7	=	0	0
ISV (a)	0,000726871	x	17.656.399,71	=	12.834	20.188
ISV (b)	0,000957075	x	11.059.052,24	=	10.584	16.649
Omgevingsadressendichtheid (OAD)	21.922,06466	x	62,6	=	1.373.135	2.159.942
OAD *% slechte grond	0	x	0,41	=	0	0
Oeverlengte * bodemfactor gemeente	1.392	x	6,76	=	9.410	14.802
Oeverlengte *dichtheid *bf. gemeente	8.737,386328	x	3,46	=	30.231	47.554
Kernen	9	x	8.900,51	=	80.105	126.005
Kernen *bodemfactor buitengebied	9	x	14.688,3	=	132.195	207.942
Bedrijfsvestigingen	2.580,15	x	112,87	=	291.222	458.091
Vast bedrag voor iedere gemeente	1	x	246.359,68	=	246.360	387.524
SUBTOTAAL						35.811.955

Onderdeel B (Inkomstenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is)

	Aantal		b.p.e		Bedrag in basis	Uitkering
OZB-woning eigenaar	5.730.060.000	x	-0,000884	=		-5.065.373
OZB-niet woningen gebruiker	671.611.500	x	-0,000962	=		-646.090
OZB-niet woningen eigenaar	671.611.500	x	-0,001194	=		-801.904
SUBTOTAAL						-6.513.367

Integratie en overige uitkeringen

INTEGRATIE	
-WUW	0
-Precariobelasting	
-Correctie VHROSV	-43.193
-Afbouw OOW	
-Amendement De Pater	65.000
-Integratie-uitkering verdeelproblematiek	0
-Integratie-uitkering opvoeden in de buurt	0
-Integratie-uitkering tsioc	0
-Integratie-uitkering antidiscriminatiebureaus	0
-Integratie-uitkering RPF	0
-Uitvoeringskosten inburgering	64.233
OVERIGE UITKERINGEN	
-Monumenten	0
-Riolering	333.017,1
-Herindeling	
-Suppletie (herijking zorg en bijstand)	-529.185
-Suppletie (OZB)	18.631
-Aanvullende uitkering	0
WMO	4.872.771
TOTALE ALGEMENE UITKERING	34.079.862

BIJLAGE 4 EMU-SALDO

In het bestuurlijk overleg tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken, VNG en IPO is afgesproken dat het rijk en de lokale overheden gezamenlijk werken aan het beheersen van het EMU-tekort. Kernpunt hierbij is het nauwlettend volgen van de ontwikkeling van het EMU-saldo. Er is afgesproken dat de gemeenten in hun begroting een berekening opnemen van het te verwachten EMU-saldo.

EMU-saldo (bedragen x € 1.000)

		Rekening 2007	Begroting 2008	Begroting 2009
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	1.609	-1.436	535
2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	3.012	4.275	4.753
3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie	759	1.989	2.084
4	Uitgaven aan investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	-10.538	-6.133	-7.279
5	De in mindering op de onder 4 bedoelde investeringen gebrachte ontvangen bijdragen van het rijk, de provincies, de Europese Unie en overigen	0	0	0
6a	Verkoopopbrengsten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs)	0	0	0
6b	Boekwinst op desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	0	0	0
7	Uitgaven aan aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d.	-2.864	-2.447	-4.767
8a	Verkoopopbrengsten van grond (tegen verkoopprijs)	988	7.924	3.345
8b	Boekwinsten op grondverkoop	0	0	0
9	Betalingen ten laste van de voorzieningen	-393	-3.568	-3.669
10	Betalingen die niet via de exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserve worden gebracht en die nog niet vallen onder één van de andere genoemde posten	0	0	0
11b	Boekwinst bij verkoop van deelnemingen en aandelen	0	0	0
BEREKEND EMU-SALDO (TEKORT = -; OVERSCHOT = +)		-7.427	604	-4.998

Toelichting

Het EMU-saldo is het saldo van de inkomsten en uitgaven van de overheid in zijn totaliteit (het EMU-saldo van de lokale overheden telt mee in het totale EMU-saldo). In het verdrag van Maastricht is afgesproken dat het EMU-tekort van een land maximaal 3% van het BBP (zie hierna) mag zijn. Daarnaast is in het Groei- en Stabiliteitspact afgesproken dat op lange termijn naar een tekort dichtbij 0% of een overschot moet worden gestreefd. Als een land een structureel EMU-tekort van meer dan 0,5% BBP heeft, moet het structurele EMU-tekort jaarlijks met een 0,5% BBP verbeterd worden.

Bruto Binnenlands Product (BBP)

Het bruto binnenlands product is de waarde van de in Nederland voortgebrachte goederen en diensten gewaardeerd tegen marktprijzen. Het BBP is ook de som van de in Nederland gevormde toegevoegde waarde en het totaal van het binnenlands inkomen.

BIJLAGE 5 OVERZICHT PRODUCTEN

Baten en lasten per programma op productniveau

Programma 1

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 60011100	Raad en raadscommissie	511.674	
Totaal 60012100	College van burgemeester en wethouders	790.618	
Totaal 60013100	Commissie bezwaar- en beroepschriften	136.138	
Totaal 60020100	Bestuursondersteuning	1.506.146	
	Algemeen	5.342	
	Begroting	41.403	
	Tussentijdse rapportages	128.215	
	Jaarrekening	77.129	
Totaal 60021100	Productbegroting & -verantwoording	252.089	
Totaal 60021300	Relatie burger en bestuur	230.053	
Totaal 60022100	Communicatie	260.535	
	Algemeen	438.851	
	Personeelsblad	8.692	
	Website	114.172	
	Publieksvoorlichting	187.517	
	Voorlichting sociale zaken	7.797	
	Klanttevredenheidsonderzoek	0	
Totaal 60022200	Publiekscommunicatie	757.029	
Totaal 60023100	Uitkeringen voormalig personeel	373.004	
Totaal 60023200	Wachtgeld voormalige gemeente-artsen	2.714	
Totaal 60033000	Verkiezingen	8.518	
Totaal 60050100	Bestuurlijke samenwerking	232.176	
	Algemeen	201.395	
	Secretariaat	16.135	
	Rekenkamer	24.000	
	Communicatie	10.000	
	Werkbudget griffie	1.000	
Totaal 60060100	Duale gemeente	252.530	
	Algemeen	70.000	
	Begroting	111.496	
	Jaarverslag/-rekening	90.152	
Totaal 60061100	Programmabegroting en -verantwoording	271.648	
	Algemeen	32.989	
	Ombudsman	32.565	
Totaal 60061200	Klachtenbehandeling	65.554	
TOTAAL PROGRAMMA 1		5.650.426	

Programma 2

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	500.538	10.000
	Lijkschouwingen	11.500	
	Lijkbezorging	0	
Totaal 60031100	Burgerzaken	512.038	10.000
	Algemeen	283.103	
	Huwelijkse zaken	43.117	
Totaal 60031200	Burgerlijke stand	326.220	
Totaal 60031300	Reisdocumenten en rijbewijzen	16.700	
Totaal 60034100	Verkiezingen	40.591	
Totaal 60041100	Bevolkingsregister	17.276	53.276
	Huwelijkse zaken		53.142
	Naturalisatie	4.535	10.514
	Uittreksels		15.150
	Vreemdelingen loket	0	0
Totaal 60041200	Burgerlijke stand	4.535	78.806
	Paspoorten	83.976	233.426
	Identiteitskaarten	13.876	80.176
	Rijbewijzen	12.000	73.200
Totaal 60041300	Reisdocumenten en rijbewijzen	109.852	386.802
TOTAAL PROGRAMMA 2		1.027.212	528.884

Programma 3

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	383.493	
	Nazorg	2.500	
Totaal 61201100	Repressie	385.993	
Totaal 61202100	Rampenbestrijding	117.921	
	Algemeen	218.026	
	Jeugdbrandweer	5.000	
Totaal 61204100	Bedrijfsvoering	223.026	
	Algemeen	126.978	
	Leyenseweg	71.924	
	Henri dunantplein	5.320	
	Maartensdijk	9.928	
	Westbroek	6.295	
	Groenekan	7.415	
Totaal 61205100	Brandweercentrales	227.860	
	Algemeen	121.550	47.850
	Gebruiksvergunningen	320.266	1.000
Totaal 61206100	Preventie	441.816	48.850
	Algemeen	873.771	
	Opleiding	61.833	
	Oefening	129.850	
Totaal 61207100	Preparatie	1.065.454	
Totaal 61208100	Samenwerking en deelneming	146.398	
Totaal 61401100	Integrale veiligheid	514.417	
Totaal 61402100	Politie-aangelegenheden	184.573	
	Algemeen	115.106	6.100
	Dierenbescherming	4.097	
Totaal 61403100	Apv/bijzondere wetten	119.203	6.100
TOTAAL PROGRAMMA 3		3.426.661	54.950

Programma 4

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	53.552	507
	Precario	0	
Totaal 63101100	Markten en standplaatsen	53.552	507
Totaal 63102100	Overige handel en ambacht	46.275	
Totaal 63110100	Marktgeden		20.900
Totaal 65803100	Mediazaken	18.104	
TOTAAL PROGRAMMA 4		117.931	21.407

Programma 5

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	242.909	
	Verkeerstellingen	8.600	
Totaal 62111100	Verkeersbeleid	251.509	
Totaal 62111200	Verkeersadviezen	19.414	1.950
	Beheersplan vri's	404.95	10.058
	Algemeen	0	
Totaal 62111300	Verkeersvoorzieningen	404.951	10.058
TOTAAL PROGRAMMA 5		675.874	12.008

Programma 6

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 68101100	Structuurplannen/visies	637.550	207.086
Totaal 68102100	Bestemmingsplannen	482.711	2.550
	Algemeen	1.207.824	552.889
	Exploitatie julianalaan 1-3	70.543	70.543
	Exploitatie emmapplein 3-5-7	65.577	65.777
	Exploitatie julianalaan 8 - 8a	60.952	60.952
	Exploitatie julianalaan 10-12	81.923	81.923
	Exploitatie emmapplein 22	43.965	43.965
	Exploitatie soesdijkseweg noord	23.433	23.433
	Bedrijvenpark larenstein	4.346.454	4.346.454
	Voormalige gemeentewerf maartensdijk	7.500	7.500
	Voormalige sportpark brandenburg	410.000	410.000
	De kwinkelier 46	25.335	25.335
Totaal 68301100	Bouwgrondexploitatie	6.343.706	5.688.771
TOTAAL PROGRAMMA 6		7.463.967	5.898.407

Programma 7

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 63201100	Exploitatie bedrijfsterreinen	75.946	
Totaal 68200100	Woningexploitatie	50.985	21.233
Totaal 68201100	Overige woningbouw	66.643	41.478
	Algemeen	6.349	
	Toezicht	363.122	
	Reclame- en sloopvergunningen		8.300
	Bouwvergunningen	1.226.690	
Totaal 68220100	Bouwvergunningen	1.596.161	8.300
Totaal 68221200	Woonruimtezaken	42.487	0
Totaal 68221300	Woonwagens	155.554	842
Totaal 68222100	Overige volkshuisvesting	33.715	
	Algemeen		69.350
	Algemeen		1.157.340
Totaal 68231100	Leges bouwvergunningen		1.226.690
Totaal 68304100	Vastgoedbeheer gemeente-eigendommen (grond)	217.116	150.482
Totaal 68304200	Vastgoedbeheer gemeente-eigendommen (gebouwen)	593.881	496.545
TOTAAL PROGRAMMA 7		2.832.488	1.945.570

Programma 8

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	784.221	
	Wijk 2+5+10	25.000	
	Wijk 3+9	25.000	
	Wijk 1+8	25.000	
	Wijk 4+6+7	25.000	
Totaal 60021200	Wijkgericht werken	884.221	
	Algemeen	2.880.156	28.565
	Kunstwerken	49.388	
Totaal 62103100	Beheer wegen	2.929.544	28.565
Totaal 62104100	Reinigen openbare ruimte	1.040.193	484.210
Totaal 62105100	Gladheidbestrijding	136.197	
Totaal 62106100	Openbare verlichting	630.435	
Totaal 62401100	Werkzaamheden waterwegen en sloten	80.000	
Totaal 65500100	Natuurbescherming	190.186	
Totaal 65601100	Openbaar groen	1.841.466	
Totaal 65601200	Boomverzorging	391.820	37.350
Totaal 65805100	Speelvoorzieningen	379.263	
Totaal 67221300	Wet informatie uitwisseling	0	0
TOTAAL PROGRAMMA 8		8.503.325	550.125

Programma 9

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 67213100	Inzameling en verwerking huishoudelijk afval	4.171.908	30.000
Totaal 67213200	Inning reinigingsrechten (Incasso afvalstoffenheffing)	102.901	
	Algemeen	189.220	
	Milieudienst	288.583	
	Projecten duurzame ontwikkeling	13.361	
	Ruimtelijke ordening	11.327	
	Bouwen en wonen	0	
	Geluid	0	
	Energiebeheer	5.060	
Totaal 67230100	Milieubeleid	507.551	
	Algemeen	2.265	
	Milieu educatief centrum	23.294	
Totaal 67231100	Natuur- en milieueducatie	25.559	
	Algemeen	62.448	
	Handhaving	390.769	
	Overleg RIVM / Vergunningen op hoofdlijnen RIVM	13.592	
	Externe veiligheid	7.551	
	Toezicht	94.011	
Totaal 67232100	Vergunningverlening en handhaving	568.371	
	Algemeen	30.292	
	Isv	0	
Totaal 67233100	Bodem en water	30.292	
Totaal 67240100	Begraafplaatsen	418.288	
Totaal 67250100	Afvalstoffenheffing		4.244.809
Totaal 67320100	Grafrechten (Baten begraafplaatsen)		393.000
TOTAAL PROGRAMMA 9		5.824.870	4.667.809

Programma 10

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	3.464.915	12.833
	Riool inspectie/reiniging	100.000	
	Riool buitendienst werkzaamheden	135.000	
	Riool vernieuwing/kleine reparaties	123.626	
	Rioolpompen/installaties/automaten/ contracten	130.000	
Totaal 67221100	Rioolbeheer	3.953.541	12.833
Totaal 67221200	Rioolbeheer (Incasso rioolrechten)	108.371	
Totaal 67260100	Rioolheffing		3.901.000
TOTAAL PROGRAMMA 10		4.061.912	3.913.833

Programma 11

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 64201200	Overig openbaar onderwijs	22.077	17.036
	Algemeen	16.503	
	Gymnastieklokalen	4.284	
Totaal 64201300	Gymnastiek openbaar onderwijs	20.787	
	Algemeen	335.774	3.763
	Gymnastieklokalen	20.210	
	Schoollokalen	68.244	
Totaal 64210100	Huisvesting openbaar basisonderwijs	424.228	3.763
Totaal 64220100	Bijzonder basisonderwijs	107.392	
	Algemeen	1.857.075	
	Gymnastieklokalen	20.210	
Totaal 64230100	Huisvesting bijzonder basisonderwijs	1.877.285	19.671
Totaal 64320100	Bijzonder (voorgezet) speciaal onderwijs	19.000	
Totaal 64330100	Huisvesting bijz.(voortgezet) speciaal onderwijs	367.468	3.261
Totaal 64420100	Bijzonder voortgezet onderwijs	18.526	
Totaal 64430100	Huisvesting bijzonder voortgezet onderwijs	1.225.839	10.860
	Algemeen	156.826	
	Integraal huisvestingsplan	300.000	
	Lvbo	584	
	Studiefinanciering	26	
Totaal 64800100	Gemeenschappelijke taken van het onderwijs	457.436	
	Algemeen	9.684	
	Eduniek	179.074	
Totaal 64801100	Onderwijsbegeleiding	188.758	
Totaal 64802100	Onderwijsachterstandenbeleid	154.171	130.383
Totaal 64803100	Vervoer van schoolkinderen	449.594	
	Algemeen	156.004	
	Rmc-regeling	58.522	
Totaal 64804100	Leerplicht- en leerlingenadministratie	214.526	
TOTAAL PROGRAMMA 11		5.547.087	184.974

Programma 12

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
	Algemeen	395.236	
	Ontwikkeling jeugdbeleid	23.015	
	Integraal jeugdbeleid	9.684	
	Zorgstructuur 0-19 jarigen	101.858	179.739
	Verwijsindex	7.141	
Totaal 66302100	Jeugd- en jongerenwerk	536.934	179.739
Totaal 66501100	Kinderopvang	117.045	17.590
Totaal 66502100	Peuterspeelzaalwerk	327.028	
	Kinderopvang nieuwkomers	8.470	
	Kwaliteitscontrole	1.105	
Totaal 66503100	Buitenschoolse opvang	9.575	
	Algemeen	463.156	459.928
	Elektronisch kinddossier	79.508	
Totaal 67151100	Jeugdgezondheidszorg (uniform)	542.664	459.928
Totaal 67160100	Jeugdgezondheidszorg maatwerkdeel	31.159	
TOTAAL PROGRAMMA 12		1.564.405	657.257

Programma 13

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 64820100	Volwasseneneducatie	9.287	
	Algemeen	0	
	Bewustwordingsproject	33.040	
	Minderhedenbeleid (w.o. nieuwkomers)	97.060	
Totaal 65113100	Emancipatie	130.100	
Totaal 66201100	Indicatiestelling/zorgloket	247.095	
	Algemeen	68.096	
	Vitras	434.176	
Totaal 66202100	Maatschappelijk werk	502.272	
	Algemeen	6.456	
	St. vluchtelingenwerk	73.336	
	Noodopvang dakloze vreemdeling	1.291	
Totaal 66202200	WMO Subsidies/implementaties	18.400	
Totaal 66210100	Opvang asielzoekers	81.083	
Totaal 66220100	Wmo huishoudelijke zorg	4.201.587	700.000
Totaal 66220200	Wmo subsidies / implementaties	533.541	
	Algemeen	165.020	
	Vrijwilligerswerk	153.624	
Totaal 66300100	Algemene welzijnstaken	308.644	
	Algemeen	64.894	
	Stichting welzijn ouderen	404.384	
	Ouderenbond/-sociëteiten	8.259	
	Flankerend ouderenbeleid	29.539	
	Ouderenraad	2.753	
Totaal 66301100	Ouderenwerk	509.829	
Totaal 66520100	Pilot wmo	57.360	
	Algemeen	170.221	
	Woonvoorzieningen	626.148	
	Rgshg	34.840	32.988
	Leefvoorzieningen	1.465.776	40.200
	Parkeervoorziening	13.728	7.600
Totaal 66520400	Wmo voorziening gehandicapten	2.310.713	80.788
Totaal 67140100	Openbare gezondheidszorg	578.386	
Totaal 69220500	Stelpost welzijnsprogramma	187.283	
TOTAAL PROGRAMMA 13		9.685.580	780.788

Programma 14

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 66100100	Bijstandsverlening	4.180.050	4.173.857
	Algemene bijstand	35.831	
	Bijstand zelfstandige	67.188	65.000
Totaal 66101100	Bijstandsuitkeringen	103.019	65.000
	Algemeen	0	
	Werkvoorzieningsschap zeist e.o.		1.981.277
	Overige werkverbanden	2.206.277	
Totaal 66111100	Sociale werkvoorziening	2.206.277	1.981.277
Totaal 66113100	Gesubsideerd werk	1.300.344	1.300.344
Totaal 66114100	Regionale sociale dienst	1.892.161	42.043
Totaal 66121100	Ioaw	84.744	49.000
Totaal 66122100	Ioaz	45.300	36.000
Totaal 66141100	Bijzondere bijstand	271.000	
	Algemeen	117.879	
	Sociaal fonds	1.600	
	Kwijtschelding rioolrechten	157.790	157.790
	Kwijtschelding vuilnisrechten	186.330	186.330
	Kwijtschelding hondenbelasting	6.100	
	U-pas	128.228	
Totaal 66142100	Gemeentelijke minimaregelingen	597.927	344.120
TOTAAL PROGRAMMA 14		10.680.822	7.991.641

Programma 15

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 65100100	Openbaar bibliotheekwerk	1.081.234	
	Algemeen	12.912	
	Biltse muziekschool	562.434	
	De werkschuit	217.625	
	Masquerade	30.500	
Totaal 65111100	Muziekonderwijs	823.471	
Totaal 65112100	(overige) kunstzinnige vorming	40.000	
	Algemeen	66.292	
	Kunstbezit	19.788	
	Culturele evenementen	2.156	
	Stimulering cultuurparticipatie	28.907	
Totaal 65401100	Kunstbevordering en -beoefening	117.143	
	Algemeen	183.650	980
	Monumentendag	2.500	
	Monumentenraad	5.000	
Totaal 65411100	Beheer gemeentelijke monumenten	191.150	980
	Algemeen	15.024	
	Volkstuinen	105	26.153
	Volksfeesten en herdenkingen	13.962	
Totaal 65602100	Recreatievoorzieningen (betaald)	29.091	26.153
Totaal 65603100	Recreatievoorzieningen (gratis)	94.458	
Totaal 65604000	Kinderboerderijen	79.361	
Totaal 65607000	Volksfeesten en herdenkingen	8.518	
Totaal 65801100	Dorpshuizen westbroek en hollandsche rading	150.299	
Totaal 65801200	De vierstee	810.993	276.845
Totaal 65801300	De groene daan	68.799	20.452
Totaal 65801400	H.f. witte centrum	78.613	
Totaal 65804100	Recreatieve verenigingen	9.948	
	Algemeen	443.278	
	Sociaal cultureel werk	50.664	
Totaal 66303100	(overig) club- en buurtwerk	493.942	
TOTAAL PROGRAMMA 15		4.077.020	324.430

Programma 16

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 65301100	Zwembaden	1.525.824	575.804
	Algemeen	9.387	
	Sportvelden	200.080	150.475
	Tennisbanen	39.899	41.263
Totaal 65302100	Sportterreinen	249.366	191.738
	Algemeen	36.883	
	Sporthal de bilt	203.656	182.902
	Sporthal de kwinkelier	1.884	833
	Sportacc. werkplaats kindergemeenschap	633.224	176.290
Totaal 65302200	Sportaccommodaties	875.647	360.025
Totaal 65302300	Ijsbaan	5.184	
	Algemeen	109.947	49.500
	Harriet freesercentrum	3.272	
	Jeugdsportsubsidie	27.000	
	Hart in beweging	1.333	
	Regionaliseringsproject gehandicaptensport	4.042	
	Sportstichting samen verder	4.750	
	Schc	12.669	
	Zwemvereniging visueel gehandicaptten	153	
	Gymnastieklokalen	29.894	46.250
	Stichting gewoon sport	0	
	Cara-patienten astma-fonds de bilt	0	
	Sportclub gehandicaptten gooi- en eemland	77	
	Schoolsportdagen	10.570	2.500
	Bzc	117.512	
	Bos impuls	49.980	49.980
Totaal 65303100	Bevordering sportdeelname	371.199	148.230
Totaal 65304100	Passieve sportbeoefening	1.250	
Totaal 65315100	Groene sportvelden	975.660	9.250
TOTAAL PROGRAMMA 16		4.004.130	1.285.047

Algemene dekkingsmiddelen

Productnummer	Omschrijving	Uitgaven 2009	Inkomsten 2009
Totaal 63300100	Nutsbedrijven	25.951	120.000
Totaal 69130100	Overige financiële middelen (o.a. dividend)	413.228	1.185.712
Totaal 69140200	Bespaarde rente		2.358.009
Totaal 69210100	Algemene uitkering	20.446	34.079.862
Totaal 69220100	Onvoorzien algemeen	205.000	
Totaal 69220200	Stelpost btw reiniging en riolering	7.680	1.018.893
Totaal 69220600	Vervangingsbudget	156.690	
Totaal 69220700	Bovenformatieven detachering en frictiebudget	-19.446	
Totaal 69221200	Stelpost concretisering bezuinigingen	13.547	
Totaal 69221500	Voordelig- of nadelig resultaat lopend dienstjaar	30.740	
Totaal 69300100	Uitvoering woz	345.080	185.000
Totaal 69310100	Ozb gebruikers		968.000
Totaal 69320100	Ozb eigenaren		7.451.000
Totaal 69370100	Hondenbelasting		218.000
Totaal 69390100	Precariobelastingen		6.000
Totaal 69400100	Heffing en invordering belastingen	160.452	
Totaal 69400200	Dwanginvordering	113.226	9.000
Totaal 69600100	Saldo van kostenplaats kapitaallasten		755.841
Totaal 69600200	Saldo van overige kostenplaatsen	61.347	
Totaal 69801000	Algemene reserves		50.000
	Egalisatiereserve riolering		148.079
	Egalisatiereserve Sport		39.421
Totaal 69802000	Egalisatiereserves		187.500
	Reserve onderwijsleerpakket gymlokalen	4.540	2.681
	Reserve meerjarig preventief onderhoud gymlokalen	22.603	4.174
	Reserve onderwijshuisvesting	300.000	14.440
Totaal 69803000	Bestemmingsreserves onderwijs	327.143	21.295
	Reserve ombuigingsoperatie		
	Reserve bovenwijkse voorzieningen		21.560
	Reserve invoering btw-compensatiefonds		300.000
	Reserve milieutaken		81.350
	Reserve afrondende nieuwbouw gemeentehuis		67.616
	Reserve kunstvoorwerpen	7.014	
	Reserve kunsteducatie		
	Herstructurering sportpark Weltevreden		122.000
Totaal 69804000	Overige bestemmingsreserves	7.014	592.526
TOTAAL PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN		1.858.098	49.206.638

BIJLAGE 6 OVERZICHT LOPENDE INVESTERINGEN

Omschrijving activum/krediet/FCL	I/U	Restant Uitgaven 31-12-2008	Restant inkomsten 31-12-2008	2009 uitg./ink.	2010 uitg./ink.	Restant 2011 resultaat
Uitvoeringskrediet aanpassing gemeentehuis	U	4.113	0			4.113
Klimaatregeling gemeentehuis	U	757.963	0	676.578		81.385
Integratie backoffice hardware	U	177	0			177
Basisregistratie software	U	37.893	0	11.944		25.949
Fis@all software	U	50.884	0	24.770		26.114
Fis@all hardware	U	464	0			464
Aanschaf UNIX-server	U	32.816	0			32.816
Website - 2e fase	U	145.403	0	45.403		100.000
Professionalisering Internet	U	20.000	0			20.000
Vergunningen via Internet	U	15.000	0			15.000
Raadsinformatiesystemen	U	15.000	0			15.000
Raadsinformatiesystemen	U	125.000	0			125.000
Bedrijvenloket	U	20.000	0			20.000
Overheidsbrede zoekdienst	U	5.000	0			5.000
Informatie-architectuur	U	40.639	0			40.639
Broker en magazijnen	U	90.000	0			90.000
Proces architectuur	U	30.000	0			30.000
WFM Systeem	U	70.000	0			70.000
Wet Kenbaarheid Publiekrechtelijke Beperkingen	U	30.000	0			30.000
Meld- en volgsysteem	U	25.000	0			25.000
Informatie beveiliging	U	60.000	0			60.000
Digitale dossiers	U	50.000	0			50.000
Geo-informatie	U	30.000	0			30.000
Administratieve software	U	75.000	0			75.000
Digitalisering dossiers	U	100.000	0			100.000
Vervanging hardware (PC's)	U	167.200	0			167.200
Vervanging hardware (diversen)	U	54.809	0			54.809
C2000 apparatuur	U	67.122	0	45.923		21.199
Dienstvoertuig Brandweer	U	148.046	0			148.046
Ademluchtapparatuur Brandweer	U	22.987	0			22.987
Blushandschoenen 120 paar	U	4.306	0			4.306
Dienstvoertuig 618	U	280.000	0	280.000		0
Vervangen CV-ketel Muziekschool	U	10.891	0			10.891
Inrichting gemeentelijke lokalen	U	22.500	0			22.500
Vorbereidingskst nieuwbouw Theresiaschool	U	2.814.979	0	314.585		2.500.394
Nijepoort: uitbreiding met 1 speellokaal/2003	U	117.232	0	117.232		0
Uitbreiding fietsenstalling Berg en Boshschool	U	650	0	650		0
Uitbreiding fietsenstalling Berg en Boshschool	U	650	0	650		0
Renovatie toiletten bijzonder spec.onderwijs		44.513	0	44.513		0
Lyceum: voorbereiding permanente	U	52.532	0	52.532		0
Brandpreventie maatregelen primair onderwijs	U	481.481	0	300.000		181.481
Integraal Huisvesting	U	641.000	0	524.174	61.826	55.000
Beheerplan sportparken	U	250.000	0			250.000
Verv.huisvesting PSZ Hans en Grietje en BSO De Bonte Kraai	U	330.000	0	330.000		0
Drukriool fase 5	U	148.196	0			148.196
Tijdelijke maatregelen Waterweg	U	473.468	0			473.468
Beheerplan Riolering	U	1.225.000	0			1.225.000
Veiligheidsinspecties gemeentelijke gebouwen	U	235.000	0			235.000
TOTAAL		9.422.915	0	2.768.954	61.826	6.592.135

BIJLAGE 7 SPECIFICATIE INVESTERINGEN 2009-2012

	2009	2010	2011	2012
PROGRAMMA 3 - OPENBARE VEILIGHEID				
Dienstkleding personeel	4.000	4.000		
Brandputten	35.000	35.000		
Dienstauto 609	45.000			
Telefooncentrale	12.000			
Beheerplan brandweer	96.000	39.000		
PROGRAMMA 8 – BEHEER OPENBARE RUIMTE				
Reconstructie 1e Brandenburgerweg	450.000			
Reconstructie kruispunten Soestdijkseweg		100.000	300.000	
Reconstructie Burgemeester de Withstraat/Dorpsstraat (fase 1)	350.000			
Reconstructie wijk Vogelzang	260.000	1.000.000		
Onderhoudsplan			200.000	200.000
Beheerplan wegen	1.060.000	1.100.000	500.000	200.000
Vervanging bestelbus (29-VV-BL)	15.000			
Vervanging bestelbus (30-VV-BL)	15.000			
Vervanging vrachtwagen + laadkraan (BL-VZ-93)		175.000		
Vervanging pick-up + laadkraan (64-BJ-DD)			30.000	
Vervanging pick-up + kieper (29-BJ-PP)			30.000	
Vervanging pick-up + kieper (17-BJ-PP)			30.000	
Vervanging bestelbus (63-BJ-DD)			28.000	
Aanhanger containerwagen (WR-35-LP)			30.000	
Grote zoutstrooier t.b.v. vrachtwagens			25.000	
Kleine zoutstrooier t.b.v. pick-up's			15.000	
Vervanging tractor (Kubota)			35.000	
Compressor unit t.b.v. werkplaats			6.000	
Vervanging pick-up + laadkraan (67-VX-VS)				35.000
Vervanging pick-up + kieper (18-BN-LZ)				28.000
Vervanging bestelbus (27-BN-FD)				28.000
Vervanging bestelbus (54-BN-ZR)				28.000
Vervanging bestelbus (28-BN-FD)				28.000
Vervanging containerwagen (BP-HP-19)				175.000
Vervanging vrachtwagen + laadkraan (BP-HP-19)				175.000
Grote zoutstrooier t.b.v. vrachtwagens				25.000
3 containers t.b.v. containerwagens				16.000
Hogedrukreiniger unit t.b.v. zoutloods				10.000
Vlakkbank t.b.v. werkplaats				20.000
Beheerplan Tractie	30.000	175.000	229.000	568.000
PROGRAMMA 10 – WATERTAKEN				
Beheerplan riolering	1.395.000	1.301.000	1.301.000	1.301.000
PROGRAMMA 11 - ONDERWIJS				
Groen van Prinstererschool De Bilt (Onderwijskundige Vernieuwingen)	101.500			
Berg en Boschschool (Uitbreiding schoolgebouw)	926.500			
Eerste inrichting uitbreiding 8 groepen	50.000			
WP Kindergemeenschap BO Bilthoven Noord		309.250		
De Rietakker De Bilt (uitbreiding)		125.500		
Rudolf Steinerschool De Bilt (OV)		162.200		

Bosbergschool Hollandsche Rading (OV)		128.050		
Jan Ligthart		3.900.000		
Martin Luther Kingschool Maartensdijk (OV)			118.500	
De Kievit Maartensdijk (OV)			68.600	
SMB Maartensdijk (OV)			31.900	
Integraal Huisvestings Plan	1.078.000	4.625.000	219.000	
PROGRAMMA 16 – SPORT EN SPORTACCOMMODATIES				
Sportpark Weltevreden FC De Bilt (2 kunstgrasvelden + onderbouw)	111.000	111.000	111.000	111.000
Sportpark Weltevreden FC De Bilt (4 nieuwe kleedlokalen)	21.000	21.000	21.000	21.000
Sportpark Voordaan (electriciteitsvoorziening)	11.000	11.000	11.000	11.000
Sportpark Weltevreden HSV Centrals (speelvelden aanpassen)	13.900	13.900	13.900	13.900
Sportpark Weltevreden FC De Bilt (electriciteitsvoorziening)	3.900	3.900	3.900	3.900
Sportpark Weltevreden FC De Bilt (aanpassen berekening)	3.400	3.400	3.400	3.400
Sportpark Weltevreden FC De Bilt (renovatie veld 7)	3.400	3.400	3.400	3.400
Sportpark Larenstein (toplaag kunstgrasveld)	19.900	19.900	19.900	19.900
Verwachte investeringen 2009	62.500	62.500	62.500	62.500
Beheerplan gemeentelijke sportparken	250.000	250.000	250.000	250.000
KOSTENPLAATSEN				
Midoffice	100.000	50.000		
Document-/Workflow incl. top 33 frontoffice(D1)(PA2)	50.000	50.000		
Modernisering GBA (mGBA)	35.000			
Basisregistratie Kadaster (BRK)	35.000			
Basisregistratie Topografie (BRT)	50.000			
Nieuw Handelsregister (NHR)	25.000			
Bedrijven en Instellingen Nummer (BIN)		25.000		
Register Risicosituaties Gevaarlijke Stoffen (RRGS)	10.000			
ENIK (electr.handtekening op Ned.Identiteits Kaart)		15.000		
Overheidstransactiepoort (OTP)	15.000			
Belastingloket	70.000			
Contractbeheer	16.500			
Digitalisering Dossiers/Archief	100.000			
Kerngegevens	60.000			
Grafische koppeling beheertools	50.000			
IS-project	55.000			
Vervanging hardware (TFT's)			80.000	
Vervanging hardware (Oracle server)			82.500	
Vervanging hardware (storage)			165.000	
Vervanging hardware(netwerk)	200.000	200.000		
Kantoorautomatisering - OSOSS	25.000	200.000		
Te ontwikkelen nieuw beleid en afdelingsplannen	250.000	250.000	250.000	
Beheerplan automatisering	1.146.500	790.000	577.500	
TOTAAL INVESTERINGEN	5.055.500	8.280.000	3.076.500	2.319.000

BIJLAGE 8 NIEUW BELEID

Programma	2009	2010	2011	2012	2013
Bestuurlijke aangelegenheden	-5.650.426	-5.660.426	-5.650.426	-5.650.426	-5.650.426
Lasten	5.650.426	5.660.426	5.650.426	5.650.426	5.650.426
Baten	0	0	0	0	0
Dienstverlening	-498.328	-504.206	-528.082	-467.959	-467.959
Lasten	1.027.212	1.033.090	1.056.966	996.843	996.843
Baten	528.884	528.884	528.884	528.884	528.884
Openbare veiligheid	-3.321.711	-3.477.646	-3.422.076	-3.392.725	-3.392.725
Lasten	3.376.661	3.532.596	3.477.026	3.447.675	3.447.675
Baten	54.950	54.950	54.950	54.950	54.950
Economische zaken	-96.523	-56.060	-55.559	-55.310	-55.310
Lasten	117.930	77.467	76.966	76.717	76.717
Baten	21.407	21.407	21.407	21.407	21.407
Verkeer en bereikbaarheid	-663.866	-563.367	-569.020	-568.836	-568.836
Lasten	675.874	575.375	581.028	580.844	580.844
Baten	12.008	12.008	12.008	12.008	12.008
Ruimtelijke ordening	-1.565.560	-1.565.561	-1.565.561	-1.565.560	-1.565.560
Lasten	7.463.967	10.950.781	3.366.130	2.467.592	2.467.592
Baten	5.898.407	9.385.220	1.800.569	902.032	902.032
Volkshuisvesting	-886.918	-1.011.179	-964.095	-943.225	-943.225
Lasten	2.832.488	2.757.907	2.696.997	2.676.127	2.676.127
Baten	1.945.570	1.746.728	1.732.902	1.732.902	1.732.902
Beheer openbare ruimte	-7.953.200	-7.858.557	-7.818.706	-7.827.280	-7.827.280
Lasten	8.503.325	8.408.682	8.368.831	8.377.405	8.377.405
Baten	550.125	550.125	550.125	550.125	550.125
Milieu	-1.127.061	-1.118.648	-1.067.520	-972.391	-972.391
Lasten	5.794.870	5.850.648	5.796.469	5.697.953	5.697.953
Baten	4.667.809	4.732.000	4.728.949	4.725.562	4.725.562
Watertaken	-148.079	0	0	0	0
Lasten	4.061.912	4.201.620	4.341.195	4.484.589	4.484.589
Baten	3.913.833	4.201.620	4.341.195	4.484.589	4.484.589
Onderwijs	-5.337.113	-5.565.662	-5.769.205	-5.687.201	-5.687.201
Lasten	5.522.087	5.741.293	5.944.839	5.862.832	5.862.832
Baten	184.974	175.631	175.631	175.631	175.631
Jeugd	-907.148	-915.045	-863.187	-1.087.367	-1.087.367
Lasten	1.564.405	1.627.017	1.637.537	1.564.885	1.564.885
Baten	657.257	711.972	774.350	477.518	477.518
Maatschappelijke ondersteuning	-8.894.792	-8.798.956	-8.798.924	-8.790.490	-8.790.490
Lasten	9.675.580	9.579.744	9.579.712	9.571.278	9.571.278
Baten	780.788	780.788	780.788	780.788	780.788
Werk en inkomen	-2.597.607	-2.597.607	-2.597.607	-2.597.607	-2.597.607
Lasten	10.589.248	10.589.248	10.589.248	10.589.248	10.589.248
Baten	7.991.641	7.991.641	7.991.641	7.991.641	7.991.641
Kunst, cultuur en cultuurhistorische waarden	-3.752.590	-3.719.517	-3.714.064	-3.559.526	-3.559.526
Lasten	4.077.020	4.043.947	4.038.494	3.883.956	3.883.956
Baten	324.430	324.430	324.430	324.430	324.430
Sport en sportaccommodaties	-2.665.833	-2.641.828	-2.628.981	-2.613.263	-2.613.263
Lasten	3.941.630	3.874.430	3.861.583	3.795.885	3.795.885
Baten	1.275.797	1.232.602	1.232.602	1.182.622	1.182.622
Algemene dekkingsmiddelen	46.970.423	47.598.307	47.469.451	47.786.313	47.786.313

Lasten	1.483.941	1.748.258	1.255.739	1.179.533	1.179.533
Baten	48.454.364	49.346.565	48.725.190	48.965.846	48.965.846
Reserves	517.164	324.651	107.695	-318.822	-318.822
Lasten	334.157	334.157	334.157	334.157	334.157
Baten	851.321	658.808	441.852	15.335	15.335
Totaal	1.420.831	1.868.693	1.564.133	1.688.325	1.688.325

Het mondiale economisch klimaat is het afgelopen jaar verslechterd. Met name onder invloed van de internationale kredietcrisis zijn de groeiprognozes wereldwijd naar beneden bijgesteld door het Internationale Monetair Fonds (IMF). Ook de groei van de Nederlandse economie is afgenomen. Daarnaast is de inflatie gestegen tot 3,2%.

De begroting 2009 van de gemeente De Bilt wordt negatief beïnvloed door externe factoren. We lichten de twee belangrijkste eruit:

- De Bank Nederlandse Gemeente heeft onlangs aangekondigd dat zij vanwege lagere verwachte winstcijfers in 2008 er van uit gaan dat ze maar 2/3 van de eerder aangekondigde dividenduitkering aan de deelnemende gemeenten zullen overmaken. Voor De Bilt betekent dit een inkomstenderving van € 260.000.
- De prijzen van fossiele brandstoffen als olie en gas zijn sterk gestegen. Dit vindt zijn weerslag in hogere energiekosten voor gas, elektra en brandstof. Voor 2009 wordt een kostenstijging van 20% geprognosticeerd. Dit komt neer op een lastenverzwaring van € 210.000.

Ondanks bovengenoemde negatieve factoren kunnen wij u een sluitende begroting aanbieden. Aanvullend op de in het voorjaar vastgestelde Voorjaarsnota 2008 zijn de volgende wensen met betrekking tot nieuw beleid ingediend:

Programma	Onderwerp	2009	2010	2011	2012
Bedrijfsvoering	Uitbreiding formatie DIV 1fte	50.000	50.000	50.000	50.000
Onderwijs	Haalbaarheidsonderzoek herontwikkeling scholeneiland Maartensdijk	25.000			
Openbare veiligheid	Uitbreiding formatie met 1 Fte (BOA)	50.000	50.000	50.000	50.000
Kunst, Cultuur en Cultuurhistorische Waarden	Subsidie Masquerade		15.500	15.500	15.500
Werk en Inkomen	Saldo harmonisatie gemeentelijk minimabeleid (schuldhulpverlening, armoedebestrijding e.d.)	91.574	51.394	22.126	22.126
Sport en Sportaccommodaties	Aanleg 1 veld SCHC				
	Investering € 500.000				
	-Kapitaallasten	62.500	60.567	58.694	56.791
	-Extra opbrengst Huren	-9.250	-9.250	-9.250	-9.250
		53.250	51.317	49.444	47.541
Milieu (duurzaamheidsnotie)		30.000	30.000	30.000	30.000
Algemene dekkingsmiddelen	Voorstel lastenverlichting Onroerendezaak belasting 1,2%	99.047	99.047	99.047	99.047
Totaal wensen nieuw beleid		398.871	347.258	316.117	314.214

Totaal overzicht begroting 2009-2013

Begrotingsjaar	2009	2010	2011	2012	2013
Totaal begroting exclusief nieuwe beleid	1.420.831	1.868.693	1.564.133	1.688.325	1.688.325
Totaal wensen nieuw beleid	-398.871	-347.258	-316.117	-314.214	-314.214
Totaal begroting inclusief nieuw beleid	1.021.960	1.521.435	1.248.016	1.374.111	1.374.111

- = NADEEL

Nieuw beleid vanuit voorjaarsnota 2008

	2009	2010	2011	2012
Programma 1 Bestuurlijke aangelegenheden				
Reiskostenvergoeding	30.000	30.000	30.000	30.000
Outsourcing salarisadministratie	41.343	41.343	41.343	41.343
Onvoorziene uitgaven				
Wijk- en dorpsgericht werken	46.000	46.000	46.000	46.000
Programma 2 Dienstverlening				
Verkiezingen	8.621	-12.758	38.621	
Stemhokjes en stembussen	4.171	4.048	3.926	3.803
Programma 3 Openbare veiligheid				
Veiligheidsregio Utrecht	15.000	15.000	15.000	15.000
Regionalisering brandweer	60.000	113.000	113.000	113.000
Programma 4 Economische zaken				
Onderzoek leegstand Maertensplein	10.000			
Opstellen detailhandelsbeleid	30.000			
Intensiveren bedrijfscontacten	30.000	30.000	30.000	30.000
Programma 5 Verkeer en bereikbaarheid				
Uitbreiding fietsenstalling Bilthoven		5.338	5.154	4.970
Programma 7 Volkshuisvesting				
Aanpassen huurcontract De Doofpot	7.100	7.100	7.100	7.100
Programma 8 Beheer openbare ruimte				
Plaatsen afvalbakken	16.000	16.000	16.000	16.000
Verhoging afvalstoffenheffing	-16.000	-16.000	-16.000	-16.000
Opbrengst overtollige tractiemiddelen				
Areaaluitbreiding	10.000	85.000	90.000	95.000
Wet Informatieuitwisseling Ondergronds Netwerk				
Bermbeleid	10.000	10.000	10.000	10.000
Bos Voordaan	10.000	10.000	10.000	10.000
Handboek inrichting openbare ruimte	30.000			
Bestrijding graffiti	10.000	10.000	10.000	10.000
Programma 9 Milieu				
Uitvoering technische milieutaken door Milieudienst	94.000	94.000	94.000	
Duurzaamheidsnotitie	50.000	50.000		
Programma 11 Onderwijs				
Berg en Boschschool huur extra lokalen	57.000			
Sportmateriaal De Vierstee	5.500			
Uitbreiding formatie leerplicht	9.500	9.500	9.500	9.500
Extra uitbreiding formatie leerplicht	19.000	19.000	19.000	19.000
Programma 12 Jeugd				
Elektronisch kinddossier (EKD)	53.594	53.594	53.594	
Verwijsindex	8.000	8.000	8.000	
Rijksbijdrage EKD en Verwijsindex	-25.914	-38.871	-51.828	
Prenatale zorg	34.844	34.844	34.844	34.844
Brede doeluitkering Centra Jeugd en Gezin	-34.844	-34.844	-34.844	-34.844
Roefeldag	2.400	2.400	2.400	2.400
Programma 15 Kunst, cultuur en cultuurhist. waarden				
Uitstel bezuiniging bibliotheek	50.000	100.000	100.000	100.000
Subsidie Masquerade	15.500			
Programma 16 Sport en sportaccommodaties				
Voorzieningen zwembad Brandenburg	39.800	15.766	15.171	14.578
TOTAAL	730.615	707.460	699.981	561.694

BIJLAGE 9 GEHANTEERDE BEGRIPPEN

Autonome ontwikkelingen

Veranderingen waarbij sturing niet mogelijk is als gevolg van externe ontwikkelingen die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen (bijvoorbeeld prijsstijgingen).

Balans

Onderdeel van de jaarrekening. De balans geeft een overzicht van de bezittingen (activa) en vreemd en eigen vermogen (passiva).

Baten en lastenstelsel

Een systeem van baten en lasten houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven worden toegerekend aan het begrotingsjaar waarop zij *betrekking* hebben. (Dit in tegenstelling tot het kasstelsel waarin ontvangsten en uitgaven drukken op het jaar waarin ze zijn *betaald*.)

Bedrijfsvoering

De beheersing van, het toezicht op en de verantwoording over de bedrijfsprocessen in de organisatie op basis van een bedrijfsvoeringsfilosofie. In De Bilt is die: integraal management. Onderdelen: personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Begroting

Een begroting geeft aan welke beleidsvoornemens de gemeente heeft, hoeveel middelen daarmee zijn gemoeid en uit welke bronnen die middelen afkomstig zijn. Het BBV onderscheidt een beleidsbegroting en de financiële begroting.

Beheerstoelichting

Een gedetailleerde cijfermatige uitwerking van het begrotingsjaar zoals dat is opgenomen in de productbegroting. Bestemd voor het college van B en W en het ambtelijk apparaat.

Beleidsbegroting

De beleidsbegroting gaat vooral in op de (doelstellingen van de) programma's en via de zogenoemde paragrafen op belangrijke onderdelen van het beheer. De beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Besluit

Het (Koninklijk) Besluit begroten en verantwoorden provincies en gemeenten (BBV) bevat voorschriften voor de inrichting van de begroting en de jaarrekening en het jaarverslag en geldt vanaf de begroting 2004.

Bestaand beleid

Beleid waarover reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden. Ook wel genoemd aanvaard beleid, ongewijzigd beleid.

Categoriale indeling

Een categoriale indeling is een indeling van baten en lasten naar kostensoorten zoals salarissen, rente en belastingen.

Collegeprogramma

Het college geeft in een collegeprogramma de inhoudelijke invulling van belangrijke onderwerpen die in de zittingsperiode tot uitvoering moeten komen. Het gaat als regel om onderwerpen die naar het oordeel van de collegepartijen politiek relevant zijn.

Dekkingsmiddelen

Financiële middelen waarmee het voorgestelde beleid financieel kan worden gedekt.

Dualisme

Een dualistisch stelsel kenmerkt zich doordat de posities en bevoegdheden ontvlecht zijn. De raad richt zich primair op de kaderstellende en controlerende functie, het college op de uitvoerende functie.

Financiële begroting

De financiële begroting gaat vooral in op de budgettaire aspecten en op de financiële gevolgen van de beleidsbegroting. De financiële begroting bestaat uit het overzicht van de baten en lasten en de uiteenzetting van de financiële positie.

Financiële positie

Onderdeel van de financiële begroting, tevens de tegenhanger van de balans. De financiële positie van een gemeente geeft een beeld van ontwikkelingen ten opzichte van de vorige begroting in meerjarig perspectief.

Functie (functionele indeling)

Een functie is een eenheid waarin de begroting en jaarstukken worden onderverdeeld volgens het BBV. Dit besluit definieert 85 functies. Het BBV laat de indeling van de begroting vrij, maar stelt verplicht dat de begroting in een apart 'document' wordt geconverteerd naar functies. Dit document wordt naar de toezichthouder en het CBS gezonden.

Jaarrekening

De jaarrekening is de tegenhanger van de financiële begroting; de jaarrekening gaat in op de realisaties van het afgelopen jaar. De jaarrekening is een onderdeel van de jaarstukken en bestaat uit de programmarekening en toelichting en de balans en toelichting.

Jaarverslag

Het jaarverslag is de tegenhanger van de beleidsbegroting en gaat met name in op de uitkomsten van de programma's over het afgelopen begrotingsjaar. Het jaarverslag is een onderdeel van de jaarstukken en bestaat uit de programmaverantwoording en de paragrafen.

Nieuw beleid

Voorgesteld beleid waartoe nog besloten moet worden. Hieronder valt ook de uitbreiding van bestaand beleid. Kenmerk: sturing is nog mogelijk.

Operationele doelstelling

Een subdoelstelling van een programma dat een concreet maatschappelijk effect SMART formuleert.

Paragrafen

Een paragraaf geeft een dwarsdoorsnede van de begroting op bepaalde aspecten. Het gaat dan om de beleidslijnen van beheersmatige aspecten die kaderstellend zijn, financieel, politiek of anderszins. De paragrafen zijn onderdeel van zowel de beleidsbegroting als het jaarverslag.

Product

Een of meerdere samenhangende activiteiten die tot een (concreet) resultaat leiden, ook wel sectorproduct.

Productenraming

Begroting op productenniveau. Bevat informatie over het begrotingsjaar, de drie daarop volgende jaren en de twee voorafgaande jaren. Deze begroting is (in eerste instantie) bestemd voor het college en heeft met name een beheersfunctie.

Productenrealisatie

Een productenrealisatie is de tegenhanger van de productenraming en wordt na afloop van het begrotingsjaar opgesteld.

Programma

Een samenhangende verzameling van producten gericht op het bereiken van bepaalde maatschappelijke effecten, de operationele doelstellingen. Hiermee stelt de raad de kaders voor het college.

Programmabegroting

Bestaat uit de beleidsbegroting en de financiële begroting (zie ook: *beleidsbegroting* en *financiële begroting*).

Programmaplan

Het programmaplan bevat de programma's en het overzicht van de algemene dekkingsmiddelen.

Programmarekening

Bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening (zie ook: *jaarverslag* en *jaarrekening*).

SMART

Een SMART doelstelling is: Specifiek, Meetbaar, Aceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.

Strategische doelstelling

Het eindresultaat, het beoogde maatschappelijke effect, bij de uitvoering van een programma.

Treasuryfunctie

Omvat alle activiteiten die zich richten op het besturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, de financiële stromen, de financiële posities en de hieraan verbonden risico's.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen is het geheel van geldmiddelen (zoals de algemene reserve) waaruit tegenvallers eventueel bekostigd kunnen worden, zonder dat de begroting en het beleid (direct) aangepast behoeven te worden.

BIJLAGE 10 GEBRUIKTE AFKORTINGEN

AB	Algemeen Bestuur
AKV	Algemene kunstzinnige vorming
APV	Algemene plaatselijke verordening
AmvB	Algemene Maatregel van Bestuur
BAPG	Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen
BDO	Financieel adviseurs en onderzoeksbureau
BOB	Bijstandsverlening voor Ondernemers in de Binnenvaart
BNG	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten
BOS	Buurthuis, Onderwijs en Sport
BRU	Bestuur Regio Utrecht
BSF	Biltse sportfederatie
BSN	Burger service nummer
BTW	Belasting op de Toegevoegde Waarde
BV	Besloten vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAR	Construction All Risks Verzekering
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIZ	Centrum indicatiestelling zorg
CROW	Centrum voor regelgeving en onderzoek in de grond, water- en wegenbouw en verkeerstechniek
CWI	Centrum voor werk en inkomen
DB	Dagelijks Bestuur
DIGIO	Digitale identificatie
EKD	Elektronisch kinddossier
EV	Eigen Vermogen
FIDO	Wet financiering decentrale overheden
GBA	Gemeentelijke basis administratie
GGD	Gemeentelijke Gezondheids dienst
GOA	Gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid
GRP	Gemeentelijk Riolerings Plan
GSB	Grote Stedenbeleid
GTF	Groente-, fruit- en tuinafval
GZO	Gasdistributie Zeist en Omstreken
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte werkloze Zelfstandigen
IOAZ	Inkomensvoorziening Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte gewezen Zelfstandigen
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
JOC	Jeugd en Ouders Centraal
LOP	Landelijk Ontwikkelings Plan
MEE	Organisatie biedt ondersteuning aan mensen met een functiebeperking, handicap en chronisch zieken
MOP	Meerjaren Onderhoudsplan
NER	Nederlandse Emissierichtlijn
NIBUD	Nederlandse Instituut voor Budgetvoorlichting
NV	Naamloze vennootschap
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OZB	Onroerende Zaak Belasting
P&C	Planning en control
RAW	Stichting Rationalisatie en Automatisering Grond, Water en Wegenbouw
RSD	Regionale Sociale Dienst
SISA	Single information single audit
SMART	Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.
SSW	Woningbouwstichting SSW
SV LAND	Sociale Verzekeringen Land
SWZ	Sociale Werkvoorziening Zeist
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
UWV	Uitvoeringsorgaan Werknemersverzekeringen
VCP	Verkeers Circulatie Plan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VRI	Verkeersregel Installaties
VROM	Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu

VRU	Veiligheid regio Utrecht
VV	Vreemd Vermogen
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
WABO	Wet algemene bepalingen overgangsrecht
WAR	WMO Advies Raad
WCPV	Wet collectieve preventie volksgezondheid
WGR+	Wetsontwerp Gemeenschappelijke Regelingen + kaderwet
WI	Wet inburgering
WIN	Wet Inburgering Nieuwkomers
WMO	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
WOZ	Wet op de Onroerend Zaakbelasting
WRO	Wet op de Ruimtelijke Ordening
WSNS	Weer samen naar school
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWC	World Water Council